ÅRSRAPPORT NTNU 2024

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Årsrapport 2024

Årsrapport med årsregnskap for 2024, samt planer for 2025.

NTNU – Kunnskap for en bedre verden

Forsidebilde: Aleksander Båtnes/NTNU

INNHOLD

STYRETS BERETNING 2024 5

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL 13
2.1 NTNUs samfunnsoppdrag 14
2.2 Lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur 16
2.3 Hovedtall NTNU 18

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER 21
3.1 Resultatrapportering på sektormålene og utviklingsavtalen 22
3.2 Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning 23
3.3 Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon 34
3.4 Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet 44
3.5 Styrke lærings- og arbeidsmiljøet 47

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN 59
4.1 Virksomhetsstyring ved NTNU 60
4.2 Rapportering på andre forutsetninger og krav 66
4.3 Andre krav 73

VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER 87
5.1 NTNUs planer fremover 88
5.2 Økonomiske utsikter 90
5. 3 NTNUs budsjett 2025 91

ÅRSREGNSKAP 95
6.1 Ledelseskommentarer til regnskapet for 2024 96
6.2 Prinsippnote SRS 99
6.3 RESULTATREGNSKAP 104
6.4 Balanse 105
6.5 kontantstrømoppstilling 107
6.6 bevilgningsoppstilling 108
6.7 noter 111

Foto: Thor Nielsen/NTNU

1

STYRETS BERETNING 2024

STYRETS ARBEID I 2024

NTNUs styre har gjennom 7 styremøter behandlet 68 saker og fått 35 orienteringer.

Strategi og måloppnåelse

Styret anerkjenner og er fornøyd med arbeidet ved NTNU i 2024, og vurderer at måloppnåelsen har vært tilfredsstillende. Styret uttrykker imidlertid bekymring for at endrede rammebetingelser og en strammere økonomi vil legge betydelig press på kjernevirksomheten i de kommende årene.

Styret er kritisk til den store avstanden mellom myndighetenes forventninger til at forskning og ny teknologi skal løse vår tids store samfunnsutfordringer og størrelsen på de bevilgninger som faktisk tilfaller forskning. Tilsvarende er styret bekymret for at kvaliteten i utdanning kan svekkes som resultat av stagnerende bevilgninger kombinert med forventinger om høyt antall studenter.

Styret understreker viktigheten av god virksomhetsstyring, herunder økonomistyring, i hele organisasjonen for å håndtere de økonomiske utfordringene. Styret har bedt rektor om å tilpasse aktivitetsnivået for å sikre strategisk handlingsrom, kvalitet og økonomisk balanse. Styret er spesielt opptatt av at NTNUs ansatte ivaretas på en god måte i det pågående omstillingsarbeidet, og at strategiske personalplaner må legges til grunn.

Styret har vedtatt ny rammefordelingsmodell som regulerer hvordan NTNU internt fordeler rammebevilgningen fra Kunnskapsdepartementet (KD). Modellen har budsjettvirkning fra og med 2025. EU-prosjekter dekker ikke kostnadene fullt ut for stipendiater og postdoktorer. I ny finansieringsmodell for sektoren er incentiver knyttet til EU-prosjekt fjernet. Styret ser det som viktig at det fortsatt skal være attraktivt å søke EU-prosjekter ved NTNU, og har derfor innført en medfinansieringsordning som dekker 20% av prosjektkostnadene over egen bevilgning.

Styret ønsker at NTNU skal fortsette å styrke sin posisjon som forskningsintensivt universitet med forskningsdrevet utdanning. Styret har bedt rektor om å følge opp anbefalingene i kvalitetsmeldingene for forskning og utdanning i dialog med organisasjonen.

Kvalitetsmelding for forskning gir styret en beskrivelse av viktige satsingsområder for å fremme kvalitet i forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid ved NTNU. Styret ønsker at NTNU aktivt jobber for å øke kvaliteten og kapasiteten på forskning gjennom økt ekstern finansiering. Med strammere økonomisk handlingsrom blir tid til forskning, samt ekstern finansiering, stadig viktigere, og styret ønsker at det blir gitt tilstrekkelig tid og rom til forskning og at det utvikles sterke fagmiljøer som også lykkes på eksterne konkurransearenaer. I desember 2024 ble styret forelagt en internrevisjonsrapport på forskningsetikkområdet og vil følge opp hvordan funnene fra denne rapporten blir tatt tak i.

Gjennom den årlige kvalitetsmeldingen for utdanning får styret et godt innblikk i arbeidet med å utvikle utdanningskvaliteten ved NTNU. Styret deler rektors vurdering av at det kollektive kvalitetsarbeidet i organisasjonen fungerer godt, og at vi har et tilfredsstillende kvalitetssystem. Nye rammebetingelser påvirker studieporteføljen, og styret ønsker å sikre at NTNU leverer på utdanningsoppdraget og opprettholder høy utdanningskvalitet i møte med forventninger fra samfunnet og strammere økonomiske rammer. For å skape rom for mer strategisk bruk av studieplasser og en mer helhetlig utvikling av NTNUs studieportefølje, vedtok styret i 2024 en ny modell for beslutninger om dimensjonering av NTNUs samlede utdanningstilbud.

Styret er fornøyd med at antallet søkere til NTNU er stabilt høyt, og mener dette viser at NTNU er attraktivt for studiesøkere. Styret har merket seg forskjeller i attraktivitet mellom studiebyene og ser at søkertall for en del av NTNUs studier, som sykepleie- og lærerutdanningene, følger den nasjonale trenden med nedgang. Studieavgift for studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits har som forventet medført at langt færre studenter fra disse landene takker ja til studieplass og møter til studiestart.

Styret legger stor vekt på NTNUs arbeid med å stadig forbedre studentenes læringsmiljø, og understreker at dette arbeidet skal ha høy prioritet.

Samfunn

I 2024 har styret fulgt opp arbeidet med etablering av nye retningslinjer for inngåelse og forvaltning av avtaler med arbeidslivet, for å sikre at NTNU ivaretar gjeldende regler, herunder ivaretakelse av NTNUs uavhengighet og akademisk frihet. Ny prorektor for samfunnsansvar og formidling har fått et særskilt ansvar for å ivareta akademisk ytringsfrihet.

Styret har i 2024 fordømt både Hamas' terrorangrep og bortføringen av gisler fra Israel og Israels krigføring i Gaza. Styret understreker at NTNUs forskere har full akademisk frihet og kan videreføre sitt samarbeid med forskere ved israelske institusjoner. Styret mener likevel at NTNU i den nåværende situasjonen ikke skal engasjere seg i institusjonelt samarbeid med israelske partnere. Styret forutsetter at NTNU ikke inngår avtaler med leverandører som er funnet skyldig i brudd på folkeretten.

Styret følger årlig opp måloppnåelsen i NTNUs miljøutviklingsplan knyttet til klima- og miljøpåvirkning fra egen drift. Styret er ikke tilfreds med den beskjedne reduksjonen i NTNUs klimafotavtrykk, og har bedt rektor om å stille tydeligere krav til organisasjonen for å nå de målsetningene som er satt for klima- og miljøpåvirkning ved NTNU.

Organisasjon og ledelse

Styret har i 2024 tilsatt Tor Grande som ny rektor fra 15.05.24. Monica Rolfsen ble tilsatt som prorektor for samfunnsansvar og formidling med tiltredelse 01.01.25, og Geir Egil Dahle Øien ble tilsatt som prorektor for utdanning med tiltredelse 01.08.25. Samtidig ble Toril Anita Nagelhus Hernes tilsatt i en ny åremålsperiode som prorektor for forskning og innovasjon.

Som dekaner i neste åremålsperiode har styret tilsatt Terje Lohndal (Det humanistiske fakultet), Vikas Thakur (Fakultet for ingeniørvitenskap), Tine Arntzen Hestbek (Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap) og Marielle Christiansen (Fakultet for økonomi). Hans Kristen Stenøien er tilsatt som direktør ved NTNU Vitenskapsmuseet. De tiltrer stillingene fra 01.08.25. Øvrige dekaner ble ansatt i januar 2025: Siri Forsmo (Fakultet for medisin og helsevitenskap, Jens-Petter Andreassen (Fakultet for naturvitenskap), Per Thomas Tybell (Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk). Styret har vedtatt å slå sammen Institutt for geografi og Institutt for sosialantropologi med virkning fra 01.01.2025, mens Institutt for historiske og klassiske studier (IHK) og Institutt for moderne samfunnshistorie (IMS) slås sammen til ett institutt med virkning fra og med 1.8.2025.

Styret vedtar årlige planer for gjennomføring av internrevisjoner. Internrevisjonen har gitt styret gode rapporter som peker på utfordringer og forbedringstiltak, noe som gir styret et godt grunnlag for oppfølging.

Styret har i 2024 ved flere anledninger behandlet saker knyttet til hvordan NTNUs digitaliseringsarbeid organiseres og struktureres. Styret har påpekt viktigheten av at igangsatte prosjekt skal oppnå ønsket effekt, og at gevinster synliggjøres i organisasjonen.

Styret har gjennom 2024 blitt holdt orientert om fremdrift og risikobildet knyttet til de store byggeprosjektene ved NTNU – Campussamling og Norsk havteknologisenter. Styret er bekymret for at NTNU ikke når målsettingene knyttet til økt bærekraft i nye bygg som følge av redusert finansiering. Styret er fornøyd med hvordan prosjektene følges opp i organisasjonen, og vil følge utviklingen tett videre.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

STYRETS VIKTIGSTE PRIORITERINGER FOR ÅRENE FREMOVER

Strategi og måloppnåelse

Styret har vedtatt felles innsatsområder for 2025 med utgangspunkt i utviklingsavtalen med KD.

Styret vektlegger fortsatt god virksomhetsstyring som et verktøy for å opprettholde og utvikle kvalitet i kjernevirksomheten.

Et bredt arbeid med ny hovedstrategi for NTNU fra 2026, samt nye strategier for fakultetene og Vitenskapsmuseet er igangsatt, og styret vil fortsette å være tett koblet på arbeidet frem mot endelig vedtak i juni 2025.

Styret vil følge opp effektene av den nye rammefordelingsmodellen og av modellen for dimensjonering av NTNUs samlede utdanningstilbud. NTNU er et internasjonalt orientert universitet med ambisjoner om at både utdanning og forskning skal holde høyt internasjonalt nivå. Med reduserte basisinntekter blir det å lykkes på eksterne konkurransearenaer enda mer avgjørende for å gi oss et handlingsrom, og for å opprettholde og utvikle kvalitet i både utdannings- og forskningsaktiviteten. Videre vil styret opprettholde sin oppmerksomhet om gevinster fra NTNUs digitaliseringsarbeid.

Samfunn

NTNUs betydelige bidrag til nødvendig omstilling i samfunnet skal fortsette med uforminsket styrke fremover, jf. utviklingsavtalen med KD.

Det er økende oppmerksomhet om samfunnssikkerhet både nasjonalt og internasjonalt. NTNU har i 2024 etablert et eget tematisk satsingsområde innen samfunnssikkerhet. Forsvarssektoren i Norge skal styrkes, og NTNU er i den forbindelse opptatt av at det ikke bygges opp unødvendige parallelle strukturer for forskning og høyere utdanning i sivil og militær sektor. NTNU ønsker samarbeid med forsvarssektoren om utdanning, forskning og innovasjon, men under forutsetning av at universitetets uavhengige rolle opprettholdes som et ufravikelig prinsipp. NTNUs styre har i 2024 diskutert hvordan man kan få til et bedre samarbeid med forsvarssektoren i eget seminar.

Organisasjon og ledelse

En rekke nye ledere tilsettes i løpet av 2025, og styret forventer et generelt økt fokus på ledelse og et godt program for lederopplæring og -utvikling.

Styret vil følge opp prioriteringene som ligger til grunn i Masterplan for bygg- og campusutvikling 2025-2050. Styret vektlegger tiltak som gir arealeffektivisering og redusert behov for innleie, samt bærekraftstiltak, og vil fortsatt engasjere seg i arbeidet med å utvikle moderne identitets- og verkstedsfasiliteter dedikert studentene og funksjonelle arealer for de ansatte.

NTNU har ny sikkerhetsorganisering fra 2024, og har ferdigstilt og iverksatt et helhetlig styringssystem for sikkerhetsområdet. Styret har bedt om at det blir gjennomført hensiktsmessig, obligatorisk opplæring om forebygging og håndtering av livstruende hendelser, og vil fortsette å følge sikkerhetsarbeidet, herunder arbeid med informasjonssikkerhet, tett de neste årene.

Styret har bedt rektor om å foreslå et mandat for utredning av en ny ledelsesmodell for NTNU.

MEDLEMMER I NTNU-STYRET I 2024
Eksterne representanter:
Styreleder Remi Eriksen
Jan-Frode Janson
Nina Refseth
Bente M. Stallknecht
Interne representanter:
Representanter for de vitenskapelig ansatte:
Bjørn Helge Skallerud
Aksel Tjora
Ingrid Bouwer Utne
Representant for midlertidig vitenskapelige ansatte:
Nicolai Winther Hjelm (til 31.07.2024)
Grace Katharine Forster (fra 01.08-18.10.2024)
Kim Rainer Mattson (fra 18.10.24)
Representant for de teknisk-administrativt ansatte:
Kjersti Møller (til 7.03.24)
Peder Berntsen Brenne (fra 7.03.24)
Representanter for studentene:
Anders Lie Hagen (til 31.07.2024)
Matilde Brox Bordal (til 31.07.2024)
Odd Arne Fosse (fra 01.08.2024)
Malin Høgsand Leirvåg (fra 01.08.2024)

Vedtak i styret 6. mars 2025

Styret vedtar styrets beretning for 2024

Remi Eriksen
Styreleder

Bente M. Stallknecht

Marius Værdal

Nina Refseth

Anne Elster

Bjørn Helge Skallerud

Ingrid Bouwer Utne

Kim Rainer Mattson

Peder Brenne

Malin Høgsand Leirvåg

Odd Arne Fosse

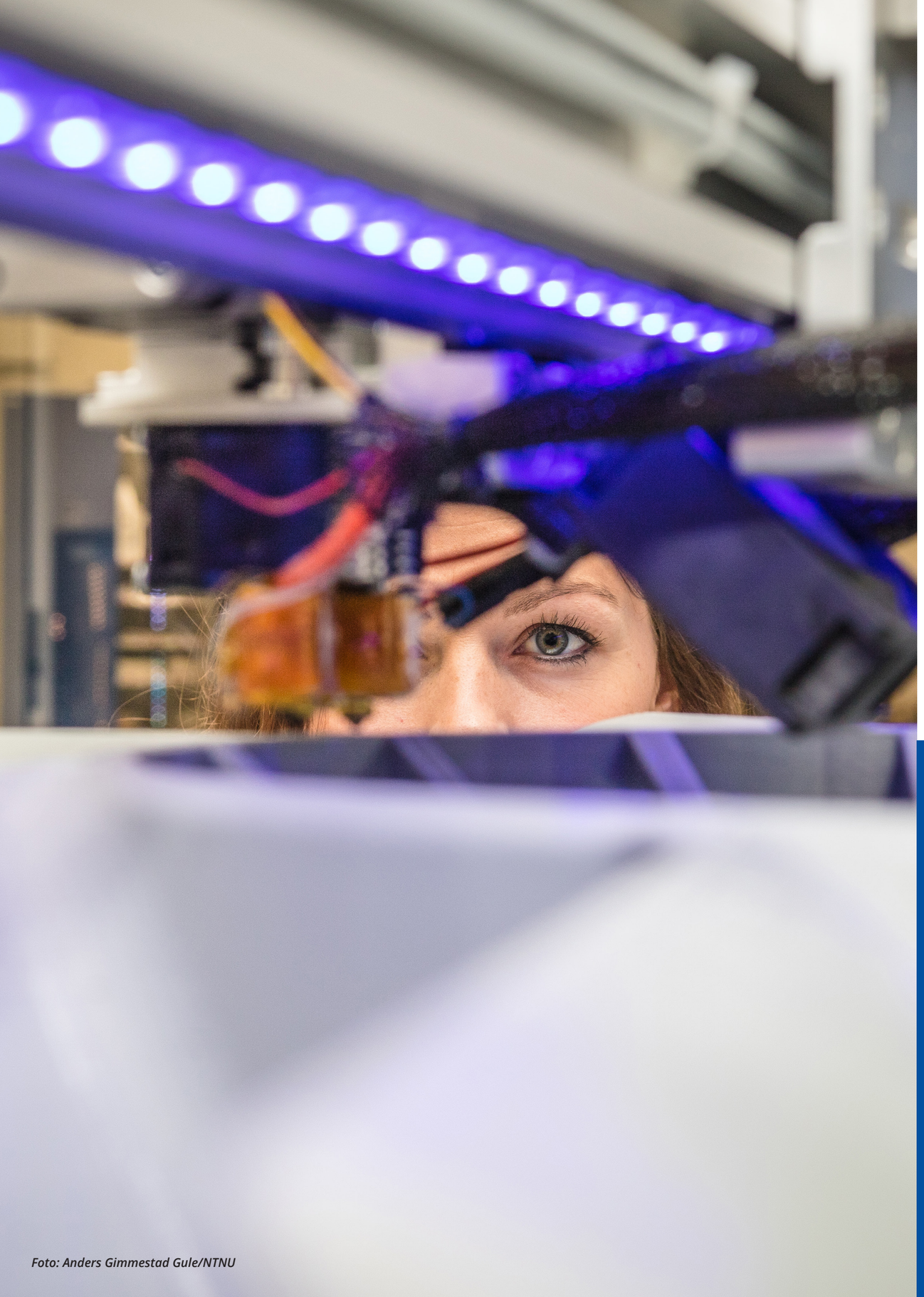

Foto: Anders Gimmestad Gule/NTNU

2

INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

2.1 NTNUs samfunnsoppdrag

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) ble opprettet i 1996. NTNUs historie går tilbake til opprettelsen av NTH i 1910, og har røtter tilbake til 1760 og Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS).

NTNU er underlagt Kunnskapsdepartementet (KD). Styret er NTNUs øverste organ og representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter. Rektor er ansatt for å lede den faglige og administrative driften av institusjonen, og rapporterer til styret.

Vår visjon: Kunnskap for en bedre verden

NTNUs strategi Kunnskap for en bedre verden ble vedtatt i 2018:

Kunnskap gir mennesker muligheter og innflytelse, og er et fundament for å ta gode valg. Kunnskap inspirerer og utfordrer, endrer holdninger, tenkemåter og hvordan vi ser verden. Demokratiet vårt styrkes av en opplyst og kunnskapsbasert debatt. Kunnskap utviklet ved NTNU skal komme fellesskapet til gode, og man skal kunne stole på at kunnskap fra NTNU er basert på anerkjente vitenskapelige metoder. Kunnskap og teknologiutvikling gir muligheter for å øke den bærekraftige verdiskapingen og for å finne svar på store utfordringer. Verden har gjennom FN blitt enige om 17 bærekraftsmål. NTNU vil bidra aktivt til å nå bærekraftsmålene.

Vi mener vår styrke er den teknisk-naturvitenskapelige hovedprofilen kombinert med faglig bredde og tverrfaglighet.

Foto: Maren Agdestein/NTNU

Samfunnsoppdraget

Samfunnsoppdraget rommer både de forventningene omverdenen har til oss og de samfunnsoppgavene vi selv ønsker å løse.

Vårt generelle oppdrag

Som universitet har NTNU et ansvar for å frembringe nye perspektiver for langsiktig, grunnleggende forskning og for utdanning av fremragende kandidater. Vi tilbyr forskningsbasert utdanning på alle nivåer. Vi utvikler og formidler kunnskap og forvalter kompetanse om natur, mennesker, samfunn og teknologi. NTNU er en kulturbærer og bidrar til innovasjon i samfunn og arbeidsliv.

En av universitetets oppgaver er å delta i en kunnskapsbasert offentlig debatt. Vi bruker vår viten til beste for samfunnet. Vi engasjerer oss i å løse globale utfordringer. Vår virksomhet fremmer utvikling, menneskerettigheter og tverrkulturell dialog.

Vårt spesielle oppdrag

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, og med et tyngdepunkt innen profesjonsutdanning.

Vi bidrar til å utvikle Norge. Vi skaper verdier, økonomisk, kulturelt og sosialt, og har en nasjonal rolle i å utvikle det teknologiske grunnlaget for fremtidens samfunn.

Med vår hovedprofil og tverrfaglige styrke bidrar vi til å løse sammensatte problemstillinger. Vi er en premissleverandør for omstilling og grønt skifte, og vi bidrar til et konkurransedyktig næringsliv og en god offentlig sektor gjennom samarbeid om nye praksiser, prosesser og produkter.

Kunstfag er en sentral del av identiteten til NTNU. Vi har også et ledende universitetsmuseum med unike vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger. Som flercampusuniversitet er NTNU en tydelig aktør i byene og regionene der vi har vår hovedaktivitet.

2.2 Lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur

NTNUs hovedsete ligger i Trondheim, med campuser i Gjøvik og Ålesund.

Toppledelsen består av rektor, tre prorektorer, to viserektorer og direktør for organisasjon og infrastruktur. Prorektorene har ansvar for den strategiske utviklingen av henholdsvis utdanningsområdet, relasjonene til næringslivsaktører, forskning, formidling, ytringsfrihet og samarbeid med arbeids- og samfunnsliv. Viserektorene i Gjøvik og Ålesund representerer og posisjonerer NTNU som institusjon overfor regionalt arbeidsliv, koordinerer intern faglig virksomhet og utvikler tverrfaglige samarbeid.

NTNUs kjernevirksomhet er organisert i åtte fakultet, et museum og et universitetsbibliotek.

Vesentlige endringer i organisasjon og ledelse

Styret har i 2024 vurdert hvilke prorektorfunksjoner NTNU skal ha, og konkluderte med endringer i prorektorenes oppgaveportefølje med virkning fra 2025. Prorektor for utdanning får det helhetlige strategiske ansvaret for kvalitet i utdanning, studentenes læringsmiljø og livslang læring, herunder ansvaret for studentinnovasjon og arbeidslivsrelevans. Prorektor for forskning og innovasjon får det strategiske ansvaret for kvalitet i forskning og kunstnerisk virksomhet, herunder doktorgradsutdanning, internasjonalisering og forskningsetikk.

Overordnet ansvar for formidling overføres til ny prorektor for samfunnsansvar og formidling. Gjennom universitetsloven har universitetet fått et særskilt samfunnsoppdrag for å bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling, og prorektoren kan bidra til intern koordinering og ekstern formidling av NTNUs bidrag på dette området. Sammen med viserektorene i Gjøvik og Ålesund vil prorektoren også ivareta NTNUs regionale samfunnsoppdrag i de tre byene ved å bidra til samspill med næringsliv, kulturliv og offentlig forvaltning. NTNU har i tillegg et særlig ansvar for universitetsmuseet med sine samlinger og utstillinger, som prorektor for samfunnsansvar og formidling også vil følge opp. I tillegg har denne et helhetlig ansvar for oppfølging av NTNUs språkpolitikk og nye lovkrav.[1]

Universitetsloven tar særskilt opp institusjonenes akademiske frihet og ansvar for at den faglige virksomheten holder høyt faglig nivå og utøves i samsvar med anerkjente vitenskapelige, kunstfaglige, pedagogiske og etiske prinsipper. Enhver leder og ansatt må ta sin del av dette ansvaret, men prorektor for samfunnsansvar og formidling vil ha et særlig ansvar for å bidra til en kunnskapsbasert offentlig debatt og til å belyse etiske problemstillinger i tiden.

[1] *NTNU innførte nye språkpolitiske retningslinjer 1. januar 2023:* Språkpolitikk - NTNU

Rektor
Tor Grande

Styreleder
Remi Eriksen

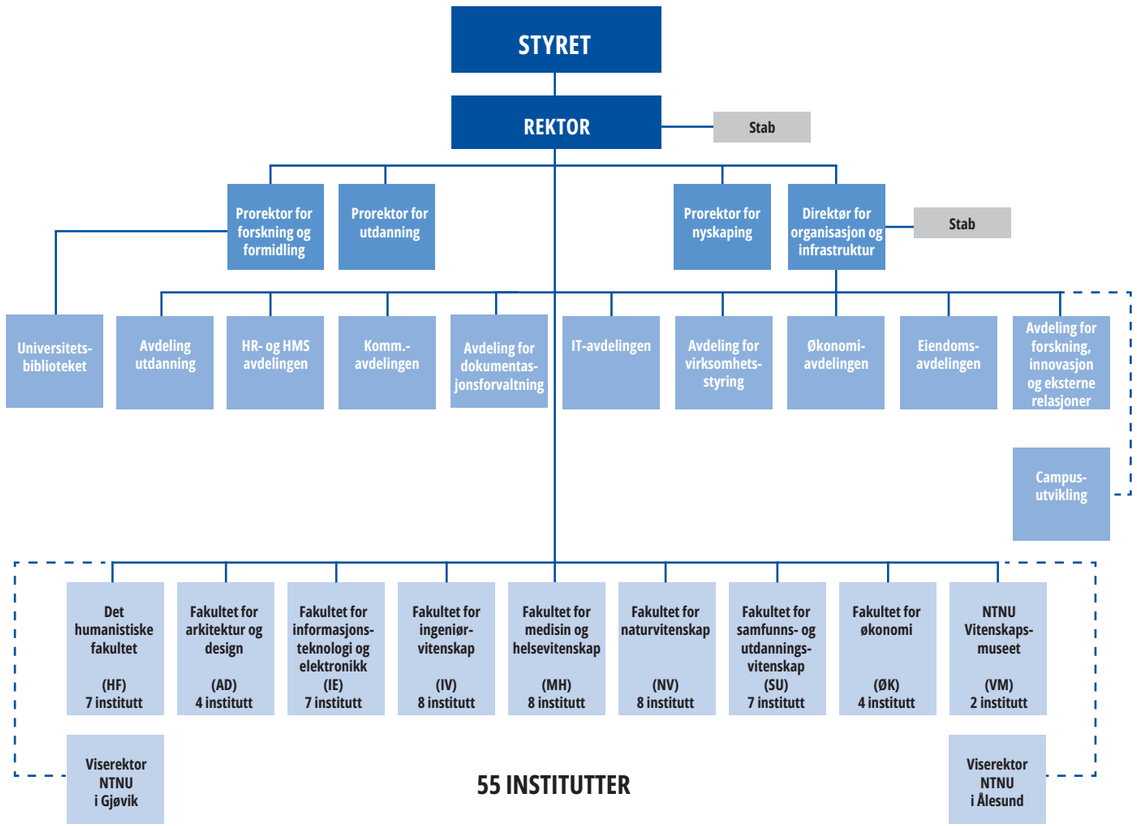

Figur 2.1: NTNUs organisasjonskart.

2.3 Hovedtall NTNU

NTNU er landets største universitet, og utgjør om lag 20 % av UH-sektoren målt i ressurser, utdannings- og forskningsaktiviteter.

Tabellen under viser hovedtall for NTNU. Utvalgte nøkkeltall for NTNU er også å finne i Database for statistikk om høyere utdanning (DBH):

Ressurser	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Totale inntekter (tall i tusen kr)	9 864 005	10 372 849	10 571 592	10 965 277	11 197 512	+232 235
- herav bevilgning fra KD og andre departementer	7 150 913	7 427 173	7 438 244	7 834 599	8 033 556	+198 957
- herav bevilgning fra EU og Norges forskningsråd	1 145 322	1 433 459	1 411 336	1 483 254	1 443 685	-39 569
Antall årsverk totalt	7 762	7 953	8 051	8 054	7719	-335
Antall årsverk i faglige stillinger (undervisning, forskning og formidling)	5125	5267	5319	5259	4996	-263

Kjernevirksomheten	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Antall registrerte studenter	42 379	44 169	43 422	43 882	43 743	-139
Antall produserte studiepoeng (beståtte 60-poengsenheter)	32 031	32 499	31 839	31 622	31 846	+224
Studentenes helhetlige tilfredshet	4.05	4.02	3.83	4.04	4.00	-0,04
Personer med fullført studieprogram[2]	8 906	9 302	9 580	9 748	9909	+161
Antall publikasjonspoeng[3]	6544,2	7282	6 512,1	6278.40	-	-
Avlagte doktorgrader	406	412	399	429	495	+66

Gjennomføring	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid i %	52,80	56,82	55,28	54,91	54,39	-0,52
Andel studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid i %	52,24	57,18	57,82	56,89	62,81	+5,92
Andel studenter på femårig integrert master og profesjonsutdanning som gjennomfører på normert tid i %	43,82	50,82	58,65	57,33	59,50	+2,17

Tabell 2.2: Hovedtall NTNU. Kilde: NTNU Regnskap, DBH Utvalgte nøkkeltall per institusjon og DBH Styringsindikatorer.

[2] *Summen av kandidater på tre- og fireårige bachelor- og yrkesutdanninger, ett- og toårige mastergrader, femårige master- og profesjonsutdanninger, hovedfag, høgskolekandidater, årsenheter, halvårsenheter m.m.*

[3] *Resultatet foreligger ikke før senere i 2025.*

Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid i 2024 er 54,4%, mot sektorens 51%. Resultatene for andel studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid er henholdsvis 62,8 for NTNU og 58,2 for sektoren.

Foto: Mia Wildeng Pugsley/NTNU

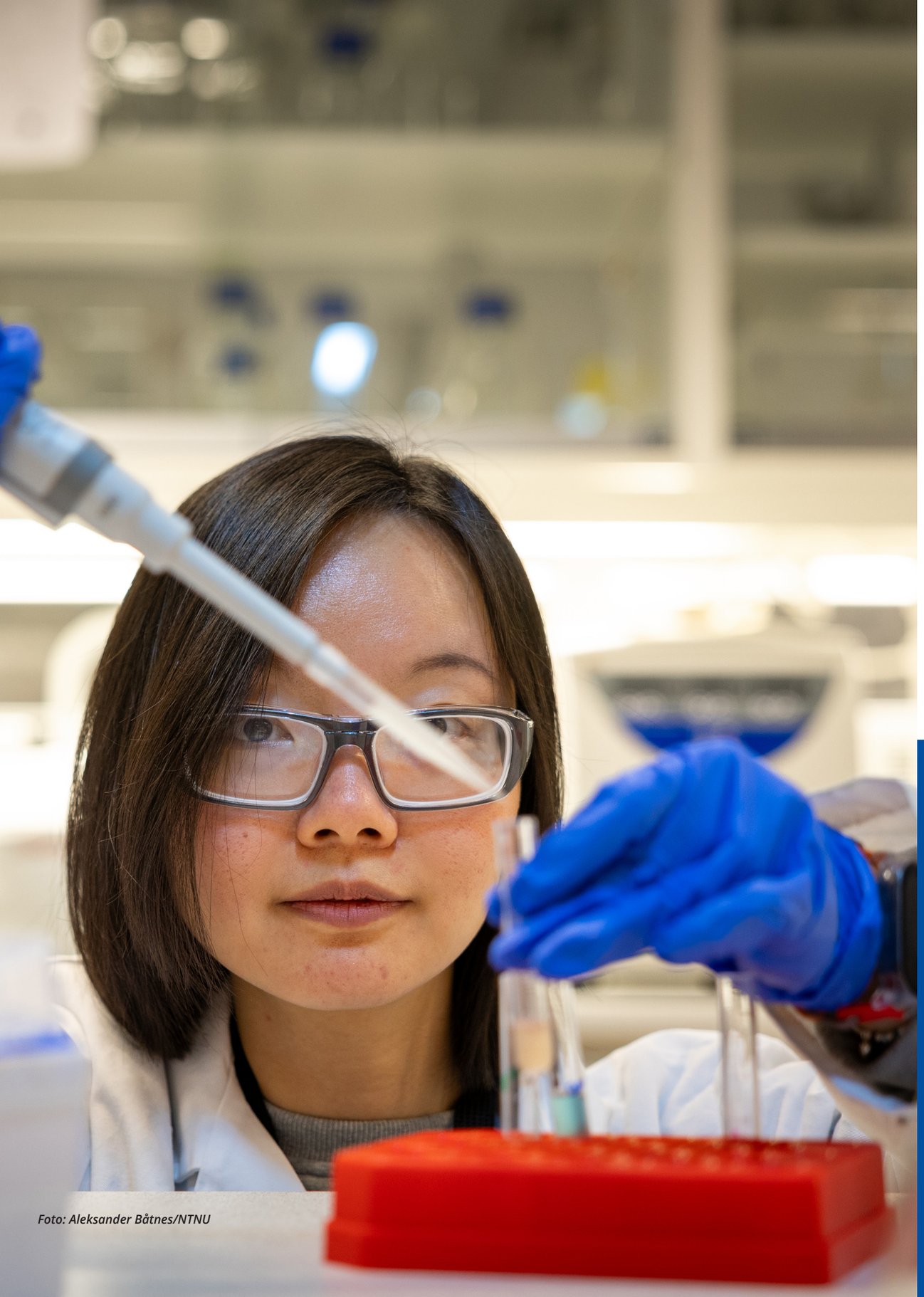

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

3

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

3.1 Resultatrapportering på sektormålene og utviklingsavtalen

Sektormålene

Universitets- og høyskoleloven fastsetter universiteter og høyskolers formål. Vi skal tilby høyere utdanning og utføre forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå. Videre skal vi formidle kunnskap om virksomheten og utbre forståelse for prinsippet om faglig frihet og bruk av vitenskapelige og kunstneriske metoder og resultater. Etter endringene i UH-loven i 2021 framgår det også at vi som universitet har som formål å bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling.

For 2024 gjelder følgende overordnede og langsiktige sektormål for universiteter og høyskoler:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

De overordnede sektormålene reflekterer de aktuelle politiske hovedprioriteringene for universiteter og høyskoler, og samsvarer også med Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.[4]

Hvordan den enkelte institusjon skal bidra til å oppnå sektormålene fastsettes mellom Kunnskapsdepartementet og institusjonen i utviklingsavtalen. Målene og styringsparameterne i utviklingsavtalene beskriver den enkelte institusjonens strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås.

Målene i utviklingsavtalen

Avtaler for perioden 2023 – 2026 ble fastsatt i 2022, og NTNUs avtale bygger på vår egen strategi og de tre sektormålene. Målene og styringsparameterne i NTNUs utviklingsavtale beskriver våre strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås:

Mål 1: Utvikle sin rolle som pådriver og partner for bærekraftig samfunnsutvikling

Mål 2: Styrke lærings- og arbeidsmiljøet og utvikle tilsette sin kompetanse

Mål 3: NTNU skal utvikle seg som ledende, internasjonalt universitet

For hvert mål er det utarbeidet egne styringsparametere (SP). Ved å gjennomgå NTNUs resultater og måloppnåelse på hvert av disse, samt indikatorene for oppfølging av strukturreformen, viser vi hvordan NTNU løser sitt samfunnsoppdrag, og hvordan våre aktiviteter og resultater har bidratt til sektormålene og realisering av langtidsplanen.

[4] Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023 – 2032 (regjeringen.no)

Under rapporterer vi på oppnåelsen av mål 1 og 3 i utviklingsavtalen under sine tilsvarende sektormål. Mål 2 i utviklingsavtalen er internt for NTNU og rapporteres på uavhengig av sektormål.

NTNUs styringsparametere

I 2024 vedtok NTNU et sett av indikatorer som institusjonen skal benytte for å måle måloppnåelsen på styringsparameterne. Indikatorene vil fases inn i NTNUs virksomhetsstyring i løpet av 2025, men legges også til grunn i denne årsrapporten. Indikatorer for oppfølging av strukturreformen rapporteres under sektormål 3.

3.2 Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Sektormålet svares ut gjennom det tredje målet i NTNUs utviklingsavtale: NTNU skal utvikle seg som ledende, internasjonalt universitet.

Målet handler om at NTNU ønsker å være en del av den internasjonale teknologi- og kunnskapsfronten og vil samarbeide bredt internasjonalt samt øke utnyttelsen av EUs virkemidler for forskning, innovasjon og utdanning. Gjennom åpen vitenskap, akademisk frihet, deltakelse i offentlig debatt og kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, vil NTNU bidra til å fremme utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål. NTNU vil prioritere arbeid med mobilitet og rekruttering som sikrer mangfold, kvalitet og innsikt i globale problemstillinger.

Legger til rette for at vesentlig flere faggrupper etablerer seg på et dokumentert høyt internasjonalt nivå (SP 9)

NTNU ønsker flere forskningsgrupper som bidrar aktivt i forskningsfronten og er anerkjent for høy vitenskapelig kvalitet.

Foto: Sondre Olav Sivertsen/NTNU

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Ekstern forskningsfinansiering:						
Forskningsrådsaktivitet per førstestilling i 1000kr	386,4	413,94	445,37	444,81	412,96	-31,85
EU-aktivitet per førstestilling i 1000kr	71,12	86,82	112,7	139,58	175,3	+35,72
Nasjonale og europeiske kvalitetsvirkemidler:						
ERC-søknader andel innvilget av totalt antall søkte prosjekt fra NTNU	-	20 %	13 %	14 %	11 %	-3%
Koordinerte EU-søknader samarbeidsprosjekt - andel innvilget av totalt antall søkte prosjekter fra NTNU	-	31 %	28 %	11 %	11 %	-
MSCA post.doc-søknader – andel innvilget av totalt antall søkte prosjekter fra NTNU	-	25 %	29 %	24 %	13 %	-11%
Andel FRIPRO til NTNU av totalt antall FRIPRO	-	-	13%	8%	12%	+4%

Tabell 3.1. Kilde: Bevisst/ECORDA og NTNUs egne tall. Tallene fra Ecorda er sortert på året søknaden ble sendt.

NTNU har god måloppnåelse når det gjelder å stimulere til høy kvalitet i forskningen. Tildeling av forskningsfinansiering gjennom eksterne konkurransearenaer som Forskningsrådet og EUs rammeprogram for forskning og innovasjon viser høy kvalitet og relevans i forskningsaktiviteten. NTNU har hatt god uttelling når det gjelder tildeling av Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) og er en betydelig aktør innenfor energiforskning.

Andel tildelte SFI til NTNU fra trinn I (2005) til trinn IV			
SFI I	SFI II	SFI III	SFI IV
21 %	14 %	41 %	23 %

Tabell 3.2: Andel tildelte SFI til NTNU fra trinn I (2005) til trinn IV. Kilde: NTNUs egne tall.

Andel tildelte SFF til NTNU fra trinn I til trinn V				
SFF I	SFF II	SFF III	SFF IV	SFF V
23 %	0	31 %	20 %	11 %

Tabell 3.3: Andel tildelte SFF til NTNU fra trinn I til trinn V. Kilde: NTNUs egne tall.

Vi er godt fornøyde med resultatene fra utlysningen av nye forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) fra Forskningsrådet. Det ble tildelt åtte nye FME i 2024, hvorav NTNU er vertskap for tre og deltar som partner i de resterende fem. Samlet skal disse sentrene bidra til energiomstilling av det norske samfunnet. Disse sentrene har en varighet på inntil åtte år, og hvert senter har en eksternfinansiering på minst 180 millioner kroner over levetiden.

Andel tildelte FME (ledelse og partner) til NTNU fra trinn I til trinn III		
FME I	FME II	FME III
75 %	100 %	100 %
Andel tildelte FME (ledelse) til NTNU fra trinn I til trinn III		
13 %	25 %	38 %

Tabell 3.4: Andel tildelte FME (ledelse og partner) til NTNU fra trinn I til trinn III og Andel tildelte FME (ledelse) til NTNU fra trinn I til trinn III. Kilde: NTNUs egne tall.

NYTT VISTA-SENTER TIL NTNU

I 2024 fikk NTNU sitt andre VISTA-senter, av totalt fire i Norge. NOTRAP, ledet av Christian Klöckner (Institutt for psykologi), er det første av disse med en samfunnsvitenskapelig vinkling.

NOTRAP er et samarbeid mellom vertsfakultetet samfunns- og utdanningsvitenskap, det humanistiske fakultetet, fakultet for økonomi og fakultet for arkitektur og design. Senteret skal utvikle metodikk for å skape innovative, rettferdige og transformative retningslinjer for energiomstillingen i Norge.

VISTA-programmet ble opprettet i 1985 som et samarbeid mellom Statoil (nå Equinor) og Det Norske Videnskaps-Akademi (DNVA). Fra 2019 har satsingen vært på senter for grunnforskning. NOTRAP vil få tildelt 25 millioner kroner fra programmet over fem år.

Fv.: Tina Todnem (VP, Equinor), Lise Øvreås (preses, DNVA), Christian Klöckner (senterleder, IPS), Tine Arntzen Hestbek (dekan, SU), Kenneth Ruud (styreleder VISTA) og NTNU-rektor Tor Grande. Foto: Kjetil Svensen/NTNU

NTNU har ikke oppnådd gode nok resultater på FRIPRO. Gjennom 2024 var NTNU prosjekteier på kun 12 % av de tildelte prosjektene på FRIPRO. NTNU har hatt stor oppmerksomhet rettet mot å mobilisere fagmiljøene til å sende søknader, men arbeidet har så langt ikke gitt de resultatene vi mener NTNU bør kunne forvente. Mobiliseringen vil bli ytterligere forsterket det kommende året.

Resultatene på FRIPRO står i kontrast til den gode utviklingen vi har for ERC-Grants. ERC anses som den mest prestisjetunge konkurransearenaen for finansiering av banebrytende forskning i Europa. Gjennom flere år har det vært satset på stimuleringsordninger for å øke antall søknader til EUs rammeprogram og utviklingen har vært svært positiv. Satsingen har gitt resultater og NTNU har de siste årene hatt en positiv utvikling både i antall søknader og tilslag. NTNU er på 13. plass i Europa i tildelte midler fra Horisont Europa til universitets- og høyskolesektoren. I 2024 ble NTNU tildelt to ERC Synergy Grants, tre ERC Advanced Grants, to ERC Consolidator Grants og én ERC Proof of Concept. Dette er gode resultater for NTNU, selv om vi erfarer at det fortsatt er fagmiljø som har et uutnyttet potensial for å hevde seg internasjonalt.

TREDJE ERC TIL ÉN OG SAMME FAGGRUPPE

Førsteamanuensene Ida-Marie Høyvik og Stefanie Muff mottok i desember hvert sitt ERC Consolidator Grant fra Det europeiske forskningsrådet. Denne typen stipend er knyttet opp mot fremragende enkeltforskere.

Høyvik er tilknyttet Institutt for kjemi, mens Muff tilhører Institutt for matematiske fag.

Tildelingen til Høyvik blir den tredje aktive ERC-tildelingen til faggruppen for teoretisk kjemi ved Institutt for kjemi (IKJ). De to andre er Øivind Wilhelmsen (ERC Starting grant, 2023) og Henrik Koch (ERC Advanced grant, 2021).

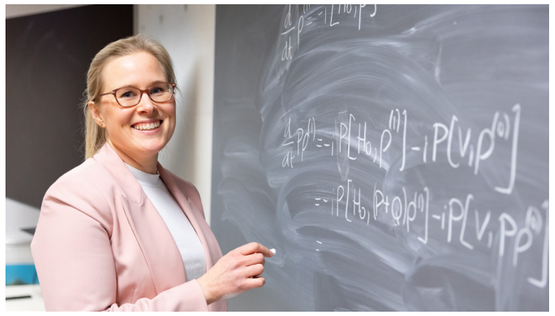

Førsteamanuensis Ida-Marie Høyvik. Foto: Per Henning/NTNU

Selv om det generelt er færre finansieringsmuligheter innen kunstnerisk utviklingsarbeid, har våre ansatte lykkes godt i EU-sammenheng. I 2024 så vi blant annet oppstarten av det NTNU-koordinerte prosjektet PACESETTERS.

Når det gjelder NTNUs resultater for søknader til Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) er utviklingen også her stabil og vi er fornøyde med resultatene vi har oppnådd. Et MSCA-stipend er et potensielt viktig karrieresteg på veien mot en ERC-grant. Når vi ser på antall innvilgede EU-søknader om koordinerte samarbeidsprosjekt har ikke utviklingen vært så god som vi hadde ønsket.

NTNUs teknologimiljø har et uutnyttet potensial i virkemiddelet Pathfinder innenfor European Innovation Council. NTNU har tilfredsstillende søknadsmengde, men vi har ikke lykkes å oppnå god tilslagsrate. Dette er vi ikke fornøyde med. Dette er et virkemiddel der tilslagsraten er lav og i 2024 lå den på 4%. Fra 2021 til 2024 har NTNU sendt 74 søknader hvorav to fikk tilslag. Virkemidler med så sterk konkurranse krever målrettet arbeid for å oppnå resultater. I 2025 vil vi gjennomføre målrettede søknadsseminar for tidligere og potensielle søkere, både i samarbeid med andre aktører i regionen og i egen regi. Målet med seminarene er å øke kvaliteten på fremtidige søknader som sendes inn for å øke tilslagsraten.

Utvikler og styrker samarbeid og partnerskap med internasjonalt ledende fagmiljø (SP 10)

NTNU skal være et attraktivt universitet for vitenskapsfolk fra hele verden og en attraktiv internasjonal partner for samarbeid innen forskning, innovasjon og utdanning.

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Publiseringspoeng per førstestilling	3.1	3.3	2.9	2.8	-	-0,1
Andel internasjonal sampublisering	55 %	55 %	55 %	54 %	-	-1%
Andel åpen tilgang (publikasjoner)	77 %	79 %	78 %	74 %	-	-4%

Tabell 3.5. Kilde: Cristin. Publiseringspoengene for 2024 kommer først senere i 2025, så de rapporteres ikke før i neste årsrapport.

NTNU har vedtatt en Internasjonal utviklingsplan som stadfester at NTNU skal være et synlig og aktivt universitet internasjonalt, og som det er attraktivt å samarbeide med. NTNUs forskere og forskergrupper skal samarbeide med gode internasjonale fagmiljøer innenfor sine fagområder og delta i toneangivende internasjonale faglig nettverk. Internasjonal utviklingsplan er også NTNUs verktøy for å følge opp nasjonale strategier og politikker, som Regjeringens strategi for forsknings. og høyere utdanningssamarbeid med Brasil, Canada, India, Japan, Kina, Russland, Sør-Afrika, Sør-Korea og USA (2021-2027). Flere fagmiljø ved NTNU har et aktivt samarbeid med fagmiljø av høy kvalitet utenfor Europa, slik som MiT og Yale University som vi har samarbeidsavtaler med. Her er det et særlig aktivt samarbeid innenfor henholdsvis energiforskning og medisinsk forskning. NTNU har også utstrakt samarbeid med flere land i det globale sør.

Krig og konflikt i Europa og en tilspisset geopolitisk situasjon gjør internasjonalt samarbeid mer krevende enn tidligere. Ved NTNU har vi stor oppmerksomhet på sikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid (AIS) både nasjonalt og i de landene vi samhandler med. Ved NTNU har de største teknologifakultetene utviklet egne rutiner for sikkerhetsvurderinger i forbindelse med rekruttering av nye ansatte og vurdering av kunnskapsoverføring. Vi er opptatt av å finne den riktige balansen mellom sikkerhet og åpenhet i forskningsaktiviteten. Se mer om hvordan vi jobber med AIS i kap. 4.3.3.

I 2024 har organisasjonen satt arbeidet med forskergrupper høyt på agendaen og det er en anbefaling at alle forskningsgrupper skal ha klare handlingsplaner og aksjonspunkter for sitt internasjonale samarbeid.

NTNU har god måloppnåelse når det gjelder samarbeid og partnerskap med internasjonalt ledende fagmiljø. Dette vises blant annet gjennom hvordan våre forskere sampubliserer med internasjonalt anerkjente forskere. Ved NTNU har vi ligget stabilt på en andel publikasjoner med medforfattere fra andre land på rundt 50 % over flere år. I 2023 var andelen 54,4 %. Vi har likevel potensiale for å øke andelen noe og komme på nivå med UiO (58,8 %), UiB (60,4%) og UiT som hadde 58,2% i 2023.

Doktorgradskandidatene er viktige forskningsaktører ved og for NTNU, og våre uteksaminerte kandidater er viktige ambassadører og framtidige samarbeidspartnere. 18 % av våre uteksaminerte ph.d.-kandidater dro til utlandet etter avlagt grad og om lag halvparten av disse jobber i akademia. Disse kandidatene gir NTNU et utvidet internasjonalt nettverk og bidrar til å styrke samarbeidet med våre internasjonale partnere.

MANNEN I BRØNNEN

I 1938 ble det funnet et skjelett i en brønn i borgruinen på Sverresborg. Var dette mannen det skrives om i Sverres saga fra 11- og 1200-tallet? I 2024 ble resultatene av undersøkelser utført av NTNU Vitenskapsmuseet og NIKU offentliggjort i iScience, noe som fikk stor medieoppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt.

Forskningen avdekket detaljer om mannen som utseende, alder og helsetilstand. Den fastslo også at alderen på skjelettet stemmer overens med sagaen, noe som øker sannsynligheten for at dette er den riktige mannen. Mannen i brønnen og forskningen er presentert i en egen utstilling på Vitenskapsmuseet.

Foto: Åge Hojem/NTNU Vitenskapsmuseet

Utvikler og deler kunnskap og teknologi som bidrar til å møte globale utfordringer (SP 11)

NTNU vil engasjere seg i å løse globale utfordringer og bidra til utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

Det er stor interesse for samarbeid med land og institusjoner i det globale sør både i EU, nasjonalt og ved NTNU. I 2024 har et utvalg jobbet med utvikling av en strategi for NTNUs samarbeid med det globale sør. Det er forventet at utvalgets arbeid vil føre til en langsiktig og strategisk satsing

som det vil være attraktivt for våre forskere å delta i, og å finne finansering til. Vi ser frem til mer sør-samarbeid både innen utdanning og forskning. EUs rammeprogram for forskning og innovasjon finansierer i stor grad samarbeid med europeiske samarbeidspartnere, men rammeprogrammet har også virkemidler for finansiering av internasjonalt samarbeid med både høy-, middels- og lavinntektsland utenfor Europa.

Gjennom NORHED II[5] fra NORAD har NTNU 13 aktive prosjekt hvor vi samarbeider med mer enn 40 ulike partnere i ulike land i Afrika og Asia. NORHED-programmet skal bidra til kapasitetsbygging innenfor høyere utdanning og forskning og målet er å utdanne kandidater på master- og ph.d.-nivå og få en mer inkluderende høyere utdanning i landene som deltar i samarbeidet.

NTNU har satset betydelig på forskning på tema innen bærekraft gjennom programmet «Sustainability Research at NTNU», som forkortes SusRes@NTNU. Programmet startet i 2021 og omfatter 11 tverrfaglige forskningsprosjekter med til sammen 47 ph.d.- og postdoktorkandidater. Det er innrettet mot å utvikle bedre systemforståelse av de transformative endringer som trengs for et mer bærekraftig samfunn. Gjennom satsingen er det gjennomført formidlingstrening til ph.d.-kandidatene i samarbeid med Vitenskapsmuseet basert på Forsker grand prix-modellen med skolering i visuell presentasjon, historiefortelling og scenefremføring. I 2024 ble det gjennomført seks arrangement hvor unge forskere har presentert sin forskning for et allment publikum. På denne måten har NTNU formidlet viktige forskningsresultat til befolkningen.

ANTIBIOTIKA FRA TANG OG TARE FANGET BBCS INTERESSE

Tang og tare finnes det rikelig av over hele kloden. Så hva om vi kunne bruke denne ressursen til noe veldig nyttig på en bærekraftig måte? For eksempel til å lage antibiotika?

Forskningsprosjektet iCulture trener bakterier til å spise tang og tare, for så å omdanne det til andre nyttige produkter. Det kan være antibiotika, vitaminer eller egentlig det meste du kan tenke deg, forklarer professor og iCulture-koordinator Nadav Bar ved Institutt for kjemisk prosessteknologi i intervjuet med BBC.

For å hindre at vi driver rovdrift på sårbare arter utvikler forskningsprosjektet kunstig intelligens som undersøker sårbarheten til kjente arter av tang og tare. De identifiserer også nye arter, som har kjemiske stoffer med stort potensial for samfunnet. Og som industrien på sikt kan utvinne.

Foto: Skjermdump/BBC

[5] NORHEDII at NTNU (ntnu.edu)

Stimulerer til internasjonal mobilitet og rekruttering som sikrer mangfold og kvalitet (SP 12)

Internasjonal mobilitet og rekruttering øker kvaliteten i NTNUs faglige virksomhet. Ansatte skal være aktive deltakere i det internasjonale fagfellesskapet og delta på ulike internasjonale arenaer.

Studentmobilitet

Internasjonal studentmobilitet er et virkemiddel for å gi kvalitet i utdanningene, språkferdigheter, internasjonal erfaring, interkulturell kompetanse og forberede studentene for et globalt arbeidsmarked. NTNUs utviklingsplan setter derfor ambisiøse mål for studentmobilitet.

NTNU har svært høye tall på innreisende mobilitet, med 2350 innreisende av 43 550 studenter totalt i 2024. Koronapandemien ga en midlertidig nedgang, men siden 2022 har tallene igjen økt år for år, med rekordhøyt nivå i 2024.

Antall utreisende studenter har også økt etter koronapandemien, med 1861 utreisende studenter i 2024. Destinasjonene studentene velger har imidlertid endret seg ved at det særlig er utreise til Europa som har økt, mens tallene for utreise til land utenfor Europa først i 2024 kom opp på samme nivå som før pandemien.

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2022-24
Andel innreisende utvekslingsstudenter	1,99	3,18	4,93	4,98	5,4	+0,42%
Andel utreisende utvekslingsstudenter	2,28	1,19	3,37	3,99	4,27	+0,28%

Tabell 3.6: Andel inn- og utreisende utvekslingsstudenter. Kilde: DBH Utvalgte nøkkeltall (antall inn- og utreisende delt på totalt antall studenter.

I tillegg til den tradisjonelle studentmobiliteten, tilbyr NTNU en lang rekke internasjonale masterprogrammer. Målgruppen for disse inkluderer både norske og internasjonale gradsstudenter, selv om det har vært en klar overvekt av ikke-europeiske studenter. Innføringen av studieavgift for studenter fra land utenfor EU/EØS og Sveits har ført til betydelig lavere søker- og opptakstall for de fleste programmene, jf. tabellen under. For flere av studietilbudene har nedgangen vært kritisk, og noen programmer er under nedlegging.

Bildet er likevel ikke entydig. Flere internasjonale masterprogrammer rekrutterer forholdsvis godt blant norske og europeiske søkere, noe som bidrar til at tilbudene fremdeles er økonomisk bærekraftige. Fra 2025 vil utvalgte programmer dessuten bli omfattet av den nye nasjonale stipendordningen for studenter fra land i sør (NORSTIP). Selv om det ikke er snakk om mange stipender, vil dette kunne avhjelpe situasjonen noe.

Rektor har satt ned en arbeidsgruppe som skal levere anbefalinger om ansvarsfordeling, prioriteringer og strategiske tiltak for internasjonal studentrekruttering. Anbefalingene vil inngå i arbeidet med utvikling av en ny strategi for studentrekruttering.

		2022	2023	2024	Endring 2023-24
EU/EØS og Sveits (inkl. Norge)	Antall søkere	640	601	645	+5
	Antall tilbud	277	190	276	-1
	Antall møtt	92	63	101	+9
Andre land	Antall søkere	9245	7326	892	-8353
	Antall tilbud	740	1055	87	-653
	Antall møtt	230	49	28	-202

Tabell 3.7: Søkere, tilbud og møtt internasjonale studenter. Kilde: FS.

Flere av fakultetene ser på internasjonalt gradssamarbeid som et virkemiddel for å opprettholde og videreutvikle internasjonalisering. I de siste par årene har vi derfor sett en markant økt interesse for internasjonale fellesgrader, særlig innenfor den prestisjefylte EU-ordningen Erasmus Mundus.

UTMERKELSE TIL NTNU FOR BIDRAG TIL ERASMUS MUNDUS

NTNU er rangert som nummer åtte i Europa og best i Norden når det gjelder deltakelse i Erasmus Mundus felles masterprogram. Siden 2004 har vi deltatt i 25 Erasmus Mundus-program.

Under 20-årsjubileet i Brussel tok professor Gediminas Karoblis ved Det humanistiske fakultet imot en utmerkelse på vegne av NTNU for våre bidrag til prestisjeprogrammet. Karoblis har koordinert masterprogrammet Choreomundus, en internasjonal master i dans, kunnskap og kulturarv.

Erasmus Mundus er strategisk viktig for NTNU, og utmerkelsen bekrefter universitetets sentrale rolle i europeisk utdanningssamarbeid.

Professor Gediminas Karoblis (t.h.) og fagdirektør for europeisk utdanningssamarbeid Vidar Pedersen i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) under jubileumskonferansen i Brussel. Foto: HK-dir

Ansattmobilitet
Ved NTNU fungerer NTNU International Researcher Support (NIRS) som andre-linjetjeneste for innreisende vitenskapelige ansatte og gjesteforskere, samt førstelinje for forskningstermin, karrieremuligheter for ektefeller/partnere («to-karriere») og boligformidling. NIRS har et stort nasjonalt og internasjonalt nettverk (Euraxess, Enhance etc.) som aktivt brukes for å bygge kompetanse på internasjonalisering og utvikle tilbudet for internasjonale ansatte. Målet er å tilby relevant og god administrativ støtte på nivå med de beste universitetene i verden.

Lovverket innenfor immigrasjon, og regelverket innenfor skatt og folketrygd er komplekst og i stadig endring. NIRS jobber systematisk med å anvende lovverket, øke kunnskapen internt og er ansvarlig for myndighetskontakt. Byråkratiet som innreisende ansatte og gjesteforskere møter påvirker NTNUs evne til å rekruttere og beholde talenter, og det er viktig at vi engasjerer oss i endringer som påvirker vår sektor. Fokus på regelverksutvikling og samhandling med eksterne aktører lokalt og nasjonalt er en viktig del av mandatet.

Tiltak for rekruttering og trivsel
NTNU gjennomfører ulike tiltak for å rekruttere og beholde internasjonale vitenskapelige ansatte, blant annet:

1. Previsit for faste ansatte (møter med kandidatene og ektefellen/partneren i rekrutteringsfasen for å presentere hva NTNU har å tilby).
2. Velkomstmøter (Ny ved NTNU).
3. Innføring i norsk arbeidsliv og kulturkurs.
4. Mental Fitness.
5. Informasjon på engelsk.
6. Ulike kurs og sosiale aktiviteter samt nettverksmuligheter på tvers av institutter og fakulteter.

Mer enn 2600 ansatte og ektefeller/partnere deltok på kurs og sosiale aktiviteter i regi av NIRS i 2024. Målet er at alle de 100 nasjonalitetene på NTNU skal trives og føle seg ivaretatt.

Karrieremuligheter for ektefelle/partner er avgjørende når NTNU prøver å rekruttere talenter. Cirka 80-90 deltar hvert år på tokarriere-programmet på NTNU, som tilbyr jobbsøkerkurs og muligheter for sosialisering og nettverksbygging. Kursene og tokarriere-programmet er svært populære, og det er press på kapasiteten.

Andre bidrag til internasjonal mobilitet
NIRS bidrar også på mange andre arenaer, inkludert kompetanseutvikling, internasjonalt samarbeid, likestilling og mangfold. I desember 2024 var NIRS medarrangør sammen med ICLUDE, Sami-nettverket, WiS EPT (Women in Science) og LGBTQ til seminaret/verkstedet «En dialog om Mangfold». Dette var det første initiativet som samlet de ulike nettverkene som jobber med inkludering og mangfold.

Ansattmobilitet og forskningstermin
For å stimulere til utgående forskermobilitet har arbeidet med prosessforbedring stor betydning. Dette omfatter blant annet utvikling av informasjonssider og klargjøringer rundt avtaler om endring av arbeidssted. Arbeidet med prosessforbedringer er et kontinuerlig utviklingsarbeid.

Forskningstermin brukes i dag som et strategisk virkemiddel for internasjonalisering. Ordningen «Forskningstermin ved NTNU – internasjonal mobilitet» har blitt evaluert, og en revidert forskningsterminordning forventes besluttet våren 2025.

Det planlegges et større utviklingsarbeid for å kartlegge omfang og behov for mer administrativ støtte og praktisk bistand på utgående forskermobilitet til vitenskapelige ansatte som ikke er inkludert i forskningsterminordningen, eksempelvis ph.d.-kandidater og postdoktorer. Dette for å sikre at også de blir tilstrekkelig ivaretatt, noe som igjen kan bidra til å stimulere til utgående internasjonal mobilitet.

Boligformidling
NTNU har et variert og godt boligtilbud som bidrar til å støtte vårt internasjonale miljø. Bolig er avgjørende for internasjonal mobilitet og rekruttering, da det gir trygghet og stabilitet for ansatte og gjesteforskere.

Rekruttering
De fleste stillinger ved NTNU lyses ut både på norsk og engelsk. Alle vitenskapelige stillinger som lyses ut på engelsk, annonseres på Euraxcess. Vi ser at mange av våre internasjonale søkere finner ledige stillinger ved NTNU der.

I rekrutteringsprosessen gir vi informasjon om Norge, Trondheim, Gjøvik og Ålesund, samt om NIRS.

Kjønnsbalanse
Kjønnsbalanse er et prioritert område for NTNU, og det gjøres tiltak for å øke andelen av det underrepresenterte kjønn både blant ansatte og studenter.

Det er store forskjeller mellom enhetene. Teknologiske og naturvitenskaplige fagområder er sterkt mannsdominerte, mens det i for eksempel i helsefag er motsatt.

På stillingsnivå ser vi at det er spesielt for professor hvor andelen kvinner er lavest i forhold til menn. Satsningene de siste årene har vært å øke antall kvinner i vitenskapelige toppstillinger. Utviklingen skjer sakte og tiltakene rettet mot kjønnsbalanse vil fortsette som for eksempel kvalifiseringsstipend og startpakker.

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Kjønnsbalanse (andel kvinner) i dosent- og professorstillinger	27,35	27,83	28,18	28,56	29.77	+1,21
Snitt statlige institusjoner	33,37	34,49	36,13	37,28	38.08	+0,8

Tabell 3.8: Kjønnsbalanse i dosent- og professorstillinger. Kilde: DBH Årsverkdata.

Stjerneprogrammet er et av NTNUs toppforskningsvirkemidler for spesielt lovende unge forskere. Ambisjonen er å legge til rette for faglig utvikling og merittering som skal kvalifisere deltakerne til internasjonalt ledende forskerkarrierer. I 2024 har NTNU startet opp med det femte kullet i stjerneprogrammet. Dette kullet er det største i programmet så langt, med 29 deltakere fra alle de åtte fakultetene ved NTNU, samt Vitenskapsmuseet. Kullet inkluderer også 14 nye Onsager Fellows. Onsager Fellowship Programme er utviklet for å rekruttere unge, internasjonalt anerkjente forskere til å styrke universitetets fagmiljøer. Programmene anses som vellykkede blant annet gjennom at flere av deltakerne i stjerneprogrammet og Onsager Fellows har fått finansiering fra både pilar 1 og 2 i Horisont Europa og flere av deltakerne har fått innvilgede prosjekter fra Forskningsrådet i 2024. Dette viser at NTNU lykkes i arbeidet med å rekruttere fremragende forskere som styrker forskningskvaliteten.

3.3 Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

NTNU bidrar til å nå sektormålet gjennom det første målet i NTNUs utviklingsavtale: Vi skal utvikle vår rolle som pådriver og partner for bærekraftig samfunnsutvikling.

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil og et tyngdepunkt innen profesjonsutdanning. NTNU skal ha høy kvalitet og relevans innen alle sine fagområder og utdanne kandidater med kunnskap og kompetanse til å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Med en tverrfaglig tilnærming til ny kunnskap vil NTNU utnytte og videreutvikle sitt potensial for innovasjon basert på forskning og arbeide for at kunnskap tas i bruk. NTNU vil gjennom dette bidra til langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Målet innebærer at NTNU har samarbeid med arbeidslivet, myndigheter og andre akademiske miljøer, og dette vil stadig videreutvikles for å være relevant som partner og premissleverandør for samfunnsutviklingen.

Bruker hovedprofilen og den faglige bredden til å utdanne kandidater med bærekraft- og omstillingskompetanse (SP 1)

Utdanningsaktiviteten ved NTNU skal være forskningsbasert, framtidsrettet, relevant for samfunnet og gi kandidater som både bidrar til og kan være pådrivere for samfunnsutviklingen i tråd med FNs bærekraftsmål. NTNU vil utdanne faglig sterke kandidater som er tverrfaglig orienterte og godt forberedt på et arbeidsliv i kontinuerlig endring.

Høsten 2024 opprettet prorektor for utdanning arbeidsgruppen *Utdanning for bærekraftig omstilling*. Arbeidsgruppens mandat er å gi råd om hvordan bærekraftperspektiver kan inngå på en systematisk måte i bredden av NTNUs utdanninger, samt hvordan NTNU kan understøtte denne utviklingen gjennom kompetansetiltak for ansatte, utvikling av læringsressurser og etablering av fellesarenaer.

Alle fakultetene er representert i arbeidsgruppen, og sluttrapport skal leveres i juni 2025. Foreløpige observasjoner viser at det jobbes godt i bredden med tematikken i hele NTNU, og at implementeringen av *Fremtidens teknologistudier* er et viktig verktøy for studieprogrammene som inngår der.

Arbeidsgruppen ser behov for å etablere både felles og fagspesifikke læringsressurser og støttetjenester. Det er også behov for et bredere spekter av pedagogisk moduler og opplæringsmateriell rettet mot ansatte.

Kunstig intelligens og digitalisering er andre sentrale områder for omstilling, og i 2024 har NTNU prioritert kompetanseutvikling innen disse feltene. Blant annet ble kurset *Kunstig intelligens for ekte studenter* utviklet, der studenter jobbet sammen i fysiske grupper. Det er planlagt flere kurs og kompetansehevingsinitiativer på dette området i 2025.

NY DIGITAL RESSURSBANK FOR BÆREKRAFT I HELSEUTDANNING

I desember 2024 lanserte Fakultet for medisin og helsevitenskap en digital ressursbank for bærekraft i utdanning. Målet er å gjøre det enklere for undervisere å inkludere bærekraft i fagene og sikre at utdanningene svarer på arbeidslivets behov.

Ressursbanken samler lenker til nyttige ressurser og skal inspirere til faglig utvikling. Hva bærekraft betyr for ulike utdanninger må videreutvikles i samarbeid og på tvers av fagfelt. Prosjektet kan også bli en modell for ressursdeling innen bærekraft i høyere utdanning generelt sett.

Styrker tilbudet om livslang læring (SP 2)

NTNU vil bidra til å møte fremtidige kompetansebehov i samfunnet og utvikle etter- og videreutdanningstilbud i samspill med arbeidslivet. Utdanninger ved NTNU skal gi kandidatene et godt grunnlag for å tilegne seg ny kunnskap og kompetanse.

NTNU har også i 2024 hatt stor oppmerksomhet på å utvikle og tilby etter- og videreutdanning i samspill med arbeidslivet. NTNU er markedsledende innen flere områder av videreutdanning, og har en særlig omfattende portefølje innen organisasjons- og ledelsesfag, samt tilbud rettet mot sykepleiere og lærere. NTNU har dessuten en rekke erfaringsbaserte masterprogram som er attraktive og bidrar til etterspurt kompetanse innenfor et bredt spekter av fagområder, som eiendomsutvikling og -forvaltning, helseinformatikk, helseledelse, logopedi, organisasjon og ledelse, teknologiledelse og digital omstilling, samt vei, jernbane og transport.

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Antall avlagte studiepoeng på intern og eksternfinansiert videreutdanning	1636	1820	1712	1678	1756	+78
Antall studenter på EVU-programmer	4890	5552	4623	4842	4419	-423

Tabell 3.9: Studiepoeng EVU, antall EVU-studenter. Kilder: Bevisst, DBH, FS. Tidsserien for antall avlagte studiepoeng på EVU er endret fra tidligere år. Denne tidsserien er basert på DBHs tall for ny studiepoengproduksjon totalt.

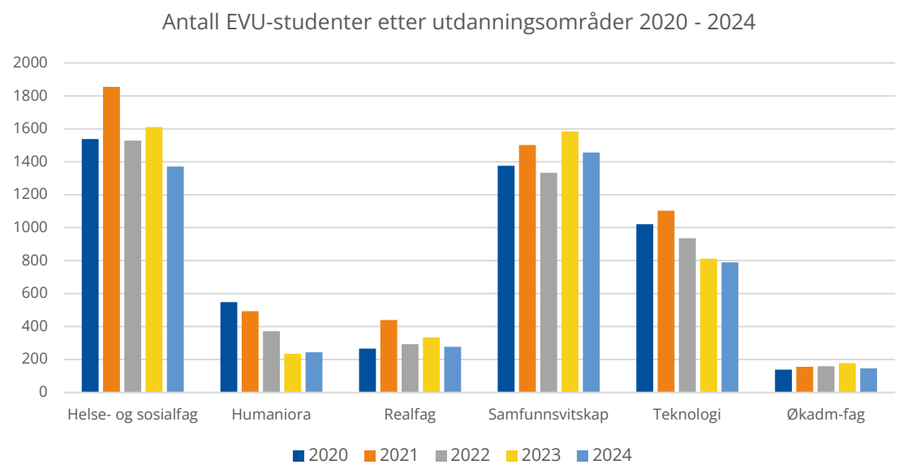

Figur 3.10: Utvikling av antall registrerte EVU-studenter innen utdanningsområdene de fem siste årene ved NTNU. Kilde: FS.

Tabell 3.9 viser antall studenter og studiepoengproduksjonen på NTNUs samlede intern- og eksternfinansierte videreutdanningstilbud. Figur 3.10 bryter ned tallene for antall studenter på ulike utdanningsområder i de siste fem årene. EVU fikk et oppsving under pandemien, med en topp i 2021. Ikke alle videreutdanningstilbudene har opptak hvert år, og tallene vil derfor svinge noe fra år til år. Mens studiepoengproduksjonen har økt svakt over tid, også fra 2023 til 2024, har antall studenter som tar videreutdanninger gått ned. Dette har flere mulige forklaringer. Videreutdanning for lærere vises ikke spesifikt i figuren, men inngår i tallene for humaniora, realfag og samfunnsvitenskap. Volumet har gått noe ned som et resultat av at videreutdanning ikke lenger er obligatorisk for lærere. Trangere økonomiske tider påvirker dessuten videreutdanningstallene. Den nedadgående trenden fører til at fakultetene og instituttene må gjøre tøffe prioriteringer, og at risikoviljen knyttet til utvikling av EVU blir lavere.

NTNU jobber kontinuerlig for å øke videreutdanningsporteføljen og utvikle tilbud som svarer på behovene i arbeidslivet. I den siste tiden er det for eksempel etablert en populær emneserie innen design, flere relevante tilbud innen kunstig intelligens og maskinlæring, og en rekke moduler innen bærekraft for finansnæringen. Det arbeides også med å utvide tilbudet innen innovasjon og entreprenørskap.

BÆREKRAFT PÅ AGENDAEN FOR BANKNÆRINGEN

Bærekraftsrapportering og naturregnskap blir stadig mer sentralt i arbeidet til de som jobber i bank- og finanssektoren. Det er nok en av grunnene til at første utgave av kurset «Bærekraft for finansnæringen» var fulltegnet med lang venteliste. Videreutdanningskurset ved NTNU skal tilbys på nytt i 2025.

Det er utviklet i tett samarbeid mellom fagmiljøer fra både biologi, økonomi og banknæringen. Målet er å gi deltagerne kompetansen de trenger for å hjelpe kunder til å unngå grønnvasking og ta reelle bærekraftige valg med godt kunnskapsgrunnlag.

Ida Marie Holmskog (t.v.) og Silje Skoglund Steinmo var to av deltakerne på fjorårets første fysiske samling. Begge jobber til daglig i KLP Banken.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Gjennomfører Fremtidens teknologi- og HUMSAM-studier (SP 3)

For å utvikle neste generasjons studier innen teknologi, humaniora og samfunnsfag vil NTNU iverksette anbefalinger fra prosjektene Framtidens teknologistudier og Framtidens HUMSAM-studier. De store samfunnsutfordringene, arbeidet med FNs bærekraftsmål og framtidige kompetansebehov ligger til grunn for arbeidet.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og *Forvaltningsutvalget for ingeniørutdanningen* (FUI) har gjennomført en rekke utviklingstiltak innenfor sine respektive områder. Utvalgene har spesielt fokusert på elementer og strukturer som karakteriserer de to utdanningene, og videreutviklet disse i lys av FTS sine kompetanseprofiler for bachelor- og masterkandidater. Innen sivilingeniørstudiet har et eget utvalg sett på hvordan ønsket digitaliseringskompetanse best skal kunne oppnås, i tillegg til at man har hatt en tilsvarende diskusjon om bærekraftskompetanse. Av strukturelle endringer kan nevnes at alle siv.ing.-programmer nå skal ha introemne (programspesifikt og identitetsskapende emne i første semester) og ingeniørstige (programspesifikke emner i 1.-4. semester som bygger på hverandre). Både introemnet og ingeniørstigen legger opp til stor grad av gruppearbeid og arbeidslivskontakt.

Innen ingeniørstudiet ble det etablert en tydelig bærekraftstreng, og det ble i 2024 utarbeidet en håndbok om ingeniørstudiets idé og utforming, som spesielt er nyttig for studieprogramlederne.

Der FTS valgte å anbefale konkrete tiltak, valgte FHS i stedet å formulere utviklingsområder. Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU) og Det humanistiske fakultet (HF) legger disse til grunn i utviklingen av sine studietilbud.

SU har i sitt masterprogram i geografi tydeliggjort hvordan studentene kan sette sammen emner som bygger ulike faglige profiler knyttet til bærekraft- og omstillingskompetanse: natur og samfunn, regional utvikling, naturfarer og globale relasjoner. Et annet eksempel er masterprogrammet i psykologi. Her er det utviklet to nye studieretninger med tydelige og samfunnsaktuelle profiler, som erstatter studieretningen generell psykologi. De nye studieretningene er *samfunns-, helse- og miljøpsykologi, og psykologisk vitenskap og teknologi*. Den første studieretningen gir psykologiske perspektiver på folkehelse, sosial ulikhet, miljø og bærekraftig utvikling, mens den andre integrerer ny teknologi innen kunstig intelligens, maskinlæring og nevrovitenskapelig utstyr og programvare i undervisningen. Etisk teknologiutvikling, sosialt ansvar og bærekraftig innovasjon er sentrale temaer.

HF har innarbeidet FHS-kompetanseprofilen i alle sine disiplinstudier. Et av grepene for å sikre at studentene opparbeider kompetanse i tråd med FHS, er at fakultetet legger opp til mer spesifikke løp i «breddeåret» i bachelorprogrammene enn tidligere, hvor studentene har kunnet velge emner fritt. Spesielt interessant er det at HF har omarbeidet et av sine områdeemner (obligatoriske emner innenfor studieområdet) slik at det fokuserer på kunstig intelligens og hva som gjør humaniora uunnværlig for forståelsen av KI.

NYTT SAMARBEID MELLOM LINJEFORENINGER

I 2024 ble Unionen etablert som en samarbeidsplattform for linjeforeningene ved NTNU innen humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag. Plattformen samler foreningene Theodor (arkeologi), Kultura (kulturminneforvaltning), Ilion (klassiske fag), Det Historisk Selskab (historie), MAST (arkiv og museum), Galleri af Klint (kunsthistorie) og Dionysos (religionsvitenskap).

Unionen har som mål å fremme samarbeid og tverrfaglighet blant studentene. I februar 2024 arrangerte de en konferanse med temaet «samhold», hvor både studenter og forelesere delte sine erfaringer og kunnskap.

Eva Louise Hilmarsen, masterstudent i klassiske fag, holder innlegg under konferansen «Samhold».

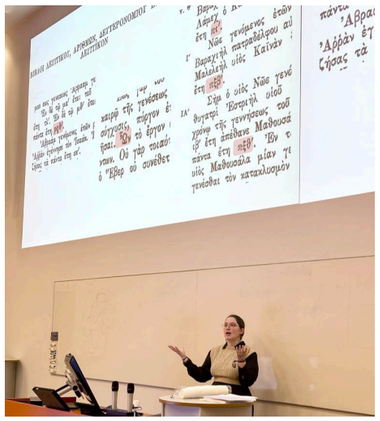

Foto: Daisy van Viegen

EN MILEPÆL FOR KLASSISK LITTERATUR I NORGE

I 2024 ble Ovids Metamorfoser for første gang oversatt i sin helhet til norsk. Verket, skrevet rundt år 8 e.Kr., regnes som et av de viktigste diktverkene fra den romerske antikken.

Blant de over 250 mytene i Metamorfoser finner vi fortellingen om Apollon, som forelsker seg i Dafne etter å ha blitt rammet av Amors pil, og kjærlighetshistorien om Pyramos og Thisbe – som senere inspirerte William Shakespeares tragedie «Romeo og Julie».

Oversettelsen er gjort av Thea Selliaas Thorsen (t.v.), professor i klassiske fag ved NTNU.

Foto: Thea Selliaas Thorsen/NTNU

Skaper innovasjon, utvikling og omstilling ved at forskingsbasert kunnskap og ny teknologi blir tatt i bruk (SP 4)

NTNU utvikler og formidler innovative og bærekraftige løsninger og teknologier, bidrar til å utvikle og omstille eksisterende næringsliv og offentlig sektor og til å skape et nytt næringsliv basert på ideer og forskningsresultater fra ansatte og studenter. Med en tverrfaglig tilnærming til komplekse problemstillinger vil NTNU bidra til ny kunnskap og innovative løsninger. Samarbeid med arbeids- og samfunnsliv er et sentralt virkemiddel for nyskaping, kvalitetsutvikling og relevans.

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Lisensavtaler	14	23	30	12	21	+9
BOA-aktiviteter finansiert av næringsliv og offentlig sektor (1000 kr)	828 571	735 066	921 464	870 975	945 901	+74 926

Tabell 3.11: Antall lisensavtaler, BOA-aktiviteter finansiert av næringsliv og offentlig sektor. Kilder: NTNUs egne tall, NTNU Regnskap

NTNU har god måloppnåelse når det gjelder å få resultater fra forskningen i bruk. Antall lisensavtaler har økt fra 12 i 2023 til 21 i 2024. Når det gjelder antall patenter og antall innmeldte ideer til TTO har NTNU økt noe, fra 125 innmeldte ideer i 2023, til 129 i 2024, og fra 27 patenter i 2023, til 30 i 2024. Likevel bør NTNU strekke seg ytterligere for å bidra til at forskningen vår kommer i bruk. Vi har flere tiltak som støtter opp om dette, slik som for eksempel innovasjonslederprogrammet. I 2025 vil vi for første gang iverksette et mentorprogram for de som mottar prosjektstøtte fra NTNU Discovery.

Draghirapporten[6] peker på betydningen av å styrke Europas konkurranseevne. EU har et virkemiddel som har til hensikt å bidra til å gjøre om banebrytende forskning til noe som kan brukes i praksis. Proof of Concept-stipendene går utelukkende til forskere som tidligere har mottatt ERC Grants og en professor ved NTNU fikk Proof of Concept Grant i 2024.

FJORÅRETS MINSTE SNØMANN VAR MINDRE ENN ET MENNESKEHÅR

Snømannen som Aleksander B. Mosberg har laget ved NTNU NanoLab er omtrent 20 mikrometer (eller 0.020 millimeter) høy. Til sammenligning er diameteren til et menneskehår rundt 50 til 75 mikrometer.

Og rett skal være rett: Den er heller ikke laget av snø, men av tinn. Aleksander har laget den ved hjelp av en FIB («focused ion beam», eller fokusert ionestråle) og en nanomanipulator.

Ifølge ham selv var det en fin jule-måte å teste at instrumentet fungerte som det skulle.

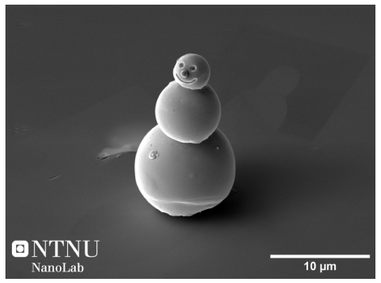

Foto: Aleksander B. Mosberg / NTNU NanoLab

[6] The Draghi report on EU competitiveness (commission.europa.eu)

VIL LAGE VERDENS RASKESTE FLUORFRIE SKI

Fluor har blitt ulovlig å bruke i skisporten, men prosjektet FramSki har tro på at de kan utvikle verdens raskeste langrennsski med andre virkemidler. Prosjektet, ledet av førsteamanuensis Audun Formo Buene ved Institutt for kjemi, ser ikke bare på smurning, men på hele skien. Fra overflatestruktur til kjemisk sammensetning.

Sammen med partnere som Swix, Madshus og Olympiatoppen jobber forskerne for å finne løsninger som gir bedre glid enn fluorbaserte alternativer – uten de skadelige miljø- og helseeffektene.

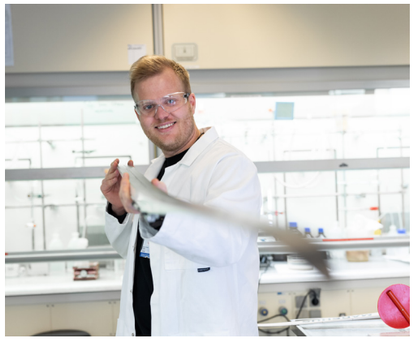

Prosjektleder i FramSki, Audun Formo Buene. Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Være et foregangsuniversitet for bærekraft i egen drift (SP 5)

NTNU vil bruke egen infrastruktur, organisering og drift som laboratorium for utvikling og implementering av bærekraftige løsninger og demonstrere at en virksomhet som NTNU kan drives med høy kvalitet innenfor miljøvennlige rammer.

NTNU har to tallfestede mål knyttet til klimafotavtrykk. Innen 2030 skal vi:

- Redusere utslipp fra reiser med 55% per årsverk, sammenlignet med 2019.
- Redusere forbruk av levert (kjøpt) energi med 50% per årsverk, sammenlignet med 2019.

I tillegg har vi kvalitative målsetninger knyttet til de øvrige vesentlige områdene:

- **Innkjøp:** Sikre at anskaffelsesprosessen tar hensyn til behov for innkjøp og bærekraftskriterier.
- **Gjenbruk og avfall:** NTNU skal redusere avfallsmengden med 25% per årsverk i forhold til 2019 og samtidig øke utsorteringsgraden til materialgjenvinning til minimum 65% innen 2030.
- **Campusutvikling:** NTNU skal utvikle fremtidsrettede, samlede campuser som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.
- **Biologisk mangfold:** NTNU skal prioritere tilrettelegging for økt biologisk mangfold på campus i utforming og skjøtsel av uteområder og beplanting.
- **Rapportering/organisering/miljøledelse/kommunikasjon:** NTNU skal bedrive miljøstyring.

Utslipp fra reiser er en styringsindikator, og omtales her. NTNUs øvrige arbeid med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk omtales i kapittel 4.2.1.

Utvikling reise og transport

Vi vet at reise og transport er et område med stort potensiale på NTNU. I 2019 utgjorde denne kategorien 29% av NTNUs totale klimafotavtrykk, med ca. 32 0000 tonn CO_2-ekvivalenter.

Klimaregnskapet gir en god pekepinn på hvor stor andel av fotavtrykket som kan knyttes til vår reiseaktivitet[7], og viser tydelig økt aktivitet etter 2021, men lavere enn i 2019 (se figur under). Etter pandemiårene ser vi at klimafotavtrykk har økt til 3,2 tonn CO_2 per årsverk i 2022 og 3,5 tonn CO_2 per årsverk i 2023. Siden endringer på +/- 10% ikke uten videre kan tolkes som reell endring, bør ikke den tilsynelatende økningen fra 2022 til 2023 gis for stor vekt, alene.

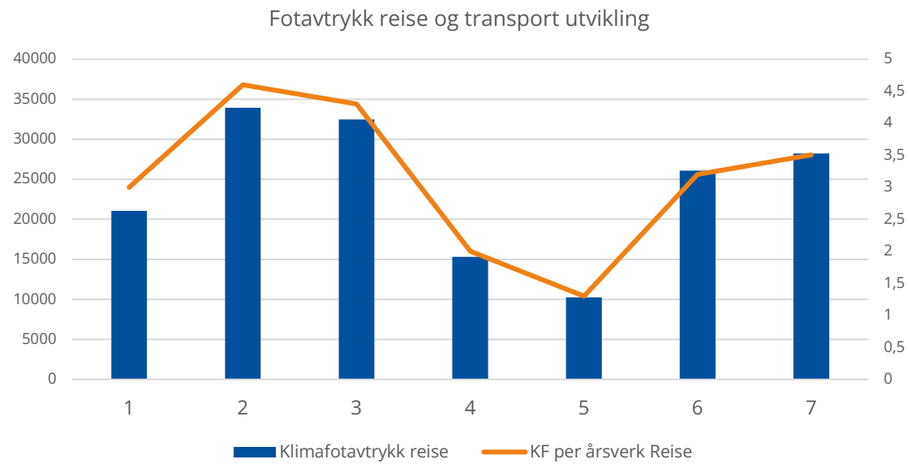

Figur 3.12: Utvikling klimafotavtrykk reise og transport totalt (venstre akse) og per årsverk (høyre akse) i tonn CO_2e.

60 % av flyreisene våre kjøpes fra reisebyrå, og benyttes til å estimere våre flyreiser. De resterende 40% beregnes ut fra at vi antar at øvrige kjøp følger samme mønster.

[7] *Klimaregnskapet baserer seg på ansattes (og studenters) reiser som NTNU betaler for, og gjelder hovedsakelig utgifter knyttet til kontoene reisekostnader fakturert, tjenestereiser, arrangement av kurs og seminar (egne ansatte), reisekostnad studenter, diettkostnad (oppgavepliktig), drivstoff biler, tilskuddsreiser, bilgodtgjørelse (oppgavepliktig) etc. Kjøretøy som NTNU eier/kjøper er også inkludert.*

Status tiltak reise og transport

MÅL:

Innen 2030 skal NTNUs CO_2-utslipp fra reiser reduseres med 55% per årsverk sammenliknet med 2019. Et mål om reduksjon i klimafotavtrykk fra reisevirksomhet kan være et dilemma i forhold til NTNUs mål om å være internasjonalt fremragende. Reiseaktivitet vurderes og prioriteres innen rammen om at NTNU fortsatt skal være internasjonalt fremragende. Delmål i perioden utredes.

TILTAK:

1. NTNU skal inngå avtaler med KD, UHR, NFR og UH-sektoren om at møter som hovedregel gjennomføres digitalt (3 år, Rektor).
2. Interne seminarer tas innen rimelig nærhet til campus for å unngå unødvendige utslipp fra transport (3 år, Ledere).
3. Rektor bestemmer at NTNU-ansatte skal undersøke muligheten for om møter kan gjennomføres digitalt (3 år, Rektor/hver ansatt/hver student).
4. NTNU skal styrke tiltak for digitalt campus, øke bruk av digital samhandling og være gode på å bruke heldigitale konferanser ved å være en pådriver blant ansatte og prioritere investering i utstyr og opplæring (3 år, Ledere, IT-avdelingen).
5. Når NTNU selv arrangerer fagkonferanser skal det som hovedregel også legges til rette for digital deltakelse.
6. NTNU skal omarbeide parkeringspolitikken i retning av at ansatte og studenter i størst mulig grad benytter seg av kollektivtrafikk, går eller sykler ved transport til/fra arbeidsplassen. (3 år, Rektor).
7. NTNU skal systematisk legge til rette for sykkel, gange og kollektivtransport på sine campuser (10 år, Campusutvikling, Eiendomsavdelingen).
8. NTNU skal søke å fullelektrifisere sine transportmidler og utstyr (på tidspunkt for nye anskaffelser, Campusservice, Økonomiavdelingen/Innkjøp).
9. Reisemål for faglige ekskursjoner velges ut fra hvor det faglige utbyttet blir godt og CO_2 utslippene tillegges betydelig vekt (3 år, Instituttleder/studieprogramleder/studenter).

Retningslinjer for miljøansvarlige reiser på NTNU

Høsten 2022 ble *Retningslinjer miljøansvarlige reiser på NTNU* vedtatt, med implementering fra 1. januar 2023. Igjennom året ble oppfølging av denne inkludert som element i virksomhetsrapporteringen. I løpet av 2023 har enhetene startet jobben med å omsette retningslinjene i sine respektive organisasjoner. Miljø er innarbeidet som et eget deltema i virksomhetsrapporteringen fra enhetene. For 2024 har samtlige enheter rapportert på implementering av den nye retningslinjen.

I FRAMTIDA HAVNER KANSKJE EPLESKROTTEN DIN I EN BOEING

Ny forskning kan gjøre det lettere å lage flydrivstoff fra biologisk materiale. Fly vil trenge drivstoff laget av karbon i overskuelig fremtid. Det må ha en høy energitetthet, for ellers blir det for tungt å bære på – i hvert fall på lengre turer. Hydrogen og batterier er ikke effektivt nok.

– Men flydrivstoffet trenger ikke å komme fra fossil olje. Vi kan lage det fra fornybare energikilder som biomasse, sier Ask Lysne, stipendiat ved Institutt for kjemisk prosessteknologi ved NTNU.

I doktorgradsarbeidet sitt forsket Lysne på hvordan drivstoff fra biomasse kan fremstilles mer effektivt enn før. Han så spesielt på hvordan nye katalysatorer, basert på nikkel og kobolt, kan brukes for å rense bort uønskede stoffer som tjære.

Masterstudent Emma Birkeland og doktorgradsstipendiat Ask Lysne i laboratoriet. Foto: Per Henning/NTNU

3.4 Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

NTNU er et universitet for studenter fra hele landet, med campus i tre byer. Hovedbegrunnelsene for fusjonen mellom NTNU og høgskolene i Ålesund, Gjøvik og Sør-Trøndelag i 2016 var knyttet til å utvikle faglig kvalitet, og NTNU har jobbet systematisk med faglig integrasjon og utviklingen av sterke fagmiljøer.

Målene for strukturreformen[8] er universiteter og høyskoler med høy kvalitet i utdanning og forskning og robuste fagmiljøer der ressursene i størst mulig grad brukes på kjerneoppgavene. Regjeringen Solberg besluttet at strukturreformen skulle følges opp med en overordnet gevinstrealiseringsplan for de UH-institusjonene som fusjonerte som følge av reformen, og høsten 2019 fastsatte regjeringen måltall for 2025 for indikatorer i gevinstrealiseringsplanen.

[8] Stortingsmelding 18 (2014-2015) - Konsentrasjon for kvalitet - Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren (regjeringen.no)

Utvalgte mål i strukturreformen som har indikatorer med måltall NTNU for 2025:

1: Utdanning og forskning av høy kvalitet	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mål 2025
Vitenskapelig publisering: Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,21	1,26	1,33	1,44	1,27	1,23	-	1,4
Tildeling fra Forskningsrådet per faglig årsverk (1000 kr)	229	237,4	202,5	247,2	231,1	232,7	221	280
Tildeling fra EU per faglige årsverk (1000 kr)	45	43	34,4	42,5	56,3	70,8	91,4	70,0
Andel årsverk i førstestillinger av faglige tilsatte ekskl. stipendiater	77	78,2	79,01	79,21	79,2	79,3	81,1	78,0
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Skala 1-5)	4,07	4,13	4,05	4,01	3,88	4,04	4,00	4,10
Antall avlagte doktorgrader	397	377	406	412	399	429	495	450

3. God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mål 2025
Antall studenter på nettbaserte og desentraliserte utdanninger	1785	1665	1430	1605	1355	1505	1575	1900

4. Regional utvikling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mål 2025
Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglig årsverk (1000 kr)	180	178	173	152,1	208,7	201,3	224	220

5. Verdensledende fagmiljøer	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mål 2025
Andel internasjonalt samforfatterskap (%)	53	54,3	57,9	57,9	58	54	-	60,0

6. Effektiv ressursbruk	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mål 2025
Andel administrative stillinger av totalt antall årsverk (%)	21,1	20,8	21,2	21,4	21,4	21,8	22,2	22,0

Tabell 3.13. Kilder: Cristin, DBH Styringsindikatorer og NOKUT-portalen, Studiebarometeret/STAR Tableau, Tidsseriene for Tildeling fra EU og Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglig årsverk er endret fra tidligere år. Tildelingen fra EU er fra og med 2020 regnet ut fra DBHs tall for EU-midler totalt delt på faglige årsverk. Dette gir noe lavere tall enn tidligere år. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet er fra og med 2019 regnet ut med DBHs statistikk for BOA uten NFR, RFF og EU delt på faglig årsverk. Også her gir den nye utregningen litt lavere tall enn tidligere år.

Våre resultater når det gjelder å stimulere til utdanning og forskning av høy kvalitet er beskrevet under sektormål 1. Vi ligger litt under måltallet på vitenskapelige publiseringer og tildelinger fra forskningsrådet per faglige årsverk. Vi ligger over måltallet for andel årsverk i førstestillinger, og langt over målet for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet per faglig årsverk. Studentenes helhetlige tilfredshet med studiekvaliteten ligger relativt stabilt rundt en skår på 4. Andel administrative stillinger er rett ved måltallet for 2025.

NTNU Gjøvik[9] og Ålesund[10] har egne utviklingsplaner for tverrfaglig satsing for perioden 2019-2025. Hensikten er å beskrive faglig særegenhet og tverrfaglig satsing ved NTNU i Gjøvik og Ålesund, som integrerte deler av virksomheten ved hele NTNU.

NTNU på Gjøvik sine utviklingsområder 2019–2025 er informasjons- og cybersikkerhet, bærekraftige produkter og vareproduksjon og morgendagens helse- og omsorgstjenester. Utviklingsområdene gjenspeiler Mjøsregionens internasjonalt sterke industriklynger innen vareproduksjon. Videre er NTNU Gjøvik et av Europas fremste og mest anerkjente kunnskapsmiljøer innen informasjons- og cybersikkerhet. Forsknings- og næringslivsmiljøene arbeider også for å bli ledende innen tremekanisk industri. Tilsvarende vil forskning og utdanning innen omsorg, pasientsikkerhet og velferdsteknologi styrke NTNU internasjonalt.

Utviklingsmodellen for NTNU Ålesund er å være tett på våre partnere regionalt, ved å samarbeide tett med andre fagmiljøer ved NTNU og gjennom å utvikle våre internasjonale nettverk. NTNU Ålesund har tre fokusområder – hav, handel og helse – som tar utgangspunkt i NTNUs strategi og styrkeområdene i Ålesund.

Fra og med 2024 ble midler til utvikling av fleksibel og desentralisert utdanning overført som en rammeøkning til institusjonene. I 2024 ble det fordelt 36 millioner til totalt 28 prosjekter ved NTNU. Fra 2025 er det lagt opp til en mer strategisk rettet fordeling av midlene basert på en intern søknadsbasert ordning.

TVERRFAGLIG SAMARBEID FOR ET RENERE MJØSA

Forskere fra NTNU i Trondheim og Gjøvik samarbeider tett i Oppdrag Mjøsa. Forskningsprogrammet har stor lokal, nasjonal og internasjonal interesse og er en del av NTNUs satsingsområde Hav og kyst (2024–2031).

I oktober 2024 ble slangeroboten Eely brukt til å studere dumpet ammunisjon på sjøbunnen utenfor Gjøvik. Roboten var utstyrt med en rekke sensorer som både kartla store områder og studerte enkeltobjekter på nært hold.

Ammunisjonen som ble dumpet etter andre verdenskrig og frem til 1970-tallet representerer en stor miljørisiko. NTNUs tverrfaglige samarbeid er svært viktig for å få bedre kunnskap om farene ammunisjonen representerer for både mennesker og miljø, samt for å utvikle nye metoder for å finne og overvåke gjenstander i sjøen.

Øyvind Ødegård er forsker, marinarkeolog og toktleder for Oppdrag Mjøsa. Bak han står slangeroboten Eely. Foto: Pål Oppegård-Herje/NTNU

[9] Utviklingsplan for tverrfaglig satsing ved NTNU i Gjøvik 2019–2025 (ntnu.no)
[10] Utviklingsplan for tverrfaglig satsing ved NTNU i Ålesund 2019–2025 (ntnu.no)

3.5 Styrke lærings- og arbeidsmiljøet

I vår utviklingsavtale har NTNU også et mål om å styrke lærings- og arbeidsmiljøet og utvikle tilsatte sin kompetanse:

NTNU vil ivareta og forbedre læringsmiljøet for studentene og vil gjennom høy utdanningskvalitet utdanne gode kandidater som bidrar til å utvikle samfunn og arbeidsliv. Den fysiske utformingen av universitetsområdene og den digitale infrastrukturen er viktig for studiemiljøet og for at NTNU skal utvikle gode og framtidsrettede lærings- og arbeidsmiljøer. NTNU skal være en attraktiv og profesjonell arbeidsgiver som legger til rette for at ansatte kan utvikle seg gjennom hele karriereløpet og realisere sitt faglige potensial.

TIDLIG KUNNSKAP OM BÆREKRAFT I PRAKSIS

Nye studenter på masterstudiet i Bærekrafts-, arbeidsmiljø- og sikkerhetsledelse får tidlig et innblikk i arbeidslivet. Allerede den første uken besøker de bedrifter for å forstå hvilke krav og utfordringer de vil møte i sine fremtidige jobber.

Studentene som startet høsten 2024 fikk lære om trygg innsamling og sortering av avfall hos Trondheim Renholdsverk, sikkerhets- og bærekraftsutfordringer på byggeplasser hos entreprenøren HENT, og hvordan bærekraft er en del av utbyggingen av Granåsen og gjennomføringen av Ski-VM der i 2025. Besøkene gir studentene en praktisk start på studiet og verdifull innsikt i hvordan bærekraft fungerer i ulike bransjer.

JAKTEN PÅ 'NORDLANDS ATLANTIS'

På forsommeren 2024 fikk arkeologer fra Nordland fylkeskommune, Sametinget og NTNU Vitenskapsmuseet for første gang gjøre undersøkelser langs Røssvatnet i Nordland. Dette vannet ble Norges nest største innsjø etter oppdemming i 1957, men det ble dessverre gjort få kulturminneundersøkelser i forkant.

I kamp mot det stigende vannet fra issmeltingen i fjellet ble det i 2024 registrert flere plasser som kan gi kunnskap om et område vi vet lite om forhistorien til. Keramikkskår, bålplasser og pilspisser av ulikt opphav antyder en ferdselsåre, hvor vannet til alle tider har bundet folk sammen over store geografiske områder.

Foto: Astrid B. Lorentzen, NTNU Vitenskapsmuseet

Styrker læringsmiljøet til studentene for å legge til rette for økt læring og trivsel (SP 6)

NTNU ønsker at studie- og læringsmiljøene skal være attraktive og anerkjente for sin høye kvalitet, og at studentene skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø som bidrar til trivsel og god læring. Utvikling av læringsmiljøet er en del av arbeidet med å sikre høy kvalitet i utdanningene.

NTNU jobber systematisk med å styrke studie- og læringsmiljøet. I de siste årene har NTNU hatt et særlig fokus på å forbedre overgangen fra videregående skole til høyere utdanning, med overordnet mål om at alle som begynner å studere ved NTNU skal føle seg godt mottatt og inkludert. Det legges til rette for sosial og faglig integrering og en kontaktskapende kultur gjennom hele det første året.

Samarbeidet med SiT om studentvelferd fortsatte i 2024, og arbeidet med ny strategisk handlingsplan er påbegynt.

I 2024 åpnet NTNU fire nye livssynsrom for tro og tanke i Trondheim, Gjøvik og Ålesund. Der kan ansatte og studenter trekke seg tilbake ved behov for en stille pause for meditasjon og ettertanke, enkeltvis eller i grupper.

De viktigste sakene Læringsmiljøutvalget (LMU) arbeidet med i 2024 var campusutvikling, og inkluderende læringsmiljø med saker om rus- og avhengighet blant studenter, felles avslutningsseremoni og studiestart. Etter LMUs vurdering har studentene ved NTNU overordnet sett et helhetlig godt og forsvarlig læringsmiljø. Det er forbedringsområder hvor det anbefales ekstra tiltak, men LMU registrerer at det jobbes tilfredsstillende med ivaretakelsen av studentenes læringsmiljø ved NTNU.

Det er variasjoner mellom de ulike studieprogrammene når det gjelder hvordan studentene vurderer det sosiale læringsmiljøet og graden av studentaktiv læring. Dette følges opp med tiltak på programnivå. På aggregert nivå skårer NTNU tilfredsstillende på disse indikatorene i Studiebarometeret. Det er likevel et klart forbedringspotensial, spesielt når det gjelder studentaktiv læring. Utviklingen har vært stabil over tid, og skiller seg ikke veldig fra andre sammenlignbare institusjoner.

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
Sosialt læringsmiljø	3,9	3,8	3,9	4,0	4,0	0
Studentaktiv læring[11]	3,3	3,2	3,3	3,3	3,3	0

Tabell 3.14: Skår for sosialt læringsmiljø og studentaktiv læring ved NTNU 2020-2024. Kilde: Studiebarometeret/STAR Tableau

[11] *Studentene rangerte påstanden «Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt» på en skala fra 1-5 der 5 er høyeste skår.*

STYRKER DET STUDIESOSIALE MILJØET

NTNU ser en tydelig sammenheng mellom studentenes gjennomføring og deres tilknytning til både medstudenter og fagmiljøet.

For å sikre et godt studiesosialt miljø og øke deltakelsen på campus legges det aktivt til rette for meningsfylte møter gjennom ulike arrangementer og møteplasser.

Fysisk tilhørighet og nærhet til fagmiljøene er også viktig. Ved utgangen av 2024 hadde for eksempel Fakultet for naturvitenskap etablert identitetsarealer for åtte av sine tretten grunnstudieprogram i Trondheim. Målet med disse arealene er å gi studentene et sted for samarbeid og sosialt samvær med medstudenter innenfor sitt fagfelt.

Bachelorstudenter i kjemi treffes og samarbeider i egne arealer i Realfagbygget på Gløshaugen. Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

4000 SKOLEELEVER DELTOK I REALFAGLØYPENE

Realfagløypene er et gratis tilbud til elever i Trøndelag. De får besøke NTNU Gløshaugen og oppleve realfag og teknologi på en inspirerende og annerledes måte.

90 studenter fra NTNU har veiledet elevene gjennom oppgaver og eksperimenter innen blant annet biologi, fysikk, kjemi og programmering. Opplegget er tilpasset læreplanene i både grunnskolen og videregående.

Foto: Ingeborg Berg/NTNU

LEGGER SEG PÅ SPIKERMATTE FOR Å FORKLARE FYSIKK

Førsteamanuensis Jonas Persson ved Institutt for fysikk går hardt til verks når han skal forklare Newtons lover og prinsipper som vektfordeling og treghet. Ikke bare legger han seg på sylskarpe spiker. Han får også en kollega til å deise løs på lecablokker som han plasserer på magen.

Persson sine metoder har skapt stor glede og interesse. I 2024 la han seg på spikermatta for elever på videregående under Researcher's Night og for NTNU sine følgere på Facebook. Han ga også en pangåpning til showet da ungdom besøkte Gløshaugen for å feire tiårsjubileet for Nobelprisen til May-Britt Moser og Edvard Moser.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Utvikler attraktive campuser og infrastruktur som bidrar til fremragende lærings- og arbeidsmiljø og høy faglig kvalitet (SP 7)

NTNU vil gjennom strategisk utvikling av den fysiske og digitale infrastrukturen legge til rette for framtidsrettet utdannings-, innovasjons- og forskningsaktivitet med gode faglige og sosiale kvaliteter, samt hybride arbeidsformer for studenter og ansatte.

I mål 2 i utviklingsavtalen vil NTNU gjennom strategisk utvikling av den fysiske og digitale infrastrukturen legge til rette for framtidsretta utdannings-, innovasjons- og forskingsaktivitet med gode faglige og sosiale kvaliteter, og hybride arbeidsformer for studenter og tilsatte.

Arbeidsmiljø

NTNU arbeider fortsatt kontinuerlig med å utvikle sentrale arbeidsmiljøforhold. Resultatene fra arbeidsmiljøundersøkelsen fra 2023 ble offentliggjort i 2024, og vi ser i rapporten at ansatte ved NTNU scorer relativt høyt på alle temaområdene, noe som tyder på at arbeidsmiljøet generelt oppleves som godt. Endringene fra tilsvarende undersøkelse i 2021 er relativt små.

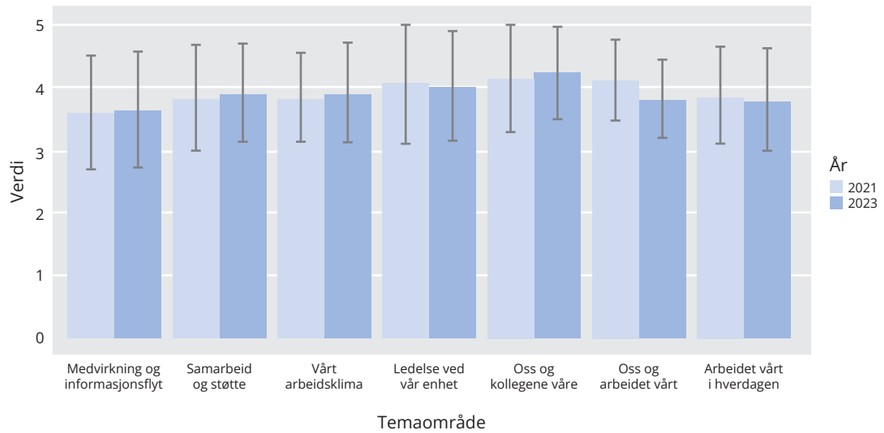

Figur 3.15. Temaområder arbeidsmiljø. Kilde: Arbeidsmiljøundersøkelsen ARK ved NTNU 2023, tilfredshet med arbeidet på en skala fra 1-5 der 5 er mest tilfreds.

REKTOR ÅPNET TOPPMODERNE LABORATORIEUTSTYR

Oppgraderingen omfatter utstyr for etsing og tynnfilmsdeponering til en verdi av over 40 millioner kroner, finansiert av Forskningsrådets infrastrukturprogram. Det sikrer NanoLab og NorFab kritisk forskningskapasitet for de neste 12–15 årene.

– Forskningen som utføres på disse instrumentene ved NanoLab vil bidra til utviklingen av løsninger på noen av de store utfordringene vi står overfor, og støtte flere aktiviteter i NTNUs strategiske portefølje, sa rektor Tor Grande før han klippet snoren.

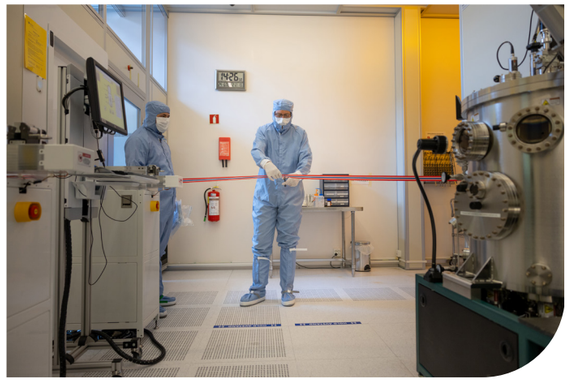

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Studentenes læringsmiljø

Det er opprettet en faglig rådgivingsgruppe som skal sikre at utviklingen av læringsarealer er i tråd med pedagogiske og faglige behov.

I juni åpnet NTNU det nye bygget Helgasetr i Trondheim, som skal huse helse- og sosialfagene. Foruten moderne undervisningsarealer, grupperom og arbeidsplasser, rommer bygget også SiTs største treningssenter. Kombinasjonen av ulike typer arealer skal bidra til fremragende arbeids- og læringsmiljø.

NTNU har investert i utvikling av fleksible læringsarealer som støtter studentaktiv læring, og jobber kontinuerlig med oppgradering av digital infrastruktur på campus. Arbeidet med å oppgradere trådløse nettverk ble startet i 2024. Forventet levetid på nettverksutstyr er 7 år. Det er et krevende arbeid som foregår over flere år.

Våren 2024 satte rektor ned en arbeidsgruppe som utviklet et veikart med anbefalinger for den fysiske bibliotekstrukturen ved Universitetsbiblioteket, samt hvilket tjenestenivå og hvilken kategori de fysiske bibliotekene skal ha.

NTNU disponerer 13 000 kvadratmeter i nybygget Helgasetr. Foto: Anette Bersås/NTNU

SIKTER MOT 200 000 BESØKENDE I 2025

NTNU Vitenskapsmuseet har en sentral rolle i sikring, forskning og formidling av Norges natur- og kulturhistorie. Museet forvalter nesten 2,3 millioner gjenstander og objekter, og har ansvar innen kulturminneforvaltning i Midt-Norge.

I 2024 hadde Vitenskapsmuseet 16 utstillinger, 530 omvisninger og 380 skoleklasser på undervisningsbesøk. Til sammen var det over 195 000 besøkende til museets arenaer på Kalvskinnet og i Ringve botaniske hage i løpet av fjoråret.

Som en viktig kunnskapsformidler ønsker Vitenskapsmuseet å øke publikumsengasjementet ytterligere. Målet er å passere 200 000 besøkende i 2025.

Arbeider systematisk for å utvikle tilsatte sin kompetanse og karriere (SP 8)

NTNU vil styrke sin attraktivitet og faglige tyngde gjennom en mer systematisk tilnærming til rekruttering, kompetanseutvikling og strukturerte, gode karriereløp for ansatte. NTNU vil tilby sine ansatte forutsigbare rammer og gi muligheter for god kompetanse- og karriereutvikling.

NTNU arbeider systematisk for å utvikle ansattes kompetanse og karriere. I avtaleperioden skal NTNU:

- Videreutvikle en kultur for god forsknings-, utdannings- og personalledelse, mangfold og arbeidsdeling.
- Utvikle et rammeverk for kompetanseutvikling for vitenskapelig ansatte, som dekker utdanning, forskning, innovasjon og formidling.

Karriere- og kompetanseutvikling

Statusrapporten for karriere- og kompetanseutvikling er ferdigstilt og lister opp en rekke tiltak for å styrke det systematiske arbeidet med å utvikle ansattes kompetanse og karriere. Eksempler på tiltak inkluderer:

- Videreutvikling av medarbeidersamtalen som verktøy for karriere- og kompetanseutvikling.
- Anskaffelsesprosess av nytt HR-system.
- Utvikling av ny kompetanseportal.

Kompetansematrise
NTNU har utviklet en kompetansematrise, et verktøy for søkere og de som er involvert i faglige vurderings- og beslutningsprosesser ved ansettelse, overgang og opprykk i stillinger, søknader om forskningsmidler og andre faglige ressurser. Kompetansematrisen vil også være et viktig verktøy for kompetanse- og karriereutvikling.

Nye retningslinjer og krav
Som oppfølging av nye krav til opprykk og ansettelser i universitets- og høyskoleforskriften har NTNU utviklet egne retningslinjer for vitenskapelige stillinger og rekrutteringsstillinger. I forbindelse med krav i forskrift om karriereveiledning for stipendiater og postdoktorer, ble det høsten 2024 gjort en utredning av organiseringen av et slikt tilbud ved NTNU.

Strategiske personalplaner
Det er satt i gang et større arbeid med strategiske personalplaner for å løfte hele organisasjonens arbeid på dette området. Det er blant annet utarbeidet en veileder for enhetene.

MUSIKALSK JULESTEMNING

Etter en pause på fire år har NTNU nå tatt opp igjen tradisjonen med en musikalsk julehilsen fra våre egne, fremragende fagfolk og musikere i NTNU Jazzensemble. Ensemblet består av studenter fra jazzlinja ved Institutt for musikk. Fjorårets bidrag, «Greensleeves», ble arrangert av Jenny Frøysa og musikkvideoen ble delt med hele organisasjonen gjennom rektors julehilsen.

Før den ble sluppet, var det urfremføring av låten under NTNUs årlige julekonsert i Dokkhuset i slutten av november.

Foto: Rakel Skaar Kristensen/NTNU

Ph.d.-veilederseminar
I 2024 ble det gjennomført ett ph.d.-veilederseminar (seminaret i vårsemesteret ble avlyst grunnet streik). Seminaret hadde 35 deltakere med en miks av nye og erfarne veiledere fra ulike fagmiljøer ved NTNU. Seminaret gikk over to dager og fokuserte på å støtte veiledere i utvikling og utøvelse av veilederrollen. Ulike bidragsytere fra NTNU deltok med presentasjoner og dialog rundt temaer som pedagogisk blikk på veilederrollen, forskningsetikk, retningslinjer for ph.d., open science og psykosial tematikk.

Opplæringsmodul i forskningsetikk
Arbeidet med å utarbeide en opplæringsmodul i forskningsetikk ble startet våren 2024, i samarbeid mellom Avdeling for forskning, innovasjon og eksterne relasjoner (FIE), Program for anvendt etikk og HR. Opplæringsmodulen vil bestå av en felles introduksjonsdel og tematiske moduler, rettet mot alle ansatte som arbeider med forskning.

Lederutvikling
Innen lederutvikling har Instituttlederprogrammet hatt to samlinger i løpet av 2024. Samlingen på høsten var siste samling for instituttledere i inneværende periode. Lederutviklingsprogram for forskergruppeledere har blitt gjennomført fordelt på 2023-2024, og lederutviklingsprogram for studieprogramledere hadde oppstart av ny programrunde høsten 2024.

Nytt opplærings- og lederutviklingsprogram
I forbindelse med ny åremålslederperiode fra 2025 har det i 2024 blitt utarbeidet planer for et omfattende lærings- og lederutviklingsprogram for NTNUs nye åremålsledere. Programmet er planlagt med oppstart i juni 2025.

Utdanningsområdet
160 fast ansatte tok basiskurset som tilbys av UNIPED, og nesten 900 studenter tok kurset for læringsassistenter (LAOS). I tillegg er det blitt avholdt 140 åpne kurs med over 1000 påmeldte deltagere, og det er produsert over 100 læringsvideoer på Studio Akrinn. Pedagogisk akademi, som består av NTNUs meritterte undervisere, har arrangert ni webinarer i serien Utdanningssnakk.

Kunstig intelligens blir et viktig område for kompetanseutvikling, både blant ansatte og studenter. NTNU lager nå en nettside med oversikt over sine tilbud innen området og vil utvikle nye kompetansehevende tiltak i 2025.

Andel midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger
Andel midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger er et av NTNUs styringsparametere.

Midlertidigheten ved NTNU var på 7,4 % i 2024, som er en nedgang fra tidligere år. NTNU har videre lavest midlertidighet blant BOTT-universitetene. NTNU har jobbet systematisk med å redusere midlertidigheten og rektor vedtar årlig tiltak for å redusere midlertidigheten.

Andel midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-24
NTNU	11,35	10,54	10,21	10,25	7,41	-2,84
BOTT	13,57	13,72	12,36	12,27	10,60	-1,67

Tabell 3.16 Andel midlertidige ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Kilde: HR

FAKULTETSDAGEN 2024: SAMMEN OM FREMTIDENS STRATEGI

Strategi, samarbeid, stolthet. Det er en god oppsummering av fakultetsdagen ved Fakultet for økonomi. Strategi var den røde tråden gjennom arrangementet, som ble holdt i Studentersamfundet 26. november. Gode gruppesamtaler skulle sørge for at alle ansatte fikk mulighet til å påvirke innholdet i fakultetets nye strategi som skal gjelde fra 2026.

Et annet viktig mål med samlingen var å bygge identitet og stolthet gjennom erfaringsdeling og inspirasjon på tvers av enheter og fagmiljøer. En gullrekke av fremragende forskning og utdanning ble presentert fra scenen, mens eksterne innledere bidro til å kikke fakultetet i kortene med et utenfra-blikk. Fakultetets eget husband bidro til å løfte stemningen ytterligere.

F.v.: Hans Solli-Sæther (professor i strategi og leder for fakultetets strategikomite), Anne Borge Johannesen (instituttleder, Institutt for samfunnsøkonomi), Jon Olaf Olaussen (prodekan for forskning) og Marielle Christiansen (daværende instituttleder ved Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse, i dag dekan ved fakultetet.)

Foto: Kai Torgeir Dragland/NTNU

3.6 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

I henhold til KDs styringsdokument for gjennomføringsfasen av NTNU campussamling (NCS) skal NTNU koble byggeprosjektet til NTNUs strategiske virksomhetsutvikling slik at skisserte gevinster ved prosjektet realiseres. NTNU har definert fire effektmål med 11 målbare hovedindikatorer som gevinster skal vurderes i forhold til. I tillegg til i årsrapporten, vil NTNU også rapportere halvårig til KDs prosjektråd for NTNU campussamling.

Som del av oppfølgingen av ekstern kvalitetssikring (KS2) for campussamling arbeider NTNU med en tiltaksplan for gevinstrealisering i den faglige virksomheten og i drift og eiendomsforvaltning sett i forhold til de vedtatte effektmålene for campussamlingen.

Prøvedriftsperioden på Helgasetr ble avsluttet den 20. desember og bygget har nå gått over til garantiperioden. Dette skjedde så sent på året at det i denne rapporten er rapportert på i kapittel 4.3.1 sammen med andre prosjekt under utvikling.

Foto: Kim Ramberghaug/NTNU

Foto: Meng Jiang/NTNU

4

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 Virksomhetsstyring ved NTNU

Overordnet handler NTNUs virksomhetsstyring om hvordan NTNU på best mulig måte kan realisere sine kjerneoppgaver og samfunnsoppdrag, innenfor de rammene som er fastsatt for NTNU som universitet og statlig institusjon, og med de ressursene som vi til enhver tid disponerer. I lys av strammere rammebetingelser består dette i stor grad av å fordele ressurser på en måte som sikrer at NTNU prioriterer de «riktige» aktivitetene, har kontroll på kostnadene og på utdannings- og forskingskvaliteten.

NTNU følger statens grunnleggende styringsprinsipper, og har systemer, rutiner og tiltak for internkontroll som skal forebygge styringssvikt, feil og mangler. Overordnet vurderes virksomhetens internkontroll å ha et tilfredsstillende omfang og kvalitetsnivå, samtidig som vi ser enkelte forbedringsmuligheter når det gjelder å målrette internkontrollaktivitetene sterkere mot det vi har identifisert og vurderer som de største risikoene for virksomheten. Vi vurderer å ha tilfredsstillende systemer og aktiviteter i forhold å drive løpende internkontrollaktiviteter knyttet til økonomiforvaltning, HMS og arbeidsmiljø, informasjonssikkerhet mv., men ser muligheter for å gjøre deler av internkontrollaktivitetene mer treffsikre og relevante ved å knytte de sterkere sammen med de risikovurderingene vi gjør som en del av den overordnede virksomhetsstyringen. Dette vil også bidra til å kvalitetssikre at de risikoreduserende tiltakene vi iverksetter har effekt og gi en mer helhetlig systematikk

Styringsprinsippene

NTNU er en utpreget kunnskapsorganisasjon der autonomi står sterkt, og beslutningsmyndighet er distribuert. Dette er både en ønsket og nødvendig konsekvens av de grunnleggende prinsippene om akademisk frihet, at vi som universitet skal drive fri og uavhengig kunnskapsutvikling, og at kunnskap for god lokal virksomhetsstyring er distribuert i organisasjonen. For å få til dette må beslutninger i størst mulig grad skje fagnært organisasjonen, slik at lokal kunnskap utnyttes og medvirkning og medbestemmelse blir ivaretatt. Dette er i tråd med regjeringens forventning om at ansatte i førstelinjen skal gis økt tillit.

Samtidig må NTNU ivareta forvaltningsansvaret som statlig institusjon, samt forholde seg til enhver tid gjeldende rammevilkår.

Styret er NTNUs øverste organ og fastsetter ansvars- og myndighetsfordelingen på universitetet. Styringsreglementet[12] beskriver organisering, og myndighets– og oppgavefordelingen, hvor delegasjonsreglementets[13] del 1 beskriver styrets delegasjon av ansvar og myndighet videre til rektor og del 2 beskriver videre delegering fra rektor.

Virksomhetsstyringen ved NTNU bygger på de tre grunnleggende styringsprinsippene enhetlig ledelse, rammestyring og prosesseierskap. De to førstnevnte er godt innarbeidet i organisasjonen, men vi ønsker å forsterke arbeidet med å operasjonalisere et gjennomarbeidet og gjennomgående prosesseierskap, for å utvikle mer felles prosedyrer, retningslinjer og kvalitetsstandarder for felles arbeidsprosesser.

[12] NTNUs styringsreglement (i.ntnu.no)
[13] NTNUs delegasjonsreglement (i.ntnu.no)

Godt prosesseierskap er avgjørende for å sikre effektivitet, kvalitet, god forvaltning og likebehandling av studenter, ansatte og eksterne aktører uavhengig av hvilken organisasjonsenhet man er tilknyttet. Prosesseierskap er nødvendig for å binde organisasjonen sammen til «Ett NTNU».

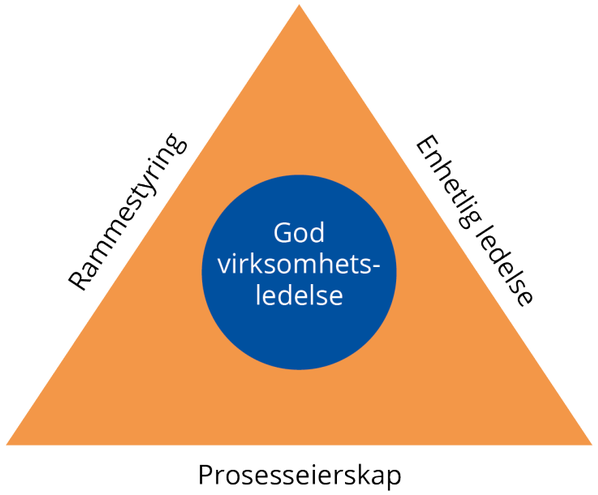

Figur 4.1. De tre styringsprinsippene: rammestyring, enhetlig ledelse og prosesseierskap.

Rammestyringsprinsippet forutsetter at alle enheter tar hensyn til føringer og styringssignaler som er felles ved NTNU. Alle ledere må ha oversikt over aktivitetene som foregår, ha kontroll på tilgjengelig finansiering og disponible ressurser i form av kompetanse og kapasitet. For at virksomheten skal være bærekraftig over tid må aktivitet, ressurser og finansiering sees i sammenheng og balanseres.

Ut fra styringsprinsippene er god virksomhetsstyring for NTNU å sørge for god virksomhetsledelse på alle nivå i organisasjonen. De viktigste tiltakene for å oppnå dette framover er:

- God tilrettelegging gjennom felles prosesser, bedre støtteverktøy og mer koordinerte årshjul
- Kompetansebygging for ledere og lederstøtte
- Oppfølging av at planer lages og at kvaliteten i planverk, budsjetter og operativ gjennomføring er tilfredsstillende
- Kultur for etterlevelse av føringer gitt av rektor gjennom tildelingsbrev og fastlagte prosesser

KULTURSKATTER FRA NTNU INNLEMMET I NORGES DOKUMENTARV

Tre unike dokumenter fra NTNU Universitetsbiblioteket er nå del av Norges dokumentarv: Magnus Lagabøtes landslov (1274), et foto fra det første samiske landsmøtet (1917), og Fotogjengens arkiv fra Studentersamfundet (1947–2018).

NTNU har nå til sammen 10 dokumenter i den norske delen av Memory of the World-registeret til UNESCO.

Samenes landsmøte i Metodistkirken i Trondheim, 6. februar 1917. Arkivfoto

4.1.2 Risikovurderinger

For å ivareta samfunnsoppdraget må NTNU i sin virksomhetsstyring respondere på de til enhver tid gjeldende rammevilkår, politiske forventninger og kravene som stilles til NTNU som forvaltingsorgan. Samtidig må vi sørge for at fagmiljøene har handlingsrom til å drive faglig utvikling, fri forskning og langsiktig kunnskapsutvikling på selvstendig grunnlag.

Det har over lang tid vært gjennomgående bred politisk enighet i Norge om å satse på høyere utdanning og forskning. Sektoren har de siste tiårene opplevd forutsigbar årlig budsjettvekst, kombinert med forventninger om økt aktivitet. NTNU har styrt virksomheten etter dette, noe som i hovedsak har vært å omsette budsjettveksten til ny aktivitet, samt å bedre kvalitet og effektivitet i eksisterende aktivitet. Finansieringsmodellene har inneholdt resultatinsentiver som har gjort at denne aktivitetsveksten har vært selvforsterkende.

Disse rammevilkårene er nå i kraftig endring og sektoren har siden 2021 opplevd realnedgang i bevilgninger, kombinert med føringer om nye aktiviteter som institusjonene må prioritere. Dette gjelder også for NTNU. Inntektene har blitt mindre forutsigbare, samtidig som en høyere andel av kostnadene er bundet opp gjennom føringer. Til sammen fører dette til at NTNU har blitt mer risikoeksponert, samtidig som rammevilkårene for å håndtere denne risikoen har blitt strammere. Løpende risikostyring blir derfor stadig viktigere i den helhetlige virksomhetsstyringen ved NTNU.

NTNUs risikobilde ble sist presentert i styresak (S-sak 55/24[14]) om plan og rammefordeling 2025 og langtidsperioden. Under perioden har en rekke risikoer blitt vurdert til å kunne påvirke NTNUs

[14] Saker og protokoller - NTNUs styre (ntnu.no)

måloppnåelse. De tre viktigste risikofaktorene har vært gjennomgående i hele organisasjonen og er blitt fulgt opp med tiltak. Disse risikofaktorene er:

- Risiko for at NTNU ikke evner å tilpasse aktiviteten til strammere økonomiske rammer raskt nok.
- Risiko for manglende forsvarlig arbeidsmiljø ved NTNU.[15]
- Risiko for at forskningsaktivitet blir nedprioritert når handlingsrommet reduseres.

Risikoene er tett knyttet opp mot de endrede rammevilkårene, og oppfølgingen som er igangsatt for å få balansert aktivitetsnivået. Risikoreduserende tiltak er iverksatt, og har hatt effekt. Tiltakslisten, som er en del av risikovurderingen, er et verktøy for å håndtere risiko fortløpende og beskriver tiltak på institusjonsnivå. Den inneholder flere elementer, aktiviteter, eller ordninger. Fakultetene har utarbeidet egne risikobilder, med tilhørende risikoreduserende tiltak.

For enkelte områder gjelder fagspesifikke regelverk med krav til vurdering og håndtering av risikoer. For slike områder med lovpålagte krav til risikovurderinger, har ansvarlig leder ansvar for å sikre at gjeldende krav til risikostyring ivaretas.

NTNU har siden 2022 arbeidet systematisk med risikovurderinger på fakultetsnivå, samt overordna risikovurderinger på NTNU-nivå etter egen metodikk basert på best practice. Virksomheten ser nå behov for justering av metodikken, samt å sikre at riktig tyngde blir tillagt gjennomføring og vurdering av effekt av tiltak for å redusere risikoene som blir avdekt. Forbedringsarbeidet vil bli gjennomført stegvis i 2025 og 2026.

MÅLER UNGES DEMOKRATIKOMPETANSE

Institutt for lærerutdanning ved NTNU og NTNU Samfunnsforskning AS, representert ved Oddveig Storstad og Joakim Caspersen (på bildet), fikk i 2024 ICCS 2027-tildelingen fra Utdanningsdirektoratet for å måle unges demokratiske kompetanse, holdninger og deltakelse. Den forrige målingen i 2022 viste en betydelig nedgang i norske elevers demokratiforståelse, noe som førte til stor nasjonal oppmerksomhet.

ICCS blir gjennomført i regi av International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA) og måler ungdomsskoleelevers kunnskaper om demokrati og medborgerskap. I Norge deltar elever på 9. trinn, samt lærere og skoleledere. Data for ICCS 2027 samles inn vinteren 2027, og resultatene presenteres høsten 2028.

Foto: Vegard Smevoll/NTNU Samfunnsforskning

[15] Risiko for manglende forsvarlig arbeidsmiljø ved NTNU

4.1.3 Styring og kontroll i 2024

Mål, resultatkrav, effektiv ressursbruk og overholdelse av lover og regler
NTNU har nådd mål og resultatkrav fastsatt i årets del av periodeplan og budsjett, med noen mindre justeringer underveis. NTNUs ressursbruk vurderes å være effektiv. Analyser vi har gjort viser at NTNU økte produktiviteten betydelig i perioden 2019-2023, både innenfor utdanning og forskning[16].

NTNU er opptatt av å opprettholde høy utdanningskvalitet, samtidig som forskningsaktiviteten ikke forringes. Begge deler er avgjørende for at NTNU fortsatt kan være et ledende universitet. Strammere rammevilkår og reduserte bevilgninger har gjort at flere fakulteter i 2024 har gjennomført betydelige omstillingstiltak for å tilpasse aktivitetsnivå og bemanning. Vi forventer at omstillingstiltakene som er iverksatt vil bidra til videre effektivisering og produktivitetsvekst, samtidig som det potensielt også kan ha uheldige konsekvenser for kvaliteten innenfor utdanning, samt innebære en risiko for at viktig forskningsaktivitet fortrenges. NTNU vil derfor følge utviklingen i utdanningskvalitet og forskningsaktivitet nøye framover.

NTNU har overholdt lover og regler samtidig som resultat og regnskapsinformasjonen har vært pålitelig.

Resultat- og regnskapsinformasjon
Regnskapet er avlagt i tråd med gjeldende statlige regnskapsstandarder og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet gir etter rektors mening et riktig bilde av resultatene og den økonomiske situasjonen per 31.12.2024.

Avdekking og håndtering av styringssvikt, feil og mangler
NTNU har håndtert styringssvikt, feil og mangler som har blitt avdekt. Systematikk for dette er fortsatt under utvikling, særlig når det kommer til ansvarsforhold, koordinering og dokumentasjon.

Dokumentert internkontroll
Jf. beskrivelsen i kapittel 4.1 har dokumentasjon av internkontroll på operativt nivå fortsatt noen mangler.

Internrevisjon benyttes som verktøy for å vurdere og forbedre virksomhetens interne kontroll. NTNU har ekstern internrevisor, og i 2024 ble det gjennomført internrevisjon på følgende områder i samsvar med den styregodkjente planen:

- Forskningsetikk
- Sentralt ansettelsesorgan[17]
- Bærekraft innen energiområdet
- Internkontroll knyttet til helseforskning
- Kontrolltesting: Bidrags- og oppdragsfinansiert (BOA) aktivitet[18]

Årshjul for oppfølging av anbefalinger og tiltak vil bli revidert i 2025.

[16] *Jf. O-sak 04/2025 til NTNUs styre*
[17] Sentralt ansettelsesorgan (i.ntnu.no)
[18] *Jf. S-sak 60/2024 til NTNUs styre*

Andre vesentlige forhold og merknader fra Riksrevisjonen
Ut over det som kommer frem av årsrapporten, har det ikke vært andre vesentlige forhold innenfor styring og kontroll som departementet må kjenne til.

NTNU har ingen vesentlige merknader fra Riksrevisjonen i 2024.

ÅPNET NY UTSTILLING: VIKING

I juni åpnet Vitenskapsmuseet utstillingen Viking, som viser museets mest spektakulære gjenstander fra vikingtid. Utstillingen skal utvides med ulike tema over tre år og temaet i 2024 var vikingferdene.

Skandinavene reiste ikke bare på voldelige plyndringstokter nedover i Europa. De dro også på fredelige handelsreiser og oppdagelsesferder. Ute i verden fikk de tak i flotte sverd, sølv, orientalske perler, kirkerelikvier og slaver, samt store nettverk og nye ideer. Noen etablerte seg også i nye landområder. Gjenstandene i Viking forteller historien om denne dramatiske epoken i norsk historie.

Foto: Åge Hojem/NTNU Vitenskapsmuseet

4.2 Rapportering på andre forutsetninger og krav

4.2.1 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Reduksjon av klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk
For NTNU utgjør de direkte utslippene nær ingenting av det totale klimafotavtrykket. De indirekte utslippene knyttet til kjøp av energi (elektrisitet og fjernvarme) og innkjøp av varer og tjenester utgjør henholdsvis 25% og 75% av totalen:

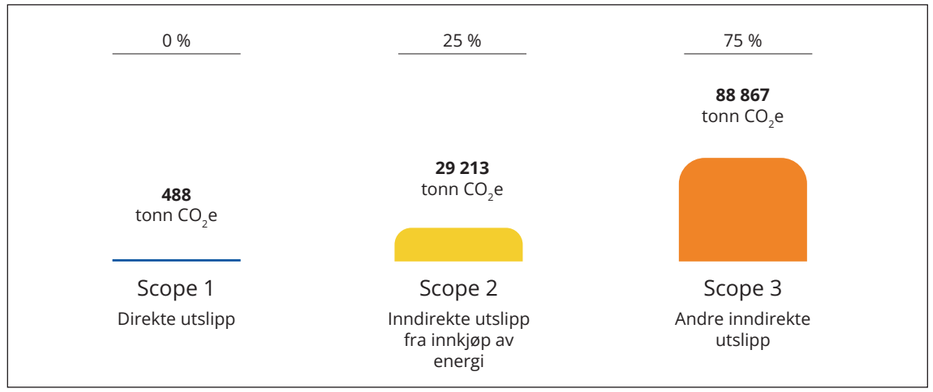

Figur 4.2. NTNUs klimafotavtrykk fordelt på Scope 1, 2 og 3.

Siden sammenlignbarheten mellom år svekkes ved oppdatering av metodikk, er ikke tallene for 2022 og 2023 direkte sammenlignbare med de foregående. Vi kan likevel benytte tidsserien fra 2019-2023 for å danne oss et bilde av utviklingen.

Totalt sett ser vi en nedgang på 2,3% fra 2022 til 2023, noe som ikke uten videre kan vurderes som en reell endring.

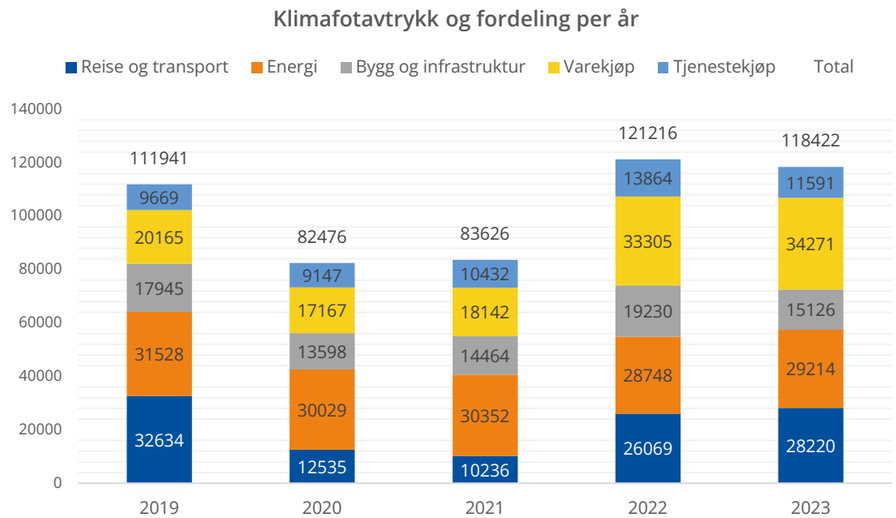

Figur 4.3: Klimafotavtrykk og fordeling mellom hovedkategorier på virksomhetsnivå i tonn CO_2-ekvivalenter

Av det totale estimatet på 118422 tonn CO_2-ekvivalenter i 2023, bidro varekjøp med 34271 tonn og er dermed den kategorien som bidrar mest til NTNUs klimafotavtrykk. Samtidig ser vi at både energi og reise/transport forblir vesentlige bidrag, med henholdsvis 29214 og 28220 tonn CO_2-ekvivalenter.

Vurdering av måloppnåelse energi og campus
Målsettingen er at NTNU skal redusere forbruk av levert energi (elektrisitet og fjernvarme) med minimum 50% per årsverk i forhold til 2019.

For at behovet for levert energi skal reduseres, er det spesielt to dimensjoner som er sentrale: energieffektivisering og egenproduksjon/gjenbruk av energi. Eiendomsavdelingen vurderer fortløpende behov og mulighet for energieffektivisering av bygg i forbindelse med renovering. Eksempler på dette er varmefangst for gjenbruk i fjernvarmenett, varmevekslere på ventilasjonsanlegg, og ombygging til mindre styringssløyfer. Samtidig jobbes det med å utarbeide en handlingsplan for solceller og solfangere på campus. Forberedende arbeid med å re-kartlegge solenergipotensialet på Gløshaugen og Tyholt gjennomføres i november og desember 2024. I tillegg er det utarbeidet et forslag til samarbeid med Trondheim kommunes prosjekt, CityxChange, for å utrede storskala-solenergiproduksjon, med finansieringsmodeller, innkjøpsstrategi og delingssystem mellom bygg.

Status tiltak - campusutvikling og energi

MÅL:
NTNU skal utvikle fremtidsrettede, samlede campuser som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.

TILTAK:
1. Det skal etterstrebes en høy arealeffektivitet i alle NTNUs bygg (3 år, Eiendomsavdelingen).
2. Utvikle campus som et ZEN-område og etterstrebe at ny bygningsmasse har ZEB-COM standard (tilpasses planlegging for byggene, Campusutvikling, Eiendomsavdelingen).
3. Legge til rette for utslippsfri transport gjennom parkeringspolitikk og tilrettelegging for kollektiv, sykkel og gange. (som element i campusutvikling, Campusutvikling, Eiendomsavdelingen, Campusservice).
4. I bygge- og ombyggingsprosjekter skal NTNU legge til rette for gjenbruk av inventar og byggematerialer gjennom krav eller tildelingskriterier i konkurransegrunnlaget for anbud (iht. tidsplan for hvert enkelt prosjekt, Campusutvikling, Eiendomsavdelingen).
5. Utbygging skal gjennomføres med utslippsfrie anleggsplasser så langt som det er teknisk mulig. (iht. tidsplan, for hvert enkelt prosjekt, Campusutvikling, Eiendomsavdelingen).

MÅL:
NTNU skal redusere forbruk av levert energi (elektrisitet og fjernvarme) med minimum 50% per årsverk i forhold til 2019. Delmål i perioden utredes.

TILTAK:
1. Gjennomføre spesifikk vurdering av tiltak for redusert energibruk for alle bygg inkludert energibruk knyttet til laboratorier og spesiell aktivitet. (3 år, Eiendomsavdelingen og fakultetene).
2. Identifiserte energiøkonomiseringstiltak med lavere tilbakebetalingstid enn 5 år skal som hovedregel gjennomføres. (3 år, Eiendomsavdelingen, Campusservice).
3. Løsninger for smart styring og lagring av energi vurderes for Campus Gløshaugen og andre campuser (3 år, Campusutvikling og Eiendomsavdelingen).
4. NTNU skal legge til rette for at campus i størst mulig grad produserer energi (5 år, Campusutvikling og Eiendomsavdelingen).

Siden de opprinnelige ambisjonene knyttet til NTNU Campussamling (NCS) har blitt betydelig justert vil flere av de ovennevnte tiltakene utgå, eller ha behov for revidering.

I fellesføringene knyttet til tildelingsbrevet 2024 (Rundskriv D-2/24) legger myndighetene opp til at de statlige virksomhetene systematisk skal vurdere statens energibruk igjennom energieffektiviseringstiltak og deres lønnsomhet, og tiltak som kan øke energifleksibiliteten. Samtidig har NCS, som i utgangspunktet var planlagt å være et nullutslippsprosjekt, blitt redusert til å bli bygd etter minstekravet for bygg i Norge – TEK17. Det gjør at NTNUs opprinnelige målsetting om å utvikle campus som et ZEN-område *(zero emission neighborhood)* og etterstrebe at ny bygningsmasse har ZEB (*zero emission building*)-COM-standard (Miljøutviklingsplanen tiltak 5.2), potensielt vil bli svært krevende.

For at NTNU likevel skal kunne jobbe med målsettingen om å *demonstrere at en virksomhet som NTNU kan drives med høy kvalitet innenfor miljøvennlige rammer* (Utviklingsavtalen for NTNU 2023-2026), har derfor i forbindelse med utarbeidelsen av Masterplan for bygg- og eiendomsutvikling, blitt lagt ned et arbeid for å finne muligheter for å kompensere for en mindre offensiv byggstandard i NCS.

Innledningsvis i prosessen med masterplanen ble eksisterende mål og føringer for bygg- og campusutvikling på NTNU kartlagt, også for NCS - før og etter redusert budsjettramme i 2022. Resultatet av sistnevnte var den nye bygningsmassen ikke lenger ville bli bygd som nullutslippsområde, og dermed ikke kunne forsyne eksisterende bygg med overskuddsenergi.

Masterplanen tar utgangspunkt i de manglende tiltakene i NCS og øvrige tiltak som er nødvendig for å redusere NTNUs innkjøp av energi med 50% frem mot 2035. Grovt sett legger masterplanen opp til følgende tiltaksgrupper for å redusere NTNUs behov for levert energi:

- Redusert energiforbruk med enøktiltak, bedre styring av varmenett/-system, bedre koordinering av areal og energibruk etter kontortid, flere varmepumper.
- Lokal solenergiproduksjon, tak og fasader (solceller og solfangere).
- Energilagring, elektrisk og termisk.

Andre tiltak som ikke direkte knyttes til energi:

- Mer effektiv arealbruk. Arealeffektivisering med mer sambruk og løsninger for deling av felles areal, laboratorier og kontorplasser.
- Mobilitet: Flere som sykler, går eller reiser kollektivt.
- Biologisk mangfold: NTNU beslaglegger ikke mer areal som kan benyttes til biologisk mangfold, og sikrer økt biologisk mangfold i eksisterende utearealer.
- Sirkularitet: Mer ombruk av egne bygg og gjenbruk av bygningsmaterialer.

Reviderte overordnede mål for bygg- og campusutvikling i masterplanen:

1. Masterplanen fremmer mål om 50% redusert energiinnkjøp til 2035.
2. Klimanøytrale campus frem mot 2050.

NTNU HAR BEST OMDØMME I UH-SEKTOREN

NTNU har det klart beste omdømmet i befolkningen av alle norske universiteter og høgskoler. Vi er også i Norgestoppen når vi sammenlignes med andre offentlige virksomheter. Det viser profilundersøkelsen for 2024 fra selskapet Ipsos.

I løpet av de siste tjue årene har andelen nordmenn som har et meget godt eller ganske godt inntrykk av NTNU økt fra 51 prosent (2004) til 79 prosent (2024).

4.2.2 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har en forventning om at statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse.

For NTNU er det uavhengig av dette kravet viktig å jobbe med inkludering både i rekrutteringsarbeidet og i vårt daglige arbeid. Inkludering og mangfold er en styrke, og vi ønsker at våre ansatte skal speile befolkningen. Vi jobber aktivt for likestilling, inkludering og mangfold gjennom vår handlingsplan for IA-arbeidet[19] og sentrale og lokale tiltak ute på enhetene.

I utlysningstekstene våre oppfordrer vi kvalifiserte søkere med nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV til å søke. I søkeprosessen kan alle søkerne oppgi om de har innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV. Erfaringen vår tilsier imidlertid at denne informasjon ofte er mangelfull eller ikke korrekt.

Ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller hull i CV ved NTNU
På grunn av manglende rapporteringsverktøy er det en utfordring å få eksakt statistikk på antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller hull i CV ved NTNU. For 2024 er det stor variasjon mellom enhetene i hvor mange slik ansettelser de har hatt. Noen enheter har ansatt opptil ti personer, mens andre ikke har hatt slike ansettelser.

I tillegg er det ansatt flere lærlinger i 2024 som har et ekstra behov for tilrettelegging på grunn av funksjonsnedsettelse, og det er jobbet godt med oppfølging av disse. NTNU ble tildelt prisen for årets lærebedrift i staten i 2024 hvorav en av begrunnelsene for prisen var for vårt gode inkluderingsarbeid for denne målgruppen.

I 2020 ansatte NTNU fem personer med nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV. I 2021 hadde ni personer nedsatt funksjonsevner eller hull i CV. I 2024 er det ansatt 28 personer med nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV, noe som er det dobbelte av hva det var til sammen i 2020 og 2021.

NTNU har i 2024 ansatt fem flere personer på lønnstilskudd i 2024 enn i 2023, noe som er en positiv utvikling. Det er krevende å finne gode tall som understøtter utviklingen med nåværende systemer, men NTNU har høye ambisjoner for sitt arbeid med likestilling, inkludering og mangfold og det er en positiv utvikling innenfor området.

Selv om vi har tilsatt flere i 2024 enn tidligere år så er målet å få til enda mer inkludering og mer systematisk jobbing - og dette i tettere samarbeid med tillitsvalgte.

Vi ønsker å jobbe mer målrettet med inkludering og øke kunnskapen om tilrettelegging for personer med ulike funksjonsnedsettelser i 2025. Kunnskapen på enhetene er varierende, og enhetene har bedre kunnskap om tilrettelegging for fysiske funksjonsnedsettelser enn psykiske funksjonsnedsettelser.

[19] Handlingsplan nivå 1: Inkluderende arbeidsliv (IA) ved NTNU 2019 – 2022 (i.ntnu.no)

FIKK PRIS FOR Å SATSE PÅ LÆRLINGER

NTNU ble kåret til årets beste lærebedrift i staten for 2024. Juryen ga ros til NTNU for fremragende tilrettelegging for lærlinger, spesielt de med særskilte behov, og for bruken av lærekandidatordningen. Det var andre gang NTNU var nominert til denne prisen. Med rundt 70 lærlinger i over 20 ulike lærefag, har NTNU tatt sitt samfunnsansvar på alvor og vist engasjement for framtidens arbeidsliv.

Digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne Tung ga prisen til direktør for organisasjon og infrastruktur ved NTNU, Bjørn Haugstad.

Foto: André Sylte/NTNU

4.2.3 Redusere konsulentbruken

Staten har et samlet mål om å redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse. NTNU har som ambisjon å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Retningslinje for *innleie og konsulentbruk*[20] ble innført ved NTNU i 2023. Denne gir ledere pålegg om å alltid vurdere og etterlyse intern kompetanse og kapasitet før de tar beslutning om kjøp av eksterne tjenester.

NTNU har fulgt opp denne fellesføringen også i 2024 ved å iverksette tiltak, blant annet ved å bygge opp egen kompetanse og i større grad benytte interne ressurser. Dette har gitt ytterligere virkning ved at vi ser en fortsatt nedgang. Utgiftene til konsulenttjenester totalt har gått ned med 29,9 millioner, fra rundt 556,6 millioner i 2023 til rundt 526,7 millioner i 2024.

[20] Retningslinje for innleie og konsulentkjøp (i.ntnu.no)

	2023	2024	Endring 2023-24
Kjøp av konsulenttjenester[21]	208 367	152 506	+55 861
Kjøp av andre fremmede tjenester[22]	348 227	373 347	-25 120
Kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen	-	863	-
Totalsum	556 593	526 716	-29 877

Tabell 4.4. Kilde: NTNU Regnskap. Beløp i 1000.

Andre tiltak er innført lokalt ved fakulteter og fellesadministrative enheter. Et eksempel er reduksjon i bruken av eksterne rekrutteringsbyråer. Det brukes også færre konsulenter når NTNU avholder kurs, konferanser og lederutviklingsprogram. NTNU har rekruttert flere faste ansatte for å jobbe med kompetanse-, ledelses- og organisasjonsutvikling i 2024, slik at vi kan bruke egne, interne ressurser fremfor eksterne konsulenter i utviklings- og opplæringsaktiviteter.

Bruken av konsulenter fra kommunikasjons- og organisasjonsutviklingstjenester beløp seg i 2023 til 12,8 millioner kroner. Dette gjelder innkjøp av tjenester innen blant annet foto, design, reklame og studentrekruttering, i tillegg til organisasjonsutvikling. I 2024 var dette beløpet redusert til 6,6 millioner kroner.

[21] *Økonomi, revisjon, jus, programvare, IKT, organisasjonsutvikling, rekruttering og strategisk utvikling.*

[22] *Innleie av vikarer, løpende IKT-tjenester, kjøp av tjenester inn lønn og regnskap, forskning og lab, undervisning, praksisplasser for studenter og transporttjenester.*

4.3 Andre krav

4.3.1 Større byggeprosjekter under utvikling

Alle de større bygge- og utviklingsprosjektene ved NTNU har definerte samfunns- og effektmål, og det vil bli rapportert på disse ved ferdige byggeprosjekt. Prosjektene er:

- Prosjektet NTNU Campussamling
- Prosjektet Helgasetr
- Senter for psykisk helse
- Norsk havteknologisenter

Prosjektet NTNU Campussamling (NCS)
I løpet av de neste seks årene skal en stor andel av NTNUs fagmiljø i Trondheim samles fra spredte lokasjoner til én samlet campus i området på og rundt Gløshaugen. Staten skal finansiere nybygg og ombygging av inntil 91 000 kvadratmeter i området for å muliggjøre samlingen. Det prosjektutløsende behovet: Dragvoll.

Prosjektets effektmål:

- NTNU driver fremtidsrettede utdannings-, innovasjons- og forskningsaktiviteter med gode faglige og sosiale kvaliteter
- NTNU fremmer tverrfaglig samarbeid og synergier
- NTNU har en effektiv og bærekraftig campus
- NTNU er åpen og inviterende mot omgivelsene, og tilbyr formidling av høy klasse

Les mer på https://www.ntnu.no/campusutvikling/campussamling

Status på delprosjektene
PH Helhet: Samarbeidet med Statsbygg har i løpet av året utviklet seg veldig positivt. Rutiner for endringsrutiner mellom NTNU og Statsbygg ble etablert i januar. Det er gjennomført månedlige møter i NTNUs prosjektstyre. Tilsvarende gjelder for Statsbyggs prosjektstyre og prosjektråd med KD. Riggplasser for entreprenørene ved P0, P1 og P2 er avklart med NTNU Eiendom. Styringsdokument for NTNU Campussamling har blitt revidert, og det er utarbeidet et eget dokument for prosjektorganisering.

P0 Infrastruktur og landskap: Arkeologiske utgravinger har blitt gjennomført ved tomtene for P1, P4 og P5. Kun mindre funn som ikke påvirker fremdriften for NCS. Søbstad AS ble etter en tilbudskonkurranse valgt som entreprenør for P0 av Statsbygg. I samarbeid med NTNUI, Velferdstinget, SiT, Statsbygg og Enhet for campussamling er det arbeidet med utvikling av en fremtidig løsning av idrettsanlegget i Høgskoledalen. I tillegg er det sett på mulige alternativer for erstatningsareal mens det pågår arbeid i Høgskoledalen mellom uke 25 og uke 27. Regulering av tomt 6D er under arbeid.

P1 Økonomi og innovasjon: Statsbygg engasjerte Skanska som entreprenør i juni. I løpet av siste halvår har det vært betydelig prosjektutvikling for å få ned kostnadene av bygget. Det har vært god brukerinvolvering av NTNU i denne prosessen. Blant annet har udisponerte arealer i kjelleren blitt erstattet av funksjonsareal og plasseringen av selve bygget er trukket noen meter bort fra

Klæbuveien. Deler av eiendommen i Gløshaugveien 4 har etter en lengre prosess blitt ervervet av NTNU i regi av Statsbygg, for å gjøre plass til deler av den nye broen mellom P1 og Gløshaugen.

P2 Materialteknologi: Tilsvarende som P1 har det vært betydelig prosjektutvikling i løpet av året. Statsbygg valgte Veidekke som entreprenør for P2 i april. Det har vært spesielt fokus på utforming av de tunge, komplekse laboratoriefunksjonene i bygget.

P4 Musikk, kunst- og medievitenskap: I løpet av siste halvår ble det gjennomført en mulighetsstudie som har konkludert med at det er mulig å samlokalisere hele Institutt for musikk i P4. Alternative plasseringer av Institutt for kunst og medievitenskap har vært en del av studien. Blant fire alternativer er de foreslått innplassert i sentralrekka på Gløshaugen. KD kommer tilbake med en beslutning i revidert nasjonalbudsjett juni 2025.

P3 Logistikksentral, P5 Hovedbygningen og P6 Humaniora og samfunnsvitenskap: Ingen aktivitet i 2024.

Helgasetr
NTNU overtok bygget 26. juni 2024 og hadde semesterstart i nytt bygg august 2024.

Prosjektets samfunnsmål:
«En nasjonalt ledende arena for tverrfaglig profesjonsutdanning, forskning og kunnskapsutvikling innenfor helse- og sosialfag, med faglige synergier med samfunns- og næringsliv.»

Det er i 2024 gjennomført en nullpunktsmåling for Helgasetr, og denne målingen blir et referansepunkt for påfølgende årlige målinger av gevinster.

Det er gjennomført en workshop for evaluering av flytteprosessen og arbeidet med en Håndbok for flytting er startet. Denne håndboken skal være gjeldende for hele NTNU.

Prøvedriftsperioden ble avsluttet den 20. desember og bygget har nå gått over til garantiperioden.

Senter for psykisk helse
Senter for psykisk helse er en viktig del av NTNUs samling av campus og siste gjenstående element i utbyggingen av et samlet, integrert universitetssykehus på Øya i Trondheim.

Prosjektets samfunnsmål:
NTNU: «NTNU er en attraktiv utdannings- og forskningsinstitusjon som ivaretar sitt samfunnsoppdrag på fremragende internasjonalt nivå. NTNU har en robust og fleksibel fysisk infrastruktur som styrker tverrfaglighet og gir gode vilkår for å hente ut synergier.»

St. Olav: «Helseforetakenes formål er å yte gode og likeverdige spesialisthelsetjenester til alle som trenger det når de trenger det, uavhengig av alder, kjønn, bosted, økonomi og etnisk bakgrunn, samt å legge til rette for forskning og undervisning. (Helseforetaksloven §1).»

Effektmål:

- Senter for psykisk helse understøtter fremragende behandling, utdanning, innovasjon og forskning.
- Senter for psykisk helse bidrar til forløp som starter godt, henger sammen og understøtter medvirkning og bedringsprosesser.
- Senter for psykisk helse skal være så åpent som mulig og så lukket som det må.
- Senter for psykisk helse har fleksible løsninger som gir rom for sambruk og endring.
- Senter for psykisk helse har en utforming som fremmer god ressursutnyttelse og bærekraft.
- Senter for psykisk helse gir gode arbeidsvilkår for ansatte og studenter.

Prosjektets oppdaterte Konseptrapport ble behandlet i prosjektstyret september 2024, med mål om at Helse Midt-Norge skulle behandle St. Olavs lånesøknad i desember 2024 og oppstart forprosjekt januar 2025. Helse Midt-Norge valgte å utsette sin behandling av lånesøknad til våren 2025 med begrunnelse i behov for ytterligere ekstern kvalitetssikring relatert til St. Olavs hospitals arealutvidelse av prosjektet.

NTNUs investeringsbevilgning forventes å komme på Statsbudsjettet for 2026, for forprosjektmidler. Framdriftsplanen i prosjektet legger opp til oppstart forprosjekt høsten 2025 med innflytting av våre miljø i senteret medio 2030, i tråd med framdriften til delprosjekt P6 Humaniora og samfunnsvitenskap.

Les mer på: https://www.ntnu.no/campusutvikling/hvorfor-bygger-vi-senter-for-psykisk-helse

Norsk havteknologisenter
Norsk havteknologisenter blir et av verdens mest avanserte anlegg for forskning og utdanning innen marin teknikk. Senteret gir NTNU og SINTEF tilgang til fasiliteter og lokaler i verdensklasse.

Prosjektets samfunnsmål:
Tiltaket skal sikre verdiskaping for Norge gjennom konkurransedyktige norske havnæringer.

Effektmål:

Norsk havteknologisenter skal gjøre de norske havromsnæringene mer produktive gjennom:

- Kunnskaps- og teknologiutvikling
- Kunnskapseksternaliteter
- Verdensledende utdanningsmiljø
- Bidrag til omstilling av næringsliv

Laboratoriene på Torgard er åpnet og i drift. Utviklingen av Fjordlab er godt i gang, og våren 2025 kan studenter og ansatte flytte inn i Professor Mørchs hus som planlagt. En ny og oppdatert framdriftsplan fra Statsbygg viser at hele senteret vil stå ferdig i 2030.

Les mer på: https://www.ntnu.no/norskhavteknologisenter

GAMMEL FERDSELSVEI OVER GLØSHAUGEN

Sommeren 2024 ble det gjort flere arkeologiske undersøkelser rundt NTNU Gløshaugen. Arbeidet ble gjort i forkant av NTNUs planlagte utbygginger i området.

En av undersøkelsene ble utført på selve platået, helt inntil Hovedbygget. Her var det flere moderne forstyrrelser, blant annet en stor grøft til kulverten som går under hele Gløshaugplatået.

Midt i dette lå likevel store deler av et 2000 år gammelt veifar, i form av en hulvei. Veien går tvers over platået, og må ses i sammenheng med gravfeltet fra eldre jernalder som lå omtrent der legesenteret ligger i dag.

Funn herfra er datert til 500 f.Kr. – ca. 550 e.Kr., og det best bevarte funnet er et dekorert kar av keramikk. Gjenstandsfunn fra yngre jernalder rundt omkring på platået tyder på at det også har vært yngre graver her. Hulveien er trolig en tidlig ferdselsvei, rett over Gløshaugplatået, forbi gravfelt og hus på vei ned til Nidelva.

Foto: Kristoffer Rantala, NTNU Vitenskapsmuseet

4.3.2 Oppfølging av Strategi for digital omstilling

2024 har vært et overgangsår for arbeidet med digitalisering ved NTNU. Behovet for å sikre bedre ressursutnyttelse, samt at de riktige utviklingstiltakene igangsettes, har blant annet medført endringer i organiseringen av arbeidet. Ny avdeling for virksomhetsstyring og utvikling er etablert i Fellesadministrasjonen, den tidligere organiseringen av utviklingsarbeidet er avviklet og porteføljen av utviklingsprosjekt har blitt restrukturert. Utviklingstakten har likevel vært høy. Omstruktureringen medfører behov for justeringer også i 2025. Det vil i løpet av første kvartal etableres et nytt rammeverk for omstilling og utvikling, som ivaretar behovet for helhetlig forvaltning og videreutvikling i møte med stadig større behov for omstilling. I tillegg vil ny nasjonal digitaliseringsstrategi, og ny NTNU-strategi, fra 2025 stille nye krav til universitetets utviklingstakt.

Samarbeid i sektoren
NTNUs arbeid med å følge opp Digitaliseringsstrategiens innsatsområder gjøres i det daglige utviklingsarbeidet - hverdagsdigitaliseringen, men også i prosjekt og samarbeidsprosjekt. Større utviklingsarbeid skjer i de fleste tilfeller gjennom et strukturert samarbeid med HK-dir, eller Sikt. NTNU har en aktiv rolle i HK-dir/Sikts samstyringsmodell, med representanter i Digitaliseringsstyret, de tre porteføljestyrene, og en rekke av produktrådene. NTNU har, sammen med en rekke andre institusjoner, jobbet aktivt for en mer forutsigbar inndeling av tjenestene i Sikts portefølje i valgbare og obligatoriske tjenester, samt prioritering av valgbare tjenester. Dette

arbeidet bærer nå frukter. For å tilfredsstille kravene til kvalitet i høyere utdanning, gjennom NOKUT, arbeider NTNU kontinuerlig med kvalitetssikring. Dette gjøres blant annet ved hjelp av KASPER, som er en del av NTNUs kvalitetssikringssystem.

Sak- og arkivsystem
NTNU valgte sommeren 2024, sammen med resten av sektoren og Sikt, å avvikle avtalen og videre arbeid med nytt sak- og arkivsystem. Utviklingstakten og –retningen var ikke i henhold til forventningene, og risikoen for at systemene ikke ville dekke NTNUs behov med tilstrekkelig kvalitet og tilfredsstillelse av brukerbehov ble vurdert som høy. Dette har preget organisasjonen, da systemet skulle legge til rette for mye lavterskelutvikling og -digitalisering. NTNU har anskaffet og innført Elements som erstatning for å sikre et moderne arkivsystem. Når det kommer til ledelse og kultur for digital omstilling var prosessledelse og –utvikling en stor del av NTNUs satsning rundt sak- og arkivsystem. På tross av avvikling av prosjektet har NTNU tatt med seg erfaringer og tankesett rundt prosessledelse og –utvikling som en måte drive forbedringsarbeid på. I tillegg har NTNU stort fokus på tjenesteutvikling og prosessforbedring. Det arbeides med å utvikle en tjenestekatalog og å fastsette tjenestenivå, slik at NTNUs ansatte og studenter på den måten vilha innsikt i hva som leveres og hva de kan forvente av en tjeneste. Dette vil også støtte NTNU i arbeidet med helhetlig prosessforvaltning, og prioritering av tjenester. Når NTNU starter nytt åremål i 2025, blir opplæring av ledere gjennom Åremålsprogrammet særlig viktig for å sikre god drift og utvikling av universitetet hensyntatt endrede rammevilkår for sektoren og NTNU.

Ny systemarkitektur og digital kompetanse
Det er iverksatt forberedelser til kommende års utskiftninger og utvikling av systemarkitekturen. Dette gjøres i samarbeid med Sikt og sektoren for øvrig. FS-utvikling og utvikling av ny opptaksløsning har kommet godt i gang, og anbudsrundene på eksamenssystem, digital læringsplattform, og plagiatkontroll ble gjennomført i året som gikk.

For å nå målene i den nasjonale digitaliseringsstrategien, har regjeringen bedt institusjonene om å prioritere IKT-fagene. NTNU ble tildelt 30 plasser til 3-årige IKT-studier for studieåret 2024/2025, og ytterligere 20 plasser for studieåret 2025/2026. Tildelingen er fulgt opp gjennom økning av opptaksrammene for studieprogrammer innenfor blant annet informatikk, informasjonssikkerhet og dataingeniørutdanning. Fremtidens teknologistudier (FTS) som nevnt i kapittel 3.3, vil også inkludere digital kompetanse generelt og kunstig intelligens spesielt. For å følge opp målsettingen ble det i 2024 utarbeidet en rapport om digital kompetanse i teknologistudiene, samt en ressursliste med artikler, minikurs og nettressurser for faglærere.

Forskningsaktivitet
Forskningsaktiviteten til NTNU er en viktig driver for å oppfylle innsatsområdene i digitaliseringsstrategien. NTNU er størst på forskning på IKT-området, noe som illustreres av aktivitetene innen tungregning i regi av Forskningsrådet. Forskningsrådet har fått i oppdrag fra KD å utrede behov for tungregnekraft for forskning og kunstig intelligens og hvor NTNU deltar, sammen med øvrige UH-sektor, med fagfolk i arbeidet. I midlene til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet som Forskningsrådet lyste ut var NTNU med i de fleste av søknadene som fikk tilslag. Ut over dette er NorWAI, senter for forskningsrevet innovasjon (SFI), finansiert gjennom senterordningen til Forskningsrådet, og NTNU er aktive i flere initiativ/søknader til ny senterordning fra Forskningsrådet på KI.

Forskningsdataprosjektet utvikler digitale tjenester og infrastruktur for å legge til rette for god dataflyt i forsknings- og studentprosjekt, som både ivaretar informasjonssikkerhet og personvern, samt legger til rette for åpen og FAIR forskning. I 2024 inkluderer leveransene tjenesten Tale til tekst, automatisk transkribering basert på språkmodellen Whisper, innføring av GitHub som felles verktøy for samarbeid og deling av kildekode i forskning og utdanning, samt anskaffelse av verktøy for elektronisk labjournal, som erstatning for fysiske labjournaler. Prosjektet jobber videre med NICE-2 - infrastruktur for fortrolige data, samt ressurser/digitale kurs for opplæring innen GDPR og informasjonssikkerhet i forskningsprosjekt. NTNU deltar sammen med UiO og UiB i NorTRE-samarbeidet om trygg infrastruktur for håndtering og behandling av sensitive data innenfor helseområdet[6].

Kunstig intelligens
I tillegg til at det forskes på og med kunstig intelligens ved NTNU, påvirker det også NTNUs tjenestetilbud. Teknologiutviklingen går raskt, og for NTNU er det viktig å kontinuerlig utvikle organisasjonen for å møte kjernevirksomhetens behov. NTNU Universitetsbibliotekets Prosjekt Laibro «Kunstig intelligens, ekte bibliotek» har hatt som mål å stake ut en felles kurs for hvordan NTNU Universitetsbiblioteket skal møte mulighetene og utfordringene som kunstig intelligens medfører. Hensikten har vært at NTNU Universitetsbiblioteket forblir en tilpasningsdyktig og verdifull ressurs for hele universitetet, samt en aktiv bidragsyter i utviklingen av biblioteksektoren.

TESTET KI-VERKTØY I DATATILSYNETS SANDKASSE

I 2024 deltok NTNU i Datatilsynets regulatoriske sandkasse, som har som mål å stimulere til personvernvennlig innovasjon og digitalisering.

Prosjektet «Pilotere Copilot for Microsoft 365» ble gjennomført i samarbeid med Datatilsynet, Sikt, Microsoft og Crayon. Resultatet ble to rapporter og et verktøysett for andre virksomheter som vurderer å ta i bruk Microsoft 365 Copilot eller andre KI-verktøy.

Prosjektet la vekt på opplæring, deling av erfaringer og samarbeid i offentlig sektor.

Bildet er fra NTNUs fagseminar i mai 2024, «Hvordan bli Copilot-ready?». Foto: Hanne Jensen Moe/NTNU

4.3.3 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor[23] skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Styringsdokumentet stiller krav til både samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet.

Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

Kartlegging av verdier og avhengigheter
NTNU har de siste årene kartlagt egne verdier og tilegnet seg ulike erfaringer (ref. tidligere rapportering). Høsten 2024 gjennomførte NTNU en pilot for verdikartlegging. Kartleggingen omhandlet informasjonsverdier ved et institutt ved NV-fakultetet. Formålet med piloten var å teste en prosess, metode og malverk for verdikartlegging ved et av de større fakultetene ved NTNU, for å innhente innsikt og bygge kompetanse på hvordan NTNU kan arbeide med verdikartlegging. NTNU vil i løpet av 2025 etablere et prosjekt som skal sørge for å kartlegge NTNUs verdier i hele virksomheten med hensyn til nasjonal sikkerhet.

ROS-analyse
NTNU fullførte arbeidet med sin risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS SOB 24), i juni 2024. Analysen omfatter sikkerhetsområdene samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern.

ROS SOB24 identifiserer 11 hendelser som er av betydning for evne til drift, kontinuitet, og strategisk utviklingsevne. I tillegg gir analysen oversikt over forebyggende sikkerhetstiltak, samt seks prioriterte anbefalinger.

Følgende områder er identifisert som de med høyest risiko:

1. Påvirkning og innblanding i forskning
2. Alvorlig brudd på personopplysningssikkerheten
3. Ulovlig kunnskapsoverføring
4. Pågående livstruende vold på campus
5. Store mengder informasjon går tapt eller kommer på avveie
6. Storulykke på campus
7. Bevisst og ubevisst innsideaktivitet
8. Tap av uerstattelige verdier
9. Misbruk av infrastruktur
10. CBRNE-hendelse[24]
11. Bortfall av virksomhetskritiske tjenester, forsyninger og infrastruktur

[23] Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor (regjeringen.no)
[24] *Kjemiske, biologiske, radioaktive, nukleære og eksplosive hendelser.*

Læringspunkt fra krise- og beredskapsøvelser
NTNU har i løpet av 2024 anskaffet nytt beredskapsverktøy (RAYVN). De fleste beredskapshendelsene i NTNU i 2024 har gitt viktige læringspunkter knyttet til bruken av dette verktøyet. I tillegg meldes det om fortsatt behov for samtrening og samvirke med interne så vel som eksterne samvirkepartnere, ytterligere opplæring i beredskap- og krisehåndtering og flere øvelser.

I rapporteringen av gjennomførte beredskapsøvelser ser vi at enhetene til sammen øver på de fleste *definerte farer og ulykker (DFU)* som ligger i NTNUs beredskapsplan. Dette viser at enhetene har fokus på grunnleggende ferdigheter og håndtering av et stort spenn med hendelser i sine respektive beredskapsledelser.

Styringssystem for sikkerhet
I 2024 ble siste fase med ferdigstilling av NTNUs styringsdokument for sikkerhet og beredskap gjennomført. Styringsdokumentet har gjennomgått bred høring i organisasjonen og vil bli vedtatt og gjort gjeldende tidlig i 2025.

NTNU har en rekke eksisterende retningslinjer og politikker som til sammen utgjør en del av NTNUs styringssystem for sikkerhet og beredskap. Styringsdokumentet supplerer disse eksisterende dokumentene, og sikrer at NTNU har et komplett formelt styringssystem for sikkerhet.

Et nødvendig etterarbeid i 2025 blir å ivareta revidering av politikker og retningslinjer som er direkte underordnet styringsdokumentet, for å sikre et helhetlig og oppdatert styringssystem. Styringssystemet for informasjonssikkerhet og personvern (ISMS) har et revisjonsintervall på to år. Siste revisjon ble utført i 2023. Siden dette har det skjedd endringer både ved NTNU, og i lovverk, som gjør at deler av styringssystemet er utdatert og nye elementer må legges til. IKT-reglementet, politikk for informasjonssikkerhet samt alle retningslinjer tilknyttet ISMS må gjennomgås og oppdateres. I tillegg til å korrigere dokumentene i ISMS til nå-situasjonen vil de bli gjennomgått for å ivareta klarspråk.

Revisjonen av ISMS startet i januar 2025. Forslag til reviderte dokumenter vil bli sendt på høring i organisasjonen i april/mai 2025.

Ansvarlig internasjonalt samarbeid
HK-dir og Forskningsrådet lanserte i 2023, på oppdrag fra KD, "Retningslinjer og verktøy for ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid" (Rapport nr. 01/2023). Oppdraget var gitt med bakgrunn i den reviderte Panoramastrategien. Høsten 2023 satte rektor ned et internt arbeidsutvalg. Utvalget leverte høsten 2024 rapporten "Ansvarlig internasjonalt samarbeid ved NTNU 2024" med forslag til hvordan NTNU skal håndtere kravene og forventningene som ligger i AIS. Rapporten ble sendt på høring i november.

SJELDEN HUSTUFT PÅ FRØYA

Høsten 2024 undersøkte arkeologer ved NTNU Vitenskapsmuseet en steinalderboplass på Kvernhusvolden gård på Frøya. Funn av blant annet flintkjerner og pilspisser daterte boplassen til første del av yngre steinalder (ca. 4000-2000 fvt.).

Like utenfor låveveggen ble det funnet noe som sannsynligvis er restene av en hustuft. Tufter fra denne tiden har vi få av i vårt område, og oppdagelsen kan derfor være et viktig bidrag til mer kunnskap om perioden, både lokalt og nasjonalt.

Foto: Grete Irene Solvold/NTNU Vitenskapsmuseet

4.3.4 Informasjonssikkerhet og personvern
NTNU jobber kontinuerlig med å forbedre og utvikle egne tjenester og har i 2024 prioritert å styrke det systematiske sikkerhetsarbeidet ytterligere. De viktigste tiltakene har vært å sikre rapportering opp mot ledelsens gjennomgang, og å etablere ny sikkerhetsorganisering med en egen definert informasjonssikkerhetsleder (CISO). Informasjonssikkerhetsleder er ansvarlig for å lede det overordnede arbeidet med informasjonssikkerhet gjennom å utvikle, iverksette, og følge opp strategi, politikk, retningslinjer og tiltak for å ivareta informasjonssikkerhet ved NTNU. I tillegg har det blitt gjennomført øvelser på ulike nivå i organisasjonen, opplæringstiltak og en rekke infrastrukturtiltak, deriblant utrulling av nettverkssoner og brannmur i nettet.

Innen personvernområdet er det gjennomført betydelige organisatoriske endringer for å sikre kontinuitet, beredskap og et robust fagmiljø som kan møte NTNUs behov i fremtiden. Det har blitt gjennomført en omfattende dokumentgjennomgang av anbefalinger, krav og styrende dokumenter, gjennomførte internrevisjoner og internkontroll for å kartlegge status på personvernområdet for NTNU. NTNU har identifisert et etterslep på personvernområdet, og har derfor etablert en egen handlingsplan med prioriterte ressurser for å komme à jour.

I 2024 etablerte NTNU en komplett behandlingsprotokoll for behandling av personopplysninger i administrative saksprosesser. Denne behandlingsprotokollen gir oversikt over behandling av personopplysninger i totalt 376 identifiserte saksbehandlingsprosesser og synliggjør ca. 2600 behandlinger innenfor 81 transaksjonselementer. Det er etablert nye rutiner for å holde behandlingsprotokollen oppdatert slik at dette blir en viktig datakilde for internkontroll av NTNUs administrative saksbehandling.

Seksjon for Digital sikkerhet har i 2024 håndtert 550 sikkerhetshendelser hvor 7 (1%) av disse var regnet som alvorlig. Dette er en oppgang på 14 % fra 2023. I 2024 er det registrert 98 avvik direkte tilknyttet informasjonssikkerhet og personvern. Ni av avvikene er meldt til Datatilsynet som brudd på personopplysningssikkerheten.

FRA TEORI TIL PRAKSIS: STUDENTER I FELTARBEID

Hver vår arrangerer arkeologiprogrammet ved NTNU et to ukers feltkurs der studentene får verdifull erfaring. Første års masterstudenter leder undersøkelsene, mens tredje års bachelorstudenter deltar som feltpersonell.

Kurset kombinerer praktisk utgraving, dokumentasjon og forskning, og studentene arbeider med aktuelle problemstillinger innen forvaltning og vitenskap. En viktig del av arbeidet er prøvetaking av blant annet jord-DNA, som kan gi ny innsikt i fortidens økosystemer og menneskers matvaner. For eksempel kan DNA fra et redskapsegg fra steinalderen avsløre hvilke dyr og planter som var en del av kostholdet den gang. Studentene bidrar dermed aktivt til pågående forskningsprosjekter.

Foto: Magnus Bergli/NTNU Vitenskapsmuseet

4.3.5 Avsetninger

NTNU har ved utgangen av 2024 avsetninger på ca. 836 millioner kroner. Dette er en økning på ca. 147 millioner kroner fra utgangen av 2023. Hovedårsaken til avsetningene er forsinkede utgifter på planlagte investeringer og reduksjon i driftskostnader. Det er planlagt betydelig investeringer på NTNU de neste årene, og i NTNU sin investeringsplan er det satt av ca. 506 millioner kroner av avsetningene til investeringer. For detaljer, se ledelseskommentarer og NTNU sin investeringsplan.

Størrelsen på avsetningene har ikke påvirket måloppnåelsen til NTNU.

4.3.6 Tilstandsvurdering av bygg

NTNU gjennomfører en løpende tilstandskartlegging av bygningsmassen med hovedvekt på de byggene som er på etterfølgende års vedlikeholdsplan. Tilstandsregistreringen gjennomføres i hovedsak med eget personell og dokumenteres i LYDIA (FDV-systemet[25]).

I samarbeid med de øvrige selvforvaltende universitetene har NTNU etablert en systematikk for felles rapportering av tilstandsvurdering av eiendomsporteføljen. Gruppen har utarbeidet felles mal for tilstandsvurdering av bygg og rapporterer årlig til Kunnskapsdepartementet på tilstandsgrad på byggnivå i tillegg til aggregert tilstandsgrad på porteføljenivå for hvert enkelt universitet.

[25] System for forvaltning, drift og vedlikehold av store eiendomsporteføljer (eg.no)

Rapporteringen administreres av Universitetet i Bergen og frist for neste rapportering til KD er satt til 15. mars 2025.

4.3.7 Studieplasser som følge av krigen i Ukraina

NTNU hadde i 2024 ti registrerte ukrainske studenter. I revidert nasjonalbudsjett besluttet Stortinget å redusere bevilgningen til studieplasser som følge av krigen i Ukraina, fordi det er færre studenter fra Ukraina enn tidligere anslått.

De tildelte midlene er fordelt etter hvilke emner og program studentene er tatt opp på, samt til kostnader i Fellesadministrasjonen. Siden det ble varslet at midlene ville bli redusert dersom vi ikke fyller plassene, og at de ville bli faset ut når behovet forsvinner, har vi ikke foretatt en varig fordeling av midlene internt.

I 2024 valgte vi å videreføre digitalt norskkurs for ukrainere med samme kapasitet som i 2023. Selv om tiltaket kom på plass på grunn av krigen i Ukraina, fikk også studenter fra Belarus og Eritrea tilbud om plass. Det ble også satt opp kurs i akademisk engelsk for flyktninger to ganger. Kurset våren 2024 var fulltegnet, mens kurset om høsten ble avlyst på grunn av for få kvalifiserte søkere.

INTEGRERT OG UTEKSAMINERT PÅ MINDRE ENN TO ÅR

I midten av juli 2022 søkte Olena opptak til det internasjonale masterprogrammet «Childhood studies» ved Institutt for pedagogikk og livslang læring. En måned senere ble hun tatt opp som student med flyktningstatus. Det første hun sa da hun kom til instituttet, var at hun var takknemlig for å komme til Norge og NTNU, og at hun ville gi noe tilbake til det norske samfunnet.

Olena skrev masteroppgave om ukrainske flyktningbarns opplevelser av å komme til Norge, lærte seg norsk og fikk fast jobb i barnehage rett etter endt utdanning. Alt dette skjedde i løpet av mindre enn to år.

Foto: Privat

4.3.8 Erfaringsbasert master i spesialpedagogikk

I statsbudsjettet for 2024 fikk NTNU tildelt midler for å videreføre og videreutvikle fagområdet syns- og audiopedagogikk, som er tilknyttet erfaringsbasert master i spesialpedagogikk. Som følge av tildelingen ble det opprettet en arbeidsgruppe for å foreslå fremtidig struktur og organisering av studietilbudet. Arbeidsgruppen, som også har kartlagt muligheter for samarbeid nasjonalt og internasjonalt, leverer sin rapport våren 2025.

Det er behov for å styrke dette fagmiljøet. Det ble derfor utlyst to stillinger innen henholdsvis audio- og synspedagogikk i en felles utlysning, begge som førsteamanuensis. Instituttet lyktes dessverre ikke med å rekruttere kvalifiserte kandidater. Det ble deretter besluttet å lyse ut stillingene på nytt, men denne gangen i to separate prosesser. Tilsetting i stillingen innen audiopedagogikk er nå i sluttfasen, mens stillingen innen synspedagogikk vil lyses ut våren 2025. På grunn av utfordringene med rekrutteringsprosessen, er det ansatt to vikarer inntil situasjonen er avklart. I tillegg benyttes faglige ressurser fra Statped i undervisningen.

De tildelte midlene er anvendt i henhold til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet, og prosessen er i rute til å ha et revidert tilbud etablert fra høsten 2026. Inntil da følger undervisningen den gamle studieplanen, slik at det er et vedvarende studietilbud innen audio- og synspedagogikk.

4.3.9 Sykepleierutdanning

Som et resultat av tildelingen av nye studieplasser gjennom Utdanningsløftet 2020, økte NTNU opptaksrammen til bachelor i sykepleie med 52 plasser i 2020 og ytterligere 25 plasser i 2022. Antall studieplasser er senere redusert til tilnærmet 2019-nivå, da finansieringen for studieplassene tilknyttet Utdanningsløftet ble trukket tilbake. NTNU tilbyr sykepleierutdanning i Gjøvik, Trondheim og Ålesund, og det er store regionale forskjeller i tilfanget av søkere. I Trondheim fylles studieplassene opp med godt kvalifiserte studenter. Etter pandemien har det derimot vært utfordrende å rekruttere tilstrekkelig antall studenter i Ålesund og Gjøvik. Situasjonen er mest kritisk i Gjøvik, hvor det var henholdsvis 87 og 79 tomme studieplasser i 2023 og 2024. NTNU gjør nå flere tiltak for å bedre søkertilfanget. Fra 2025 etableres en fleksibel variant av sykepleierstudiet, der studenter med bostedsadresse i Innlandet kan gjennomføre det meste av studieløpet i sin hjemkommune. Vi tror dette vil gjøre studiet attraktivt for nye studentgrupper. NTNU valgte å ikke fjerne karakterkravet i norsk og matematikk ved opptaket i 2024. Fra 2025 bortfaller karakterkravet for alle institusjonene i landet, og NTNU er spent på hvordan dette vil påvirke søkertallene.

En del av de nye studieplassene som ble tildelt i 2020 og 2022 gikk til ABIOK-utdanningene, som ved NTNU er organisert som en del av master i spesialsykepleie. Selv om det er godt med kvalifiserte søkere, blir ikke studieplassene nødvendigvis fylt. Dette kan delvis forklares med at studentene ikke får finansiering fra arbeidsgiver for å ta utdanningen. I de siste årene har de regionale helseforetakene og underliggende lokale helseforetak redusert antall utdanningsstillinger, og dette fører til at søkere ikke møter til studiestart. Fra 2024 fjernet NTNU kravet om to års relevant yrkespraksis ved opptak til spesialsykepleieutdanningene. Dette betyr at det nå er mulig å starte på utdanningen rett etter fullført bachelor i sykepleie. Vi håper dette vil kunne øke fyllingsgraden på studiet noe. NTNU har også gått i dialog med Universitetet i Innlandet om en arbeidsdeling når det gjelder de ulike ABIOK-utdanningene.

4.3.10 Medisinutdanning

NTNU ble tildelt 20 nye studieplasser i 2020, som en del av Utdanningsløftet 2020. I 2024 kom det finansiering av ytterligere 20 plasser som var øremerket desentralisert medisinutdanning i Innlandet. Opptaksrammen ble dermed økt fra 135 til 155 i 2020 og videre til 175 i 2024. Plassene er fordelt mellom Trondheim, Levanger, Ålesund og Gjøvik. Totalt sett har måloppnåelsen vært tilfredsstillende, selv om vi i 2022 og 2023 var et par studenter under måltallet. Flere søkere enn tidligere takker nei til studieplass eller møter ikke til studiestart. Fra 2025 vil vi derfor vurdere å sende ut flere tilbud i hovedopptaket.

NTNU er tildelt 15 nye studieplasser fra 2025, som vil fordeles mellom studiestedene Levanger og Ålesund. Vi er godt i gang med å følge opp dette og har tro på at plassene vil bli fylt av godt kvalifiserte studenter.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Foto: Geir Mogen/NTNU

5

VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

5.1 NTNUs planer fremover

Strategi og måloppnåelse

NTNU vil i 2025 fortsette arbeidet med ny hovedstrategi for NTNU fra 2026 samt nye strategier for fakultetene og Vitenskapsmuseet. Både NTNU i Gjøvik og NTNU i Ålesund skal utarbeide egne campusstrategier.

NTNU jobber med å følge opp utviklingsavtalen for perioden 2023-2026, som er vårt viktigste strategidokument for å kunne realisere *Kunnskap for en bedre verden*. I 2022 vedtok styret å erstatte NTNUs årsplan med en periodeplan med tilsvarende mål og planperiode. Det viktigste formålet med periodeplanen er å avklare og dokumentere kommende års prioriteringer og oppgaver for ledere og medarbeidere. Periodeplanen er endringsfokusert, beskriver utviklingsarbeid og omtaler det vi i fellesskap skal prioritere og løfte i årene som kommer.

For 2025 er forventningene at NTNU gjør de riktige grepene for å bevare og videreutvikle den faglige utviklingen og faglige kvaliteten også med endrede rammebetingelser. Det stilles krav om at hver enhet skaper balanse mellom aktivitet, ressurser og finansiering. Det må jobbes med endringer i studie- og emneportefølje for å oppnå bærekraftig aktivitetsnivå, og det forventes at fakultetene jobber med dimensjoneringskriteriene etter vedtatt modell.[26] Strategiske utviklingsprosjekt som bidrar til innovasjon og forbedring av utdanningskvaliteten vil bli viktige fremover. NTNU har investert i utvikling av fleksible læringsarealer som støtter studentaktiv læring, og jobber kontinuerlig med oppgradering av digital infrastruktur på campus. I nybygget Helgasetr er ambisjonen at kombinasjonen av ulike typer arealer skal bidra til fremragende arbeids- og læringsmiljø. Kvalitetsmeldingene for forskning og for utdanning skal legges til grunn i arbeidet.

NTNU jobber stadig med å bidra til å flytte den internasjonale forskningsfronten og utvikle oss som et ledende, internasjonalt universitet. For å fremme banebrytende forskning bidrar vi til å styrke og posisjonere fremragende fagmiljø og mobilisere til de store senterutlysningene. Vi fortsetter satsningene med stjerneprogrammet som er viktig for å bygge fremragende forskere. Videre har vi 5 tematiske satsningsområder som styrker vår aktivitet inn mot strategisk viktige områder. Disse har nylig gjennomgått en revidering og nye satsningsområdene gjelder fra 2024-2031. For å finansiere slike strategiske satsninger har styret besluttet at ca. 14% av grunnbevilgningen skal gå til strategiske midler og i 2024 brukte vi 137 508 000 NOK av disse midlene til forskningsaktivitet.

Samfunn

For å skape *kunnskap for en bedre verden* må NTNU med omverden bidra til bærekraftig samfunnsutvikling og -omstilling.

NTNU jobber systematisk med å følge opp digitaliseringsstrategien. IKT-fag, digital kompetanse generelt og kunstig intelligens spesielt, prioriteres. Forskningsaktiviteten til NTNU er en viktig driver for å oppfylle innsatsområdene i digitaliseringsstrategien, herunder satsing på tungregning og kunstig intelligens.

Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter. NTNU har de siste årene kartlagt egne verdier og tilegnet seg ulike erfaringer. Det er gjennomført ROS-analyser og beredskapsøvelser, og nytt beredskapsverktøy er på plass. Framover vil fokus være på å videreutvikle styringssystemet for sikkerhet.

Informasjonssikkerhetsleder er på plass, og det er gjennomført betydelige organisatoriske endringer for å sikre kontinuitet, beredskap og et robust fagmiljø som kan møte NTNUs behov i fremtiden.

NTNU har vedtatt en Internasjonal utviklingsplan som stadfester at NTNU skal være et synlig og aktivt universitet internasjonalt, og som det er attraktivt å samarbeide med. Krig og konflikt i Europa og en tilspisset geopolitisk situasjon gjør internasjonalt samarbeid mer krevende enn tidligere. Ved NTNU har vi stor oppmerksomhet på sikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid (AIS) både nasjonalt og i de landene vi samhandler med. Vi er opptatt av å finne den riktige balansen mellom sikkerhet og åpenhet i forskningsaktiviteten.

For å følge opp styrevedtak S45/23 angående akademisk frihet og uavhengighet i samarbeidsavtaler, har NTNU utarbeidet retningslinje for institusjonelle samarbeidsavtaler. Retningslinjen bygger på reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (heretter F-07-131), og tydeliggjør hvorfor og hvordan NTNU samarbeider med privat og offentlig sektor gjennom samarbeidsavtaler.

Ny retningslinje for inngåelse og forvaltning av samarbeidsavtaler ved NTNU er vedtatt av rektor i 2024. For å ivareta at samarbeidsavtalene til NTNU er i tråd med den nye retningslinjen skal eksisterende samarbeidsavtaler gjennomgås innen utgangen av 2025.

NTNU ønsker samarbeid med forsvarssektoren om utdanning, forskning og innovasjon, men under forutsetning av at universitetets uavhengige rolle opprettholdes som et ufravikelig prinsipp. Ny prorektor for samfunnsansvar og formidling har fått et særskilt ansvar for å ivareta akademisk ytringsfrihet.

Organisasjon og ledelse

Fakultetene skal jobbe aktivt med å øke sine inntekter innenfor både utdanning og forskning gjennom aktivitet som øker rammebevilgningen og gjennom eksternfinansiert aktivitet. Samtidig skal fakultetet påse at økte inntekter gir økt handlingsrom for kvalitet i kjerneaktivitetene. NTNU vil jobbe for å lykkes på eksterne konkurransearenaer for å sikre oss handlingsrom til å opprettholde og utvikle kvalitet i både utdannings- og forskningsaktiviteten.

For å opprettholde og utvikle kvalitet i kjernevirksomheten vil NTNU jobbe videre med å utvikle virksomhetsstyringen. NTNU vil følge nøye med på effektene av den nye rammefordelingsmodellen og av modellen for dimensjonering av NTNUs samlede utdanningstilbud. Alle enheter skal etablere strategiske personalplaner, og må jobbe målrettet for å dimensjonere enhetens arealbruk for å sikre en bærekraftig eiendomsmasse ved NTNU.

26 Dimensjoneringsutvalget ble nedsatt i 2023 og leverte sin innstilling i 2024 (i.ntnu.no)

5.2 Økonomiske utsikter

Økonomiske ressurser er en vesentlig forutsetning for å realisere strategien til NTNU. NTNU legger vekt på langsiktig styring av økonomien, og fordelingen av budsjettrammene sees i et langsiktig perspektiv. Før vi fordeler neste års rammebevilgning, gjør vi vurderinger av fremtidsutsiktene. Dette gjelder ikke bare inntekt fra KD (Kunnskapsdepartementet) og nivået på ubrukte bevilgninger, men også utviklingen i totale inntekter og styringen av totaløkonomien.

Det vurderes at NTNU fortsatt har en robust bevilgningssituasjon, men at det er økt usikkerhet om både fremtidige bevilgninger og totale kostnader til de store investeringstiltakene som NTNU er involvert i. Det er betydelig usikkerhet omkring hvordan verdenssituasjonen utvikler seg, noe som kan påvirke både den generelle prisveksten i samfunnet og de prioriteringene som gjøres fra regjeringen. Samtidig er det usikkerhet i forbindelse med både fremdrift og totalkostnad for Campussamling og Norsk havteknologisenter, som kan gi NTNU økte kostnader. Vår vurdering er at vi må belage oss på trangere rammer fremover, og at en kombinasjon av stagnerende bevilgninger og økte forventinger, tvinger NTNU til å prioritere skarpere. Strategioppfølging og planlegging vil derfor foregå under større usikkerhet enn det som er ønskelig.

NTNU har høye ambisjoner innen forskning, og ekstern finansiering er nødvendig for at vi skal oppnå våre målsetninger. Vi finansierer forskning med midler fra Forskningsrådet, EU og fra næringsliv og offentlig sektor. Alle disse finansieringskildene er det nå knyttet usikkerhet til. Vi vil i tiden fremover søke finansiering fra kilder og virkemidler vi kjenner godt, men også fra kilder vi så langt har mindre erfaring med. Dette vil være både nasjonale, internasjonale, offentlige og private. Vi vil arbeide for gode rammebetingelser og et forutsigbart ressursgrunnlag for forskning. For at NTNU skal kunne bidra er det viktig at de overordnede forskningspolitiske prioriteringene og innretningen på konkrete satsinger og utlysninger treffer NTNUs faglige profil. Det gjelder både nasjonalt og i EUs virkemidler.

NTNU har i 2024 vedtatt ny intern finansieringsmodell som er tilpasset den nye nasjonale finansieringsmodellen for universitets- og høyskolesektoren. Denne ble innført fra og med budsjettåret 2025.

Ny nasjonal finansieringsmodell kan over tid føre til en forskyvning i bevilgningene mellom institusjonene basert på endringer i utdanningsporteføljen. Institusjoner med vekst i forskningsaktivitet vil ikke nødvendigvis oppleve økt bevilgning. Bevilgningene vil variere avhengig av endringer i utdanningsporteføljen, doktorgrader og politiske føringer. Det er derfor viktig å rette oppmerksomheten mot hvordan forskning skal ivaretas i arbeidet med den nye interne finansieringsmodellen.

Forholdene nevnt over gjenspeiler seg i både fakultetenes og fellesadministrasjonens langtidsbudsjetter. Konsekvensen av reduserte bevilgninger medfører krevende prioriteringer for å sikre forsvarlig drift og tilstrekkelig økonomisk handlingsrom i langtidsbudsjettperioden. Flere fakultet står i en utfordrende økonomisk situasjon som krever tydelig ledelse, og det er iverksatt tiltak for å sørge for nødvendig omstilling og for å tilpasse aktivitetsnivå til endrede rammer.

5. 3 NTNUs budsjett 2025

For 2025 er NTNU sin bevilgning over KD sitt budsjett på 8,245 milliarder kroner. Samlet viser bevilgningsrammen i 2025 en realnedgang på 43 millioner kroner. Tabellen under oppsummerer estimert rammefordeling for perioden 2025 – 2028. Bevilgningskuttene er fordelt videre til fakulteter og Fellesadministrasjonen på tilsvarende måte som KD har fordelt kutt til NTNU. Bevilgninger knyttet til nye studieplasser er fordelt til de fakultetene som skal ha plassene.

Gitt i 100 kroner, faste 2025-kroner	2024	2025	*Realendring*	2026	2027	2028
Ramme drift fakultetene og VM	4 925 488	4 912 817	*-12 670*	4 864 093	4 844 945	4 799 901
Ramme drift enhetene i Fellesadministrasjonen	1 682 721	1 365 957	*-316 764*	6 214 680	6 178 599	1 317 029
Sum driftsramme (RD)	6 608 209	6 278 774	*-329 435*	6 214 680	6 178 599	6 116 930
Usikkerhetsmargin	69 990	67 470	*-2 520*	67 470	67 470	67 470
Felles investeringsmidler	110 726	110 726	*0*	110 726	110 726	110 726
Medlemskontigent, internhusleie, fellesareal mm.	383 872	385 997	*2 124*	419 105	388 782	375 666
Sum fellestiltak	564 589	564 193	*-396*	597 301	566 978	553 862
Ramme strategi- og omstillingsmidler (RSO)	497 097	494 678	*-2 419*	492 272	487 129	480 997
Ramme rekruteringsstillinger (RRS)	617 982	600 760	*-17 222*	594 046	582 935	564 686
Ramme felles (RF)		306 231	*306 231*	306 231	303 168	300 136
Rammebevilgning fra KD	8 287 877	8 244 636	*-43 241*	8 204 530	8 118 810	8 016 610

Tabell 4.5: Estimert rammefordeling for perioden 2025 – 2028.

Ramme rekrutteringsstillinger (RRS) er bevilgning til dekning av frie og øremerkede rekrutteringsstillinger. KD øremerker ikke lenger rekrutteringsstillinger, men NTNU velger likevel å videreføre tidligere KD-øremerkinger til rekrutteringsstillinger på samme nivå som tidligere. Årsaker til dette er blant annet usikkerheter knyttet til nivået på eksternt finansierte rekrutteringsstillinger gjennom Forskingsrådet, og fakultetenes stramme økonomiske situasjon.

Ramme strategi og omstilling (RSO) finansierer / delfinansierer store strategiske satsinger, omstillingsaktivitet og andre fellestiltak på NTNU-nivå. Strategi og omstillingsmidler (RSO) er et virkemiddel for å nå målene i strategien vår og for å gjennomføre nødvendig omstilling i organisasjonen. Midlene bidrar også til å bygge opp under NTNUs profil og egenart gjennom strategisk faglige og administrative satsinger. Blant tiltak som finansieres finner vi tematiske satsinger, Onsager Fellows, forskings- og utdanningsinfrastruktur, prosjekter som støtter opp under NTNU sin digitaliseringsstrategi og rekkefølgekravene i forbindelse med campussamling. Andelen RSO skal utgjøre minimum 6 % av total bevilgning. Dette tilsvarer 494 millioner kroner i 2025.

Ramme felles (RF) er etablert fra 2025 for å sørge for kostnadsbesparelse og bedre styring for større kostnadselementer som bør sees i sammenheng i NTNUs økonomi. Dette inkluderer kostnader til felles programvare, lisenser og kostnader til publisering. RF finansieres ved at bevilgning flyttes fra ramme drift for de fellesadministrative enhetene, som tidligere har vært belastet for kostnaden, som nå vil belastes av denne rammen.

NTNU budsjetterer i 2025 med høyere kostnader enn inntekter, og planlegger en nedbygging av ubrukte bevilgninger med 234 millioner kr. Nedbyggingen av ubrukt bevilgning har i stor grad sammenheng med forpliktede investeringer gjengitt i NTNU sin investeringsplan, hvor oppgraderingen av kjemiblokk 5 budsjetterer med 200 millioner kroner av ubrukt bevilgning fra tidligere år. I tillegg forventes en BOA-aktivitet på litt svakere enn nivået i 2024, som vil si om lag 2,4 milliarder kr.

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

Foto: Aleksander Båtnes/NTNU

6

ÅRSREGNSKAP

6.1 Ledelseskommentarer til regnskapet for 2024

1. Regnskapsavleggelsen
Regnskapet er avlagt i tråd med gjeldende statlige regnskapsstandarder og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet følger bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement og med opplysning om eventuelle avvik.

Regnskapet gir etter Rektors vurdering et riktig bilde av resultatene og den økonomiske situasjonen pr. 31.12.2024.

2. Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap, inkludert en omtale av den økonomiske driften
NTNU har i budsjettet for året 2024 lagt opp til et resultatmessig underskudd på 31 mill. kr. (nedbygging av ubrukte bevilgninger). Resultatregnskapet for 2024 viser regnskapsmessige overskudd på 148 mill. Det er et positivt avvik i forhold til det budsjetterte resultatet på 179 mill.

2024 var et krevende år for NTNU for å tilpasse aktiviteten til framtidige reduserte ramme og arbeide for å skape et økonomisk handlingsrom. I 2024 ble det gjennomført flere økonomiske innsparingstiltak som er årsak til avvik mellom budsjett og regnskap. Det er knyttet til utsatte investeringer og reduserte driftskostnader i hele organisasjonen. Lønnskostnadene er lavere enn budsjettert og knyttes til ansettelseskontroll i siste halvdel av 2024. På inntektssiden ser vi også lavere inntekter enn budsjettert, spesielt gjelder dette overføring fra BOA-økonomien. Dette virker motsatt og bidrar til å dempe det positive budsjettavviket.

Den økonomiske aktiviteten er på tilsvarende nivå i 2024 som i 2023 korrigert for pris- og lønnsvekst. Lønnskostnadene er 1,8% høyere enn i 2023, mens driftskostnaden har tilsvarende nedgang. NTNU hadde 278 færre årsverk ved utgangen av 2024 enn ved utgangen av 2023.

BOA-aktiviteten er totalt på 2657 mill. pr. 3. tertial 2024. Dette er en liten økning på 34 mill. sammenlignet med regnskapet for 2023. Det er nedgang i aktiviteten knyttet til prosjekter finansiert av NFR på 114 mill. Aktivitetene knyttet til prosjekter finansiert av EU øker med 85 mill. og statlig finansierte prosjekter øker aktiviteten med 54 mill. kr.

NTNU forventer redusert økonomisk handlingsrom i langtidsbudsjettperioden. Konsekvensen av reduserte bevilgninger er at omstillingsarbeidet fortsetter i hele langtidsperioden. Omstillingsarbeidet har vært krevende i 2024 og sluttpakker som virkemiddel ble tatt i bruk. Flere av tiltakene får først økonomisk effekt fra 2025 slik at omstillingsarbeidet vil pågå i flere år framover.

3. Omtale av utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet
Sum avsatt andel til bevilgningsfinansiert aktivitet er pr. 31.12.24 på 836 mill. kr, av dette er 824 mill. kr knyttet til bevilgning fra Kunnskapsdepartementet noe som utgjør ca. 10,3 % av årets bevilgning. Avsetninger knyttet til bevilgning fra andre departement utgjør 12 mill. kr. Avsetning knyttet til Kunnskapsdepartementet er økt med 147 mill. kr. i 2024.

Av avsetningen pr. 31.12.24 er 506 mill. kr knyttet til forslått investeringsplan ved NTNU. Resten av avsetningene mot Kunnskapsdepartementet pr. 31.12.2024 er på 318 mill. kr som tilsvarer 4% av bevilgningene. NTNU har et styringsmål om 5 % avsetningsnivå utenom vedtatte investeringsplan. Vurderingen er gjort for å håndtere nødvendige omstillingsbehov og risiko ved eksternfinansiert aktivitet. Det er store investeringsbehov framover knyttet til campussamling, vedlikehold av egne bygg, forskningsinfrastruktur og digital infrastruktur.

4. Omtale av gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere i perioder.
Ny investeringsplan vil bli vedtatt i styremøtet i mars 2025. Den foreslåtte investeringsplanen for årene 2025 til 2030 er totalt på 635 mill.kr. Av dette er det foreslått at 506 mill. finansieres av avsetninger.

I 2024 har det blitt realisert investeringer fra investeringsplanen på 146 mill. Den størst summen på 84 mill. er brukt på rehabilitering av Kjemiblokk 5 på Gløshaugen som nå er godt i gang. Rehabilitering av Kjemiblokk 5 på Gløshaugen ble startet i 2023. Arbeidet vil pågå fram til 2026 og budsjetterte kostnader er forpliktet i investeringsplanen. Av mindre investeringer i investeringsplanen er brukerutstyr Helgasetr og teknisk/vitenskapelig utstyr ved fakultetene delvis utsatt. Det har vært innflytting i nybygget Helgasetr i august 2024. I investeringsplanen var det planlagt kjøp av brukerutstyr for 46 mill. kr i 2024. Det ble investert 32,7 mill. til dette formålet i 2024. På grunn av litt forsinkelse i bestilling/levering blir resten av utstyret planlagt gjennomført i 2025.

Byggearbeidet med Norsk havteknologisenter startet i 2022, og i august åpnet de to første laboratoriene på Torgard i Trondheim. Planleggingsarbeidet med realisering av utstyr til Fjordlab er godt i gang. Brukerutstyret anskaffes av NTNU, og Statsbygg stiller deler av prosjektets styringsramme disponibel for NTNU finansiert over kapittel 530 post 45.

Campussamling skal legge til rette for at NTNU får samlet store deler av sin virksomhet i Trondheim rundt Gløshaugen, og blir gjennomført gjennom syv delprosjekter. Campussamling fikk oppstartsbevilgning i Statsbudsjettet for 2024. I forbindelse med vedtaket forutsettes det at NTNU finansierer investeringskostnadene som følge av campussamling (rekkefølgekravene). Disse kostnadene er tatt inn i periodisert forpliktet investeringsplan fra og med 2024. I den sammenheng er gangvei mellom Elgeseter og Gløshaugen planlagt og synliggjort i investeringsplanen.

I 2024 ble det vedtatt en masterplan for bygg- og campusutvikling 2025-2050. I framtidige investeringsplaner vil det konkretiseres hvilke prosjekter som NTNU har økonomisk bæreevne til å realisere.

5. Revisjon
Institusjonen revideres av Riksrevisjonen

Trondheim 10. februar 2025

Bjørn Haugstad
Direktør for organisasjon og infrastruktur

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.

Vedtak i styret 6. mars 2025

Styret vedtar årsregnskap for 2024

Remi Eriksen
Styreleder

Bente M. Stallknecht

Marius Værdal

Nina Refseth

Anne Elster

Bjørn Helge Skallerud

Ingrid Bouwer Utne

Kim Rainer Mattson

Peder Brenne

Malin Høgsand Leirvåg

Odd Arne Fosse

6.2 Prinsippnote SRS

Generelt
Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper
Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer
Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Grunnbevilgning fra departementet som er ment å finansiere ordinære driftsaktiviteter er opptjent pr. 31.12 hvis ikke institusjonen eller departementet har satt konkrete og målbare krav til gjennomføring av aktiviteten. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter
Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader
Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner
SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler
Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler
Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner og annet IKT-utstyr med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare
Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler
Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital* avsnitt CI Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell
Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Forskningskonsesjon laks
NTNU eier en forskningskonsesjon på laks. Det er inngått en avtale med en ekstern aktør som drifter konsesjonen. NTNU har vurdert det slik at varelageret av laks ikke skal oppføres i regnskapet som varebeholdning utfra en vurdering av risiko og kontroll over beholdningen

Fordringer
Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta
Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital
Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler
Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømsoppstilling
Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser
Selvassurandørprinsipp
Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning
Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Foto: Ina-Kristin Sundet/NTNU

6.3 RESULTATREGNSKAP

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	8 102 637	7 812 577	RE.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	2 491 850	2 492 433	RE.3
Inntekt fra gebyrer	1			RE.2
Salgs- og leieinntekter	1	533 494	454 771	RE.5
Andre driftsinntekter	1	69 530	205 495	RE.6
Sum driftsinntekter		*11 197 512*	*10 965 277*	*RE.7*
Driftskostnader				
Varekostnader		212	558	RE.9
Lønnskostnader	2	7 526 682	7 390 702	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	697 516	714 285	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5			RE.13
Andre driftskostnader	3	2 859 569	2 967 448	RE.10
Sum driftskostnader		*11 083 979*	*11 072 993*	*RE.14*
Driftsresultat		**113 533**	**-107 716**	**RE.15**
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	40 143	27 147	RE.16
Finanskostnader	6	5 875	10 871	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		*34 268*	*16 276*	*RE.18*
Resultat av periodens aktiviteter		**147 801**	**-91 440**	**RE.21**
Avregninger og disponeringer				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-147 378	113 230	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-423	-21 790	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		*-147 801*	*91 440*	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9			RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9			RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		*0*	*0*	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10			RE.33
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning				RE.32
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		*0*	*0*	RE.34

6.4 BALANSE

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Programvare og lignende rettigheter	4	30 495	34 536	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4			AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		*30 495*	*34 536*	*AI.1*
II Varige driftsmidler				
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	6 820 203	6 848 696	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	880 306	948 782	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	471 728	533 560	AII.03
Anlegg under utførelse	5	609 356	515 598	AII.04
Infrastruktureiendeler	5			AII.06
Sum varige driftsmidler		*8 781 594*	*8 846 635*	*AII.1*
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	64 476	64 476	AIII.03
Obligasjoner				AIII.04
Andre fordringer	11A			AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		*64 476*	*64 476*	*AIII.1*
Sum anleggsmidler		**8 876 564**	**8 945 646**	**AIV.1**
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	338	427	BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		*338*	*427*	*BI.3*
II Fordringer				
Kundefordringer	13	346 561	455 914	BII.1
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	92 569	48 772	BII.3
Andre fordringer	14	160 869	145 956	BII.2
Sum fordringer		*599 999*	*650 641*	*BII.4*
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	3 417 824	3 122 347	BIV.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	22 313	34 884	BIV.2A
Andre bankinnskudd	17	670 900	549 776	BIV.2B
Kontanter og lignende	17			BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		*4 111 038*	*3 707 007*	*BIV.4*
Sum omløpsmidler		**4 711 374**	**4 358 075**	**BIV.5**
Sum eiendeler drift		**13 587 939**	**13 303 721**	**BIV.6**
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer				
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9			BV.01
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	BV.1A
Sum eiendeler		**13 587 939**	**13 303 721**	**BV.1**

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskapital				
Innskutt virksomhetskapital	8	40	40	CI.01
Opptjent virksomhetskapital	8	357 638	357 215	CI.03
Sum virksomhetskapital		*357 678*	*357 255*	*CI.1*
II Avregninger				
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	836 110	688 733	CII.02
Sum avregninger		*836 110*	*688 733*	*CII.1*
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	8 812 089	8 881 171	CIII.01
Ikke inntektsført bevilgning	15 III			CIII.02
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		**8 812 089**	**8 881 171**	**CIII.1A**
Sum statens kapital		**10 005 877**	**9 927 158**	**SK.1**
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	14 103	22 949	DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		*14 103*	*22 949*	*DI.3*
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld				DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		*0*	*0*	*DII.1*
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		567 474	569 196	DIII.1
Skyldig skattetrekk og andre trekk		237 347	286 506	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		337 704	311 417	DIII.3
Avsatte feriepenger		614 943	615 705	DIII.4
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	514 960	444 480	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	191 420	125 227	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18	1 104 111	1 001 084	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		*3 567 958*	*3 353 614*	*DIII.7*
Sum gjeld		**3 582 062**	**3 376 563**	**DIII.9**
Sum statens kapital og gjeld drift		**13 587 939**	**13 303 721**	**CD.1**
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer				
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10B			DIV.01
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				DIV.02
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		*0*	*0*	*DIV.1*
Sum statens kapital og gjeld		**13 587 939**	**13 303 721**	**SKG.1**

6.5 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Budsjett 2025	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	7 986 118	7 748 564	8 244 637	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	47 438	86 035	21 805	KS.1B
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	367 906	323 994	295 103	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer	2 553 484	2 242 380	2 499 112	KS.6
innbetaling av refusjoner	0	0	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0	KS.9A
andre innbetalinger	247 807	355 319	240 410	KS.10
Sum innbetalinger	*11 202 753*	*10 756 292*	*11 301 067*	*KS.INN*
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	7 576 603	7 343 964	7 683 760	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	0	0	0	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-26 286	-49 657	-20 000	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger	2 629 680	2 349 040	2 718 826	KS.15
Sum utbetalinger	10 179 997	9 643 347	10 382 586	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	**1 022 756**	**1 112 944**	**918 481**	**KS.OP**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	12 989	6 104	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-631 714	-736 661	-779 090	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	22 913	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)	0	0	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)	0	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	**-618 725**	**-707 644**	**-779 090**	**KS.INV**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskapital (+)	0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)	0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	**0**	**0**	**0**	**KS.FIN**
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3C
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3D
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0	KS.14BI
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0	KS.3A
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)	0	0	0	KS.3B
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	**0**	**0**	**0**	**KS.OVF**
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	**0**	**0**	**0**	**KS.24A**
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	404 031	405 301	139 391	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 707 007	3 301 706	0	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	4 111 038	3 707 007	139 391	KS.BEH

* Avstemming	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	147 378	-113 230	KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	423	21 790	KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler	3 280	5 026	KS.28
ordinære avskrivninger	697 516	714 285	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0	0	KS.30
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-631 714	-736 661	KS.34
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-69 082	22 022	KS.37
endring i ikke inntektsført bevilgning	0	0	KS.40
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	89	50 171	KS.38
endring i kundefordringer	109 352	-30 386	KS.39
endring i leverandørgjeld	-1 723	339 527	KS.42
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	70 479	-245 617	KS.40A
effekt av valutakursendringer	0	0	KS.43
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	618 725	707 644	KS.46
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	KS.48
endring i andre tidsavgrensningsposter	78 032	378 374	KS.47
*Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter**	*1 022 756*	*1 112 944*	*KS.AVS*

6.8 BEVILGNINGSOPPSTILLING

Prinsipper for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2024 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2024

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	Referanse
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	7 981 118	BRIII.011
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0	BRIII.015
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, *kan nyttes under post 70*	0	BRIII.016
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*	0	BRIII.017
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, *kan nyttes under post 21*	0	BRIII.018
226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	21	Spesielle , kan overføres	5 000	BRIII.019
260	Formålet/virksomheten			0	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten	50		0	BRIII.019
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)				*7 986 118*	*BRIII.01A*
328	Museer m.m	78	Andre museums - og kulturvern-tiltak	2 641	BRIII.021
714	Folkehelse	79	Andre tilskudd, kan overføres, kan nyttes under post 21	7 350	BRIII.021
761	Omsorgstjeneste	75	Andre kompetansetiltak	9 893	BRIII.021
1400	Klima og miljødepartementet	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres	1 566	BRIII.021
1600	Finansdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter , kan overføres	12 770	BRIII.021
	Kultur og likestillingsdepartementet			9 200	BRIII.021
	Helse og omsorgsdepartementet			1 000	BRIII.021
	Direktoratet for høyere utdanning			3 018	BRIII.021
Sum tildelinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				*47 438*	*BRIII.02*
Sum utbetalinger i alt				**8 033 556**	**BRIII.1**
2xx	[Formålet/Virksomheten]	xx	Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår[3)]	0	BRIII.020
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				**8 033 556**	**BRIII.1A**

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport[1)]	**Note**	**Regnskap 31.12.2023**	**Referanse**
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	3 122 347	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)		295 477	BRII.002
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	**17**	**3 417 824**	**BRII.1**
Øvrige bankkonti Norges Bank[2)]			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	34 884	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)		-12 571	BRII.022
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	**17**	**22 313**	**BRII.2**

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2024	31.12.2023	Endring	Referanse
6001/ 8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	3 417 824	3 122 347	295 477	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	BRI.012
6402xx/ 8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		22 313	34 884	-12 571	BRI.015

[1] Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

[2] Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

[3] Ved tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår, skal det spesifiseres under oppstillingen hva dette gjelder

6.7 NOTER

NOTE 1 SPESIFIKASJON AV DRIFTSINNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Budsjett 2025	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	7 986 118	7 748 564	8 244 637	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-631 714	-736 661	-779 090	N1.3
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	697 516	714 285	710 000	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	3 280	354	0	N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet[1]	0	0	0	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	***8 055 200***	***7 726 542***	***8 175 547***	***N1.10***
Inntekt fra bevilgninger fra andre departement				
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement[1]	47 438	86 035	21 805	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	***47 438***	***86 035***	***21 805***	***N1.19***

[1] Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger *(linje RE.1 i resultatregnskapet)*	***8 102 637***	***7 812 577***	***8 197 352***	***N1.20***

Gebyrer og lisenser[1] [2]				
Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum inntekt fra gebyrer *(linje RE.2 i resultatregnskapet)*	***0***	***0***	***0***	***N1.66***

[1] Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater[1]

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	566 412	518 572	492 210	N1.21
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	566 412	518 572	492 210	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	757 254	844 459	740 523	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	311 068	337 393	320 100	N1.23A
Periodens netto tilskudd fra NFR	1 068 322	1 181 852	1 060 623	N1.29A
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	***1 634 735***	***1 700 424***	***1 552 833***	***N1.31***

[1] Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet[1)]

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	2 417	981	1 967	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	1 774	1 740	810	N1.22B
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	4 190	2 721	2 777	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	39 820	42 185	31 002	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	102 520	90 021	111 226	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	181 521	186 009	181 803	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	63 258	91 024	44 932	N1.32D
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	387 119	409 240	368 963	N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	209 213	123 894	269 101	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	166 150	177 507	168 150	N1.35B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	375 363	301 402	437 251	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	43 499	40 239	26 427	N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	37 880	30 490	39 870	N1.36B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	81 379	70 729	66 297	N1.36C
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	***848 052***	***784 092***	***875 288***	***N1.38***

[1)] Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

Inntektsførte gaver[1)]

Inntektsførte gaver	9 064	7 917	9 991	N1.40A
Sum inntektsførte gaver	***9 064***	***7 917***	***9 991***	***N1.43***

[1)] Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer *(linje RE.3 i resultatregnskapet)*	***2 491 850***	***2 492 433***	***2 438 112***	***N1.44***

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet[1)]

Statlige etater	49 126	42 795	42 768	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 931	2 665	3 231	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	2 786	3 952	372	N1.51
Næringsliv/privat	107 091	78 748	96 582	N1.52
Andre	4 655	2 617	3 603	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	***165 589***	***130 778***	***146 556***	***N1.55***

[1)] Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Inntekter fra kurs og seminarer	35 641	47 765	11 545	N1.56
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift/lokaler	105 513	104 633	142 931	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter	149 393	104 465	140 627	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter1)	0	0	0	N1.57
Egenbetaling fra studenter	68 655	64 411	0	N1.58
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	8 704	2 720	0	N1.58A
Sum andre salgs- og leieinntekter	**367 906**	**323 994**	**295 103**	**N1.59**
Sum salgs- og leieinntekter *(linje RE.5 i resultatregnskapet)*	**533 494**	**454 771**	**441 659**	**N1.60**

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter 1	59 821	199 745	23 092	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter[1)]	0	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	***59 821***	***199 745***	***23 092***	***N1.65***

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.[1)]

Salg av eiendom	8 553	0	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	1 129	0	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	26	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultat-regnskapet)	**9 709**	**0**	**0**	**N1.48**

[1)] Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	***11 197 512***	***10 959 526***	***11 100 215***	***N1.67***

	31.12.2024	**31.12.2023**	**Referanse**
Inntekter fra utlandet[1)]			
Inntekter fra EU	0	0	N1I.01
Inntekter fra næringsliv	0	0	N1I.02
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	0	0	N1I.03
Inntekter fra universiteter	0	0	N1I.04
Andre inntekter utland	0	0	N1I.05
Sum inntekter fra utland	***0***	***0***	***N1I.1***

[1)] Frivillig å fylle ut dette avsnittet.

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement
Det er en nedgang totalt i inntekt fra andre departement. Årsaken er en omklassifisering av inntekt på MNOK 40,2 fra inntekt fra andre departement til BOA bidrag.

NOTE 2 - LØNNSKOSTNADER

DEL 1

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	**31.12.2023**	**Referanse**
Lønn*	5 421 642	5 391 453	N2.1
Feriepenger	648 057	651 801	N2.2
Arbeidsgiveravgift*	929 040	937 916	N2.3
Pensjonskostnader[1)]	557 024	441 905	N2.4
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-)[2)]	0	0	N2.12
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-203 619	-208 981	N2.5
Andre ytelser	174 539	176 607	N2.6
Sum lønnskostnader	**7 526 682**	**7 390 702**	**N2.7**
Antall utførte årsverk:	**7 726**	**8 004**	**N2.8**

[1)] Pensjonskostnaden i 2024 er basert på et estimat for pensjonspremien beregnet av SPK, og ikke faktisk pensjonspremie. Dette skyldes at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november 2024. Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjør 9,39 prosent for 2024. For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 8,8 prosent.

[2)] Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader)

**På bakgrunn av lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdig før i slutten av november, har ikke NTNU utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. NTNU har derfor gjort et estimat for lønnsavsetning for det sentrale lønnsoppgjøret som utgjør kr 107 749 327. Lønnsavsetningen inkluderer feriepenger, og det er avsatt for arbeidsgiveravgift av lønnsavsetningen.*

NTNU har ikke lagt egne midler i lønnsforhandlingene for 2024

NTNU har 7725,6 årsverk per desember 2024. Dette er en reduksjon på totalt 278,0 årsverk siden desember året før, og tilsvarer 3,6 prosent. Den største økningen i antall årsverk finner vi innen kategorien mellomlederstillinger, som har økt med 19,6 årsverk fra desember 2023 til desember 2024. Lederstillingene økte samtidig med 2,0 årsverk. Andre drifts- og vedlikeholdsstillinger økte med 12,2 fra 2023 til 2024.

Den største reduksjonen i årsverk finner vi blant rekrutteringsstillingene som samlet er redusert med 135,5 årsverk. Av dette står stipendiatstillingene for den største reduksjonen, med en nedgang på 113,3 årsverk fra 2023 til 2024. Undervisnings- og forskerstillinger er redusert med 75,7 årsverk i samme periode. Innen denne kategorien stod universitetslektorstillinger og førsteamanuensisstillinger samlet for en reduksjon på 87,9 årsverk. Samtidig økte antall årsverk i professorstillinger med 22,5 årsverk. Det er også betydelig reduksjon i antall årsverk i kategoriene ingeniørstillinger, hjelpestillinger for undervisning og forskning, samt saksbehandler-/utrederstillinger.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 845 112	14 140	1 859 252	N2I.01
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		334 425	334 425	N2I.02
Administrerende direktør			0	N2I.03

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2024.

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Husleie	662 299	607 351	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	114 225	85 068	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	16 948	18 954	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	189 968	202 818	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	62 048	63 672	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	226 253	304 161	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	352	227	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	117 078	77 349	N3.7
Kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen	863	1 698	N3.8C
Kjøp av andre konsulenttjenester	152 506	206 669	N3.8A
Kjøp av andre fremmede tjenester	373 347	348 227	N3.8B
Reiser og diett	293 143	320 242	N3.9
Øvrige driftskostnader[1)]	650 539	731 012	N3.10
Sum andre driftskostnader	**2 859 569**	**2 967 448**	**N3.11**

[1)] Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler.

	Type eiendel						
	Immateriel-le eiendeler	Tomter, bygnin-ger og annen fast eiendom	Maskiner og transport-midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Infrastruktur-eiendeler	**Sum**	DBH-referanse
Varighet inntil 1 år		69 210	14 667	5 647		89 524	N3I.01
Varighet 1-5 år	53 496	127 835	1 615	14 731		197 676	N3I.02
Varighet over 5 år	26 463	465 254	414	46		492 177	N3I.03
Kostnadsført leiebetaling for perioden	79 958	662 299	16 696	20 423		779 377	N3I.1

NOTE 4 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2023	54 154	0	54 154	N4.1
+ tilgang i 2024 (+)	5 831	0	5 831	N4.2
- avgang til anskaffelseskost i 2024 (-)	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2024	**59 985**	**0**	**59 985**	**N4.4**
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger i 2024 (-)	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	-19 618	0	-19 618	N4.7
- ordinære avskrivninger i 2024 (-)	-9 872	0	-9 872	N4.8
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2024 (+)	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2024	**30 495**	**0**	**30 495**	**N4.10**
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	**0**	**0**	**0**	**N4.13**

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transport-midler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l	Sum	Referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2023	802 202	13 986 345	515 597	0	2 339 626	1 120 887	18 764 658	N5.1
+ tilgang nybygg i 2024 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg i 2024 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger i 2024 (+)	6 615	-8 401	388 948	0	127 948	110 772	625 883	N5.21
- avgang anskaffelseskost i 2024 (-)	0	-11 047	0	0	-1 384	-3 182	-15 614	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	282 519	-295 189	0	12 670	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2024	**808 817**	**14 249 417**	**609 356**	**0**	**2 478 861,51**	**1 228 477**	**19 374 928**	**N5.5**
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger i 2024 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	-7 939 851	0	0	-1 390 845	-587 327	-9 918 024	N5.8
- ordinære avskrivninger i 2024 (-)	0	-306 436	0	0	-208 605	-172 603	-687 644	N5.9
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2024 (+)	0	8 256	0	0	895	3 182	12 334	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2024	**808 817**	**6 011 386**	**609 356**	**0**	**880 306**	**471 728**	**8 781 594**	**N5.11**
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen av-skrivning	dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:								
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	11344	0	0	1619	26	12989	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	-2790	0	0	-490	0	-3280	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	**0**	**8553**	**0**	**0**	**1129**	**26**	**9709**	**N5.14**

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som «utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler» .

Linjen andre tilganger i 2024 på bygninger og annen fast eiendom er negativ. Det skyldes reversering av en periodisering fra 2023 med MNOK 12,6.

NOTE 6 FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	35 431	1 645	N6.1
Valutagevinst (agio)	4 697	7 242	N6.2
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	N6.2B
Annen finansinntekt	15	18 259	N6.3
Sum finansinntekter	**40 143**	**27 147**	**N6.4**
Finanskostnader			
Rentekostnad	141	541	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0	N6.6
Valutatap (disagio)	5 734	10 330	N6.7
Annen finanskostnad	0	0	N6.8
Sum finanskostnader	**5 875**	**10 871**	**N6.9**
Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..			
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap[1)]	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	**0**	**0**	**N6.11**

[1)] Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Det er bokført renteinntekter på MNOK 34,1 på valutakonto i Euro som er utenfor statens konsernkontoordning. Dette er renteinntekter for 2023 og 2024. Rentene er inntektsført på bakgrunn av rundskriv R-101 av 9. desember som fastslår at nettobudsjetterte virksomheter ikke skal overføre renteinntekter til overordnet departement.

NOTE 8 INNSKUTT OG OPPTJENT VIRKSOMHETSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskapital:	*Beløp*	*Referanse*
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2023	40	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.015
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2024	**40**	**N8I.1**

Bunden opptjent virksomhetskapital:		
Bunden opptjent virksomhetskapital pr. 31.12.2023	64 436	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0	N8I.023
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden opptjent virksomhetskapital 31.12.2024	**64 436**	**N8I.2**
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskapital 31.12.2024	**64 476**	**N8I.SUM**
Annen opptjent virksomhetskapital:		
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	292 779	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	423	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	0	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2024	**293 202**	**N8II.1**
Sum virksomhetskapital 31.12.2024	**357 678**	**N8.TOTAL**

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifikasjon og gruppering av opptjent virksomhetskapital på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskapital til underliggende driftsenheter)

Virksomhetskapital ved enhetene		
Virksomhetskapital ved enhetene 01.01	216 249	
Ny avsetning 2024	423	
Benyttet andel 2024	-6 590	
Virksomhetskapital ved enhetene 31.12.2024 * se spesifikasjon under	**210 082**	
Spesifikasjon bundet egenkapital:		
Bokført verdi balanseførte aksjer og leieboerinnskudd jfr. Note 11	64 476	
Bokført verdi innskutt virksomhetskapital - aksjer	-40	
Netto verdi balanseførte aksjer	**64 436**	

***Spesifikasjon Virksomhetskapital ved enhetene.**

	IB	Ny avsetning	Benyttet andel	UB
	2024	2024	2024	2024
Fakultetene				
ØK	8 034			8 034
AD	3 802			3 802
HF	3 216	-56		3 161
IE	27 931	-209	-1 072	26 650
IV	88 612		-1 292	87 320
MH	12 218	688		12 906
NV	20 540		-1 226	19 315
SU	20 457			20 457
VM	11 289		-3 000	8 289
Andre enheter inkl. NTNU Videre	20 149			20 149
Sum virksomhetskapital ved enhetene	**216 249**	**423**	**-6 590**	**210 082**

NOTE 11 INVESTERINGER I AKSJER OG SELSKAPSANDELER

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons-nummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme-andel	Årets resultat i selskapet*	Balanseført egenkapital i selskapet**	Balanseført verdi i virksomhetens regnskap	Kostpris rapportert til kapital-regnskapet	Referanse
Aksjer										
Leiv Eiriksson Nyskaping AS	984829906	19.08.2002	40 000	2,7 %	2,7 %	-3 000	15 056	40	40	N11.010
NTNU Technology Transfer AS	986251782	22.10.2003	6 100 000	85,0 %	85,0 %	-33 024	23 042	7 000	7 000	N11.010
Vangslund AS	946091693	28.06.2005	398	100,0 %	100,0 %	9 086	94 526	48 059	48 059	N11.010
NTNU Samfunnsforskning AS	986243836	13.11.2003	1 000	100,0 %	100,0 %	9 414	29 762	6 011	6 011	N11.010
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	988067075	18.01.2005	60	13,0 %	13,0 %	1 124	6 395	300	300	N11.010
NTNU Ocean Training AS	997761987	02.12.2011	100	100,0 %	100,0 %	402	3 760	115	115	N11.010
Møreforsking AS	991436502	22.06.2007	2 163	19,2 %	19,2 %	1 527	5 405	2 948	2 948	N11.010
Vitensenteret Innlandet AS	986387625	10.02.2011	3	3,0 %	3,0 %	578	12 256	3	3	N11.010
Sum aksjer			**6 143 724**			**-13 892**	**190 202**	**64 476**	**64 476**	**N11.1**
Andeler (herunder leieboerinnskudd)										
Selskap 1			0			0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0			0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0	N11.022
Sum andeler			**0**			**0**	**0**	**0**	**0**	**N11.2**
Balanseført verdi 31.12.2024						**-13 892**	**190 202**	**64 476**	**64 476**	**N11.3**

* *Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap*
** *Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap*
*** *Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen*

NOTE 12 BEHOLDNINGER AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Anskaffelseskost			
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.1
Varer under tilvirkning	0	0	N12.1
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0	N12.1
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	338	427	N12.2
Sum anskaffelseskost	**338**	**427**	**N12.3**
Ukurans			
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.4
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0	N12.4
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0	N12.4
Ukurans i innkøpte varer (ferdigvarer)	0	0	N12.5
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0	N12.5A
Sum ukurans	**0**	**0**	**N12.6**
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	**338**	**427**	**N12.7**

NOTE 13 KUNDEFORDRINGER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Kundefordringer til pålydende	349 224	458 576	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-2 662	-2 662	N13.2
Sum kundefordringer	**346 561**	**455 914**	**N13.3**

NOTE 14 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	0	N14.1
Reiseforskudd	28 496	26 000	N14.2
Personallån	951	509	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalt leie	77 271	47 359	N14.5A
Andre forskuddsbetalte kostnader	24 386	34 351	N14.5B
Andre fordringer	29 764	37 737	N14.6
Fordring på datterselskap mv.[1)]	0	0	N14.7
Sum andre fordringer	**160 869**	**145 956**	**N14.8**

[1)] Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

NOTE 15 AVREGNING BEVILGNINGSFINANSIERT OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITET MV. (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgnings-finansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

DEL I: INNTEKTSFØRTE BEVILGNINGER	Avsetning pr. 31.12.2024	Overført fra virksom-hets-kapital	Avsetning pr. 31.12.2023	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver					
Strategiske prosjekter	42 789	0	144 948	-102 159	N15I.011
Driftsoppgaver Fellesadministrasjonen og fakultetene	275 055	0	162 713	112 342	N15I.011
Andre oppgaver[1)]	0	0	0	0	N15I.012
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	**317 844**	**0**	**307 661**	**10 183**	**N15I.1**
Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.021
Andre oppgaver[1)]	0	0	0	0	N15I.022
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	**0**	**0**	**0**	**0**	**N15I.2**
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter					
Påkostning bygg ved fakultetene	4 653	0	4 653	0	N15I.061
CU Rekkefølgekrav - Infratstruktur	47 660	0	0	47 660	N15I.061
CU Rekkefølgekrav - Stabiliserende motfylling	23 250	0	0	23 250	N15I.061
CU Rekkefølgekrav - Utenomhusarbeid	120 000	0	0	120 000	N15I.061
EA Investeringsplan IT bygget	67 500	0	0	67 500	N15I.061
EA Investeringsplan Trapp Vestskråningen	25 000	0	0	25 000	N15I.061
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	**288 063**	**0**	**4 653**	**283 410**	**N15I.6**
Påbegynte investeringsprosjekter					
Campustorg/Sundebygget, Campus Ålesund	0	0	7 839	-7 839	N15I.031
Brukerutstyr Helgasetr	13 521	0	46 262	-32 741	N15I.031
Kjøp av eiendom Grensen	0	0	12 613	-12 613	N15I.031
Maskiner, verktøy og inventar ved fakultetene	0	0	510	-510	N15I.031
Teknisk/vitenskapelig utstyr ved fakultetene	4 100	0	11 950	-7 850	N15I.031
Rehabilitering av Kjemi 5	200 763	0	285 235	-84 473	N15I.031
SUM påbegynte investeringsprosjekter	**218 384**	**0**	**364 409**	**-146 026**	**N15I.3**
Andre formål					
Formål 1	0	0	0	0	N15I.041
Andre formål[1)]	0	0	0	0	N15I.042
SUM andre formål	**0**	**0**	**0**	**0**	**N15I.4**
Sum Kunnskapsdepartementet	**824 291**	**0**	**676 723**	**147 567**	**N15I.KD**
Andre departementer og finansieringskilder					
Andre departementer	11 820	0	12 010	-190	N15I.051
Andre oppgaver[1)]	0	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer og fiansieringskilder	**11 820**	**0**	**12 010**	**-190**	**N15I.5**
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	**836 110**	**0**	**688 733**	**147 377**	**N15I.5A**
Tilført fra annen virksomhetskapital				0	N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				**147 377**	**N15I.11**

DEL II: IKKE INNTEKTSFØRTE TILSKUDD, BIDRAG OG GAVER:

	Avsetning pr. 31.12.2024	Avsetning pr. 31.12.2023	Endring i perioden	Referanse
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)				
Tiltak/oppgave/formål	346 361	330 570	15 792	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål[1)]	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	**346 361**	**330 570**	**15 792**	**N15II.6**
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål	-258 272	-272 647	14 375	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål[1)]	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	**-258 272**	**-272 647**	**14 375**	**N15II.3**
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	-1 954	-734	-1 220	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål[1)]	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	**-1 954**	**-734**	**-1 220**	**N15II.4**
Andre bidragsytere				
Kommunale og fylkeskommunale etater	7 080	11 596	-4 516	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	53 407	47 877	5 530	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	156 141	110 459	45 682	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	11 979	17 569	-5 590	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	187 329	156 859	30 470	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	4 388	35 463	-31 075	N15II.051F
Sum andre bidrag[2)]	**420 324**	**379 823**	**40 501**	**N15II.051G**
Andre tilskudd og overføringer[3)]	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	**420 324**	**379 823**	**40 501**	**N15II.5**
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	**506 460**	**437 012**	**69 448**	**N15II.BB**
Gaver				
Tiltak/oppgave/formål/giver	8 500	7 469	1 031	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver[1)]	0	0	0	N15II.071
Sum gaver	**8 500**	**7 469**	**1 031**	**N15II.7**
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	**514 960**	**444 480**	**70 479**	**N15II.BBG**
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer[4)]	**889 453**	**848 663**	**0**	**N15II.8**

DEL III: IKKE INNTEKTSFØRTE BEVILGNINGER (UTSATT INNTEKTSFØRING)

	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål				
Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)	0	0	0	N15III.01
Driftsoppgaver (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	N15III.01
Sum tildelinger til driftsoppgaver	**0**	**0**	**0**	**N15III.1**
Investeringsformål				
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	*0*	*0*	*0*	*N15III.03*
Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)	*0*	*0*	*0*	*N15III.03*
Sum investeringsformål	**0**	**0**	**0**	**N15III.3**
Sum Kunnskapsdepartementet	**0**	**0**	**0**	**N15III.4**

Andre departementer				
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	**0**	**0**	**0**	**N15III.BST**

[1)] Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen.

[2)] Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

[3)] Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

[4)] Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II. Vesentlige fordringer skal spesifiseres i egen oppstilling nederst i noten. Summen i oppstillingen skal stemme overens med Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer linjereferanse N15II.8

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	**Bevilgning for 2024**	**Avsetning pr. 31.12.2024 i kr**	**Avsetning pr. 31.12.2024 i pst.**	**Referanse**
Avsetninger til andre formål	7 986 118	317 844	4 %	N15IV.01
Avsetninger til investeringer	7 986 118	506 446	6 %	N15IV.02
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	**7 986 118**	**824 291**	**10 %**	**N15IV.1**

Fordringer knyttet til tilskudd og overføringer (fordringer som er nettoført i note 15 del II)	**31.12.2024**	**31.12.2023**
Sintef AS (finansieingskilde NFR), Nortem II	5 133	4 153
Norges Forskningsråd, Temp Infrastruktur	8 844	4 631
Direktorratet for høyere utdanning (finansieringskilde EU), Erasmus +	6 523	0
Univeresity Of Newcastle Upon Tyne (finansieringskilde EU), Mobilise-D	6 121	0
Norges Forskningsråd, SFF Kavli	15 320	9 420
Norges Forskningsråd, FME HydroCen	3 936	4 772
Norges Forskningsråd, SFI- Nordics	6 554	4 799
Norges Forskningsråd, SFI - CGF	14 675	0
Norges Forskningsråd, Pes midler	7 306	0
Ikke vesentlige fordringer (samlet sum/residual)	815 041	820 888
SUM	**889 453**	**848 663**

Spesifiserer prosjekter med fordringer større enn 5 mill - fordringer under 5 mill er summert og vises i en samlet sum under Ikke vesentlige fordringer

NOTE 16 OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNTEKTER/MOTATT FORSKUDDSBETALING

Beløp i 1000 kroner

DEL I

Opptjente, ikke fakturerte inntekter	*31.12.2024*	*31.12.2023*	*Referanse*
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater[1)]	14 527	9 407	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater[1)]	355	643	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser[1)]	254	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private[1)]	49 811	22 817	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre[1)]	1 141	2 357	N16.010E
Andre prosjekter[2)]	26 480	13 547	N16.011
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	**92 569**	**48 772**	**N16.1**

DEL II

Mottatt forskuddsbetaling	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater[1)]	45 599	32 543	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater[1)]	5 335	4 028	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser[1)]	378	824	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private[1)]	73 683	42 422	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre[1)]	5 666	559	N16.021E
Andre prosjekter[2)]	60 759	44 850	N16.022
Sum mottatt forskuddsbetaling	**191 420**	**125 227**	**N16.2**

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

[1)] Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.
[2)] Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Etter omlegging til nye systemer er det ny behandlingsmåte for periodisering av oppdragsporteføljen. Nå periodiseres inntekt i tråd med påløpte kostnader pr. delprosjekt og ikke pr. prosjekt som tidligere. Dette fører til økte tall på opptjent ikke fakturerte inntekter og mottatt forskuddsbetaling for prosjekter som har mange delprosjekt. Prinsippet for regnskapsmessig føringer av oppdragsprosjekt er ikke endret.

NOTE 17 BANKINNSKUDD, KONTANTER OG LIGNENDE[2)]

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	**31.12.2023**	**Referanse**
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter) [3)]	3 417 824	3 122 347	N17.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger[3)]	22 313	34 884	N17.2A
Øvrige bankkontoer[1)]	670 900	549 776	N17.2B
Kontantbeholdninger[1)]	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	**4 111 038**	**3 707 007**	**N17.4**

[1)] Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.
[2)] Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.
[3)] Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

NOTE 18 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	**31.12.2023**	**Referanse**
Skyldig lønn	17 743	19 066	N18.1
Skyldige reiseutgifter	7 669	9 843	N18.2
Annen gjeld til ansatte	99 641	136 766	N18.3
Avsetning for lønnsoppgjøret 2024*	107 749	0	N18.3A
Påløpte kostnader	59 728	33 737	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre[1)]	809 635	797 236	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	1 946	4 435	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v[2)]	0	0	N18.6
Sum	**1 104 111**	**1 001 084**	**N18.7**

[1)] Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.
Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

[2)] Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.
Alle vesentlige poster skal spesifiseresi egne avsnitt under oppstillingen.

*På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november, har ikke NTNU utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. NTNU har derfor gjort et estimat for lønnsavsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret, jf. note 2.

NOTE 19 AVSETNINGER LANGSIKTIGE FORPLIKTELSER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	**31.12.2023**	**Referanse**
Gaver	7 341	17 796	N19.01
Gaveforsterkninger	6 762	5 152	N19.02
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser[1)]	0	0	N19.03
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	**14 103**	**22 949**	**N19.1**

[1)] Spesifiseres i egen oppstilling.

www.ntnu.no

Trondheim | Gjøvik | Ålesund